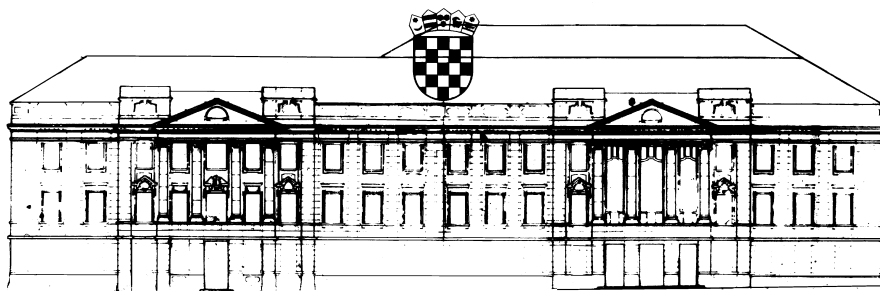

izvješća
**HRVATSKOGA
SABORA**

ISSN 1845-9404

GODINA XVII.

BROJ 438

ZAGREB, 13. III. 2006.

17. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

PRORAČUN RH ZA 2006.

- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2006. GODINU S PRIJEDLOGOM PROJEKCIJE PRORAČUNA ZA 2007. I 2008. GODINU

Planirani veći prihodi i rashodi

M.Udiljak; S.Škugor-Hrnčević; N.Brčić. 3

- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2006. GODINU

M. Kozar 58

PRIKAZ RADA:

- 17. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 9, 10, 11, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 29. I 30. STUDENOGA TE 1, 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14. I 15. PROSINCA 2005.

- **PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2006. GODINU S PRIJEDLOGOM PROJEKCIJE PRORAČUNA ZA 2007. I 2008. GODINU**

Planirani veći prihodi i rashodi

Hrvatski sabor većinom je glasova, tijekom 17. sjednice, prihvatio Državni proračun za 2006. Proračunom su u 2006. planirani rashodi u iznosu 98,82 milijarde kuna, što je 8,7 posto više nego 2005., a prihodi u iznosu 93,99 milijardi kuna, ili 9,8 posto više nego godinu prije. Proračun za 2006. Vlada temelji na gospodarskom rastu od 4 posto u 2006., inflaciji od 3,2 posto, te deficitu konsolidirane opće države od 3,3 posto BDP-a. Uobičajeno, dugotrajnu raspravu o najvažnijem financijskom dokumentu države obilježili su brojni ispravci, replike i polemike zastupnika. I dok su zastupnici HDZ-a prijedlog ocjenjivali najboljim do sada, ambicioznim i odgovornim, isticali da jamči makroekonomsku i socijalnu stabilnost i da može zadovoljiti većinu potreba u društvu, zastupnici oporbenih stranaka isticali su da proračun nije ni razvojan, ni socijalan, ni uravnotežen. Proračun je nerazvojan, trgovački, birokratski, bez reformi nužnih za oporavak gospodarstva, neke su od zamjerki oporbe. Oporbeni su zastupnici na prijedlog proračuna podnijeli i 304 amandmana, ali ni jedan nije dobio podršku ni Vlade niti zastupnika u glasovanju.

O PRIJEDLOGU

Hrvatska Vlada Saboru je, uz Prijedlog državnog proračuna za 2006. uputila Prijedlog projekcije proračuna za 2007. i 2008., te prijedloge financijskih planova za 2006. Hrvatskog zavoda za miro-

vinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskih voda, Hrvatskih autocesta, Hrvatskih cesta, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatskog fonda za privatizaciju, te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Prijedlogom proračuna za 2006. Vlada je planirala ukupne prihode u iznosu 93,99 milijardi kuna, što je 7,9 milijardi, ili 9,8 posto više nego li 2005., dok su ukupni rashodi planirani u iznosu 98,82 milijarde kuna, što je porast za 8,7 posto.

Prijedlogom proračuna za 2006. Vlada je planirala ukupne prihode u iznosu 93,99 milijardi kuna, što je 7,9 milijardi, ili 9,8 posto više nego li 2005., dok su ukupni rashodi planirani u iznosu 98,82 milijarde kuna, što je porast za 8,7 posto u odnosu na godinu prije. No, taj je rast, prema obrazloženju Vlade, većim dijelom proizašao iz uključivanja u proračun i prihoda i rashoda koji do tada nisu bili u njega uključeni. Riječ je o 3,98 milijardi kuna dodatnih izvora financiranja, kao što su primjerice prihodi od naknada za ceste Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta, prihodi od igara na sreću iz kojih se financiraju

pojedine aktivnosti Vlade, te ministarstva branitelja, obitelji, materinstva i mladeži, potom znanosti, obrazovanja i športa, kao i zdravstva i socijalne skrbi, te pomoći EU (CARDS, PHARE, ISPA, SAPARD) planirani u iznosu od 465 milijuna kuna iz kojih se financiraju pojedine aktivnosti i projekti iskazani i u proračunima pojedinih resora. Bez toga, rast proračunske potrošnje u 2006. u odnosu na 2005. godinu iznosi 3,95 milijuna kuna, odnosno 4,34 posto, navodi se u obrazloženju najvažnijeg financijskog dokumenta države.

U predstavljanju državnog proračuna za 2006. poslužit ćemo se uvodnim izlaganjima predsjednika Vlade dr.sc. Ive Sanadera i ministra financija Ivana Šukera.

Proračun ambiciozan, no ostvariv

Proračun za 2006. je ambiciozan, no ostvariv, ocrtava sveukupnu ekonomsku politiku i glavne prioritete u području strukturnih reformi, te stvara pretpostavke za potpunu apsorpciju sredstava iz fondova EU.

Proračun za 2006. je ambiciozan, no ostvariv, ocrtava sveukupnu ekonomsku politiku i glavne prioritete u području strukturnih reformi, te stvara pretpo-

stavke za potpunu apsorpciju sredstava iz fondova EU, istaknuo je predstavljajući zastupnicima, po treći puta u ime svoje Vlade, prijedlog proračuna premijer Sanader. Iznoseći najvažnije makroekonomske pokazatelje za 2005., dr. sc. **Sanader** je naveo da je BDP u drugom tromjesečju, nakon stagnacije u prvom, realno porastao za 5,1 posto, što je najviši realni gospodarski rast u jednom kvartalu od 2002. Unatoč visokom rastu cijena nafte na svjetskim tržištima, prosječna inflacija u prvih devet mjeseci zadržana je na 3,2 posto, a u 2005. predviđeno je 3,3 posto, dok se u 2006. očekuje 3,2 posto, možda i niže. S obzirom na povoljno kretanje makroekonomskih pokazatelja u dosadašnjem dijelu godine očekuje se ubrzanje realnog rasta BDP-a sa 3,8 posto u 2004. na 3,9 posto u 2005., a u nadolazećem razdoblju ubrzanje na 4 posto u 2006. To je vrlo tradicionalna prognoza, jer možemo i ostvariti ćemo više, kazao je premijer.

U 2006. planira se, istaknuo je, provesti najznačajnija fiskalna prilagodba koja će rezultirati smanjenjem deficita opće države na 3,3 posto BDP-a, što je fiskalna prilagodba od gotovo jednog postotnog boda (2005. deficit 4,2 posto BDP-a). To će smanjenje pozitivno utjecati na stabiliziranje vanjskog duga, kao i deficita platne bilance, te će otvoriti više prostora privatnom sektoru, kazao je dr. Sanader, ističući da će prvi put 2006. rashodi opće države bit će ispod 50 posto BDP-a.

Proračun za 2006. uz makroekonomsku stabilnost daje i potporu i većem gospodarskom rastu. Država će ulaganjima u kapitalne projekte u iznosu 16 milijardi kuna na razini opće države poticati gospodarski rast, rekao je premijer, naglašavajući da su državne investicije ključan instrument u gospodarskom približavanju zemljama EU. I dalje će se, najavio je, ulagati u cestovnu povezanost, modernizaciju i izgradnju željezničke infrastrukture, a proračunom su predviđena i sredstva za niz manjih infrastrukturnih projekata, izgradnju škola i bolnica.

Kao jedan od prioriteta proračuna za 2006. premijer je naveo obrazovanje i

znanost, za koje je u proračunu predviđeno 9,4 milijarde kuna. Nije zapostavljena ni društvena odgovornost i u proračunu je predviđeno povećanje socijalnih naknada za 4,75 posto u odnosu na 2005. Ciljevi vidljivi i u proračunu 2006. su poticanje demografske obnove i socijalne zaštite obitelji i roditelja kroz znatna izdvajanja za roditeljske naknade i dječji doplat, povećana izdvajanja za branitelje i nezaposlene, naglasio je predsjednik Vlade.

Istaknuo je da proračun odražava i prioritet Vlade koji se odnosi i na poticanje zapošljavanja - za novi program aktivne politike zapošljavanja predviđeno je 150 milijuna kuna, što je čak 8,7 posto više u odnosu na 2005.

Premijer je naglasio da proračun odražava i glavne reforme Vlade kojima će se uspostaviti fiskalno i socijalno održiv zdravstveni i mirovinski sustav. U 2006. i dalje se predviđa povećanje izdvajanja za zdravstvo, izdvajanja za mirovine povećavaju se za 5,8 posto, što je 1,5 milijardi kuna više u odnosu na 2005.

Proračun snažno podupire približavanje Hrvatske EU. Početak pregovora s EU otvorio je i veće mogućnosti u korištenju fondova EU, a predviđena sredstva u proračunu jamče uspješnost provođenja projekata i odražavaju sposobnost Hrvatske u apsorpiranju fondova EU. U proračun za 2006. utkana su sva naša nastojanja da stvorimo modernu hrvatsku državu koju će odlikovati visoke stope gospodarskog rasta i viši životni standard hrvatskih građana, zaključio je premijer.

Održati nivo vanjske zaduženosti na 82 posto BDP-a

Ministar financija **Ivan Šuker** uvodno je istaknuo da Vlada proračunom za 2006. želi prije svega osigurati smanjenje eksterne izloženosti hrvatske ekonomije. Smanjenje deficita, zaduženje na domaćem tržištu i prihodi od privatizacije, utjecat će na to da će se drugu godinu za redom nivo vanjske zaduženosti hrvatske zadržati na oko 82 posto BDP-a, kazao je.

Ministar je naglasio da su prihodi proračuna planirani u skladu s povećanjem ekonomske aktivnosti i predviđenim kretanjem inflacije, te da će se boljom naplatom prihoda osigurati provođenje mjera jačanja porezne discipline u cilju suzbijanja sive ekonomije. Planirani su ukupni prihodi proračuna u iznosu 93,99 milijardi kuna, što je 9,8 posto više, ali ako se isključe prihodi HAC-a i HC-a koji će samo proći kroz državnu riznicu i usmjeriti se prema žiro računima HAC-a i HC-a stvarni porast je 6,4 posto, kazao je.

U strukturi ukupnih prihoda porezni prihodi čine 53 milijarde kuna, što je povećanje od 5,9 posto u odnosu na 2005., socijalni, dakle doprinosi za mirovinsko i zdravstveno planirani su sa 33,6 milijardi kuna, što je godišnji porast od 6,8 posto, a najveći porast, za 617,9 posto (577,4 milijuna kuna), bilježi se kod pomoći u koje su uključeni i prihodi iz pretpristupnih fondova EU kojih proteklih godina nije bilo.

Ministar financija istaknuo je da su prvi put svi prihodi i rashodi korisnika državnog proračuna uključeni u proračun. Planirani rashodi proračuna su 98,82 milijarde kuna, od čega su rashodi poslovanja 95,37 milijardi kuna. To je povećanje za 8,7 posto u odnosu na 2005., ali bez sredstava HAC-a i HC-a, ukupno je povećanje proračuna 4,34 posto, kazao je.

Ministar je naveo i da su izdvajanja za zdravstvo u 2006. planirana na razini od 14,03 milijardi kuna, što je u odnosu na 2004. povećanje od 1,1 milijardu kuna, da su mirovine planirane sa 28,31 milijardu kuna, ili 1,55 milijardi više nego 2005., a to je povećanje povezano s indeksiranjem mirovina. Ostale socijalne naknade planirane su na razini od 7,14 milijarde kuna, a tu su porodiljske naknade sa 1,34 milijarde kuna, ili 85 milijuna kuna više, trajna prava hrvatskih branitelja sa 43 milijuna kuna više, naknade za nezaposlene s povećanjem za 23 milijuna kuna. Ministar Šuker istaknuo je i da je proračunom predviđen i niz izdvajanja za poticanje ulaganja, da je za poticanje gospodarskih aktivnosti predviđeno 290 milijuna kuna, potica-

nje poduzetničke infrastrukture 97 milijuna, povećanje konkurentnosti hrvatske industrije 49,5 milijuna, poticanje ulaganja 10 milijuna kuna, za HBOR 595 milijuna kuna.

Subvencije su u 2006. planirane u iznosu 5,29 milijardi kuna, ili 2,2 posto BDP-a, za 17,8 posto predviđen je rast kod kapitalnih ulaganja koja će biti na razini od 16 milijardi kuna. To je, naglasio je ministar, najbolji odgovor onima koji govore da nema uravnoteženosti između socijalnog i razvojnog dijela proračuna.

I premijer i ministar upozorili su da Hrvatska i dalje osjeća posljedice rata i da je u proračunu za 2006. za otklanjanje izravnih ili neizravnih posljedica rata predviđen iznos od oko 5,7 milijardi kuna. To je 0,4 posto više nego je deficit središnje države, kazao je ministar Šuker.

Inače, promatrano prema proračunskim korisnicima za 2006. prijedlogom je najviše sredstava namijenjeno resorima gospodarstva, rada i poduzetništva (28,2 milijarde kuna), te zdravstva i socijalne skrbi (18,4 milijarde kuna) i financija (19,2 milijarde kuna). Među ministarstvima sa značajnijim iznosima na proračunskim stavkama su i znanost, obrazovanje i šport (9,4 milijarde kuna), ministarstva mora, turizma, prometa i obnove (9 milijardi kuna), obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (6,6 milijardi), obrane (4,1 milijarde), unutarnjih poslova (3,7 milijardi kuna), te poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (2,8 milijardi kuna).

Prijedlogom proračuna za 2006. uz ostalo je u razdjelu Vlade predviđen iznos od 186,2 milijuna kuna, Hrvatskog sabora 142,3 milijuna, a Ureda predsjednika 52,4 milijuna kuna. Korisnicima, kojima su zastupnici amandmanima najčešće predlagali smanjenje sredstava, Protuobavještajnoj i Obavještajnoj agenciji planirani su iznosi od 210,8 milijuna, odnosno 57,1 milijun kuna.

RADNA TIJELA

O Prijedlogu državnoga proračuna za 2006., s Prijedlogom projekcija prora-

čuna za 2007. i 2008. raspravljalo je 16 radnih tijela i sva su Saboru predložila donošenje Proračuna i pratećih akata, te davanje suglasnosti na financijske planove Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, zatim Hrvatskih voda, Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta, HFP-a, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, te Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Odbor za financije o spomentim je dokumentima raspravljao kao matično radno tijelo, svi ostali kao zainteresirana radna tijela.

Na **Odboru za financije i državni proračun**, ministar financija Ivan Šuker istaknuo je da je Prijedlog državnog proračuna za 2006. u odnosu na prethodnu godinu veći za 8,7 posto. Naglašeno je da se proračun za 2006. temelji na očekivanom rastu BDP-a od četiri posto, prosječnoj inflaciji od 3,2 posto te deficitu konsolidirane opće države od 3,3 posto DP-a.

U 2006. planirani su prihodi poslovanja u iznosu od 93,9 milijardi kuna tj. 9,8 posto više nego u 2005. godini. Posljedica takvog rasta je uključivanje u proračun prihoda s osnova naknada za ceste koji su ranije bili izravni prihodi Hrvatskih cesta i HAC-a. U strukturi prihoda najveći dio - 56,4 posto odnosi se na porezne prihode.

Ukupni rashodi državnog proračuna za 2006. iznose 98,8 milijardi kuna, a čine ih rashodi poslovanja 95,4 milijardi kuna, rashodi za nabavu nefinancijske imovine 2,5 milijardi kuna, dani zajmovi 966 milijuna kuna (umanjeni za povrate 300 milijuna kuna) te izdaci za dionice i udjele u glavnici planirani u iznosu od 248 milijuna kuna. Ukupni rashodi državnog proračuna za 2006. veći su za 7,9 milijardi kuna od ukupnih rashoda u 2005. godini.

Posebno je naglašeno da se oko 72 posto izdataka proračuna odnosi na zakonske obveze iz područja mirovinskog i zdravstvenog osiguranja i izdataka za plaće koji su regulirani kolektivnim ugovorima.

U raspravi je zatraženo objašnjenje oko planiranog porasta sredstava za plaće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) u 2007. godini u iznosu od 40,49 posto, dok se sredstva za plaće u Poreznoj upravi u 2007. povećavaju samo za pet posto. Naime, veći dio poslova prenesen je sa HZMO-a na Poreznu upravu, pa je nejasno zašto je došlo do tako velikog nerazmjera u planiranju sredstava za plaće. Ministar financija objasnio je da Porezna uprava nema potrebe značajnije povećati broj zaposlenih, bez obzira na povećanje opsega poslova, te iz tog razloga nisu u masi za plaće osigurana veća sredstva.

Na upit hoće li će se u 2006. godini promijeniti porezna politika, ministar je istaknuo da za to nema potrebe jer rashodi proračuna definiraju poreznu politiku, a oni ovise o realnim mogućnostima gospodarstva i njegovom razvoju.

U raspravi je istaknuto da Prijedlog Državnog proračuna za 2006. godinu treba podržati jer je prvi put uravnotežen u potpunosti, transparentan, te u potpunosti ostvaruje temeljne makroekonomske ciljeve.

Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu bez rasprave je Saboru predložio da donese Državni proračun i dade suglasnost na spomenute financijske planove.

Na **Odboru za pomorstvo, promet i veze** izraženo je mišljenje da sredstva planirana u Prijedlogu proračuna za 2006. i projekcijama proračuna za 2007. i 2008. ne omogućavaju potreban razvoj svih područja iz djelokruga rada Odbora.

Posebno je upozoreno na nedostatak sredstava za razvoj Hrvatskih željeznica, izgradnju hrvatskih autocesta i cesta, otočni razvoj, razvoj unutarnjih plovnih puteva, izgradnju riječnih luka. Također je ukazano na nužnost izgradnje zračne luke Zagreb, s obzirom na njen strateški položaj i značaj, a za što nisu planirana sredstva u Prijedlogu državnog proračuna za 2006. godinu.

Za poljoprivredu realno manje

U načelnoj raspravi, većina članova **Odbora za poljoprivredu i šumarstvo**

dala je potporu donošenju Državnog proračuna za 2006. godinu.

Međutim, u raspravi kojom je obuhvaćen poljoprivredni proračun iznesena je načelna primjedba da isti, bez obzira na povećanje od oko šest posto u razdjelu Ministarstva poljoprivrede nije orijentiran na ulazak Hrvatske u Europu. Naime, istaknuto je da bi se hrvatska poljoprivreda odgovarajuće pripremila za europsko tržište, povećanje sredstava u Državnom proračunu mora biti značajnije i to u prvom redu na poziciji potpora u poljoprivredi i šumarstvu.

Izneseno je i mišljenje da, ako se uzme u obzir iznos BDP-a i inflacija, ovo povećanje namijenjeno poljoprivredi i nije povećanje, već se realno može govoriti o smanjenju sredstava za poljoprivredu.

Istaknuto je da je obnova odvodnog sustava važan čimbenik u djelotvornoj zaštiti od poplava, te i malo smanjenje sredstava može imati značajne posljedice.

Upozoreno je da sredstva za obnovu i izgradnju vodnih građevina u Prijedlogu proračuna za 2006. nisu niti predviđena, ali će se ista, prema obrazloženju predlagatelja iznesenom u raspravi, namiriti iz drugih izvora financiranja.

Izraženo je i zadovoljstvo zbog znatnog povećanja sredstava na poziciji poticanja sufinanciranja izgradnje brodova, budući da će se izgradnjom višenamjenskog broda osigurati dostatan izlov ribe za domaću riboprerađivačku industriju.

Odbor za turizam u raspravi je dao potporu povećanju planiranih proračunskih sredstava u 2006. za razvoj malog i srednjeg poduzetništva u turizmu (povećanje 47 posto u odnosu na 2005.), kao i za povećanje planiranih poticanja u turizmu "Poticaj za uspjeh" (povećanje 62 posto u odnosu na 2005. godinu).

Odbor je također dao potporu poticanju razvoja selektivnih oblika turizma: seoskoga turizma, ekološko-turističkih programa, te programa obnove, valorizacije i revitalizacije kulturne baštine, te izrazio zadovoljstvo zbog usmjeravanja određenih sredstava gorskoj službi spašavanja.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje Državnog proračuna za 2006., a Saboru predlaže da dade suglasnost na Financijske planove za desetak ranije spomenutih institucija.

Također mu predlaže da ovlasti saborsku Stručnu službu da s predstavnicima predlagatelja obavi redakciju teksta Državnog proračuna za 2006. godinu i Financijskih planova prije njihove objave u Narodnim novinama.

Premalo za decentralizirane funkcije

Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu većinom je glasova Saboru predložio donošenje Državnog proračuna za 2006.

Prema mišljenju dijela članova Odbora, prijedlogom proračuna nisu osigurana adekvatna sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija gradovima, županijama i općinama. Konstatirano je da se povećanjem na toj poziciji za samo 1,69 posto u odnosu na 2005., s obzirom na inflaciju, ne može zadržati niti postojeća razina financijskog standarda javnih potreba u djelatnostima koje su decentralizirane. Pored toga, u raspravi je ukazano i na nedavno donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi koji se u prvom redu odnosi na izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola i drugih akata za građenje i prostorno uređenje, pa bi u proračunu za 2006. trebalo osigurati sredstva za osiguranje redovitog izvršavanja i tih poslova. Iznijeto je i mišljenje prema kojem se narečeni Zakon neće moći provoditi, ako se u Državnom proračunu za 2006. ne osiguraju sredstva za decentralizirane poslove utvrđene tim Zakonom.

Konstatirano je i da Prijedlogom financijskog plana za 2006. Hrvatskih cesta nisu osigurana dovoljna sredstva na poziciji Kapitalne donacije - županijske uprave za ceste. Naime, na toj je poziciji osiguran jednak iznos kao i za prethodne godine, odnosno 240 milijuna kuna, što nije dovoljno niti za minimalno održavanje prometnica. Pri tome

je istaknuto da su troškovi za cestovnu infrastrukturu u značajnom porastu, s obzirom na njihovo stanje, pa bi iznos kapitalne pomoći županijskim upravama za ceste trebalo značajno povećati.

Na **Odboru za pravosuđe** predstavnik Ministarstva pravosuđa naveo je da Prijedlog plana sredstava za 2006. tog Ministarstva iznosi nešto više od dvije milijarde kuna što je za 3,9 posto više u odnosu na planirana sredstva u 2005.

Sredstva za plaće rastu 2 posto, a za materijalne rashode 0,35 posto u odnosu na sredstva u 2005. Planirani kapitalni rashodi bilježe rast za 33 posto, a odnose se na informatizaciju, Sustav integriranog upravljanja sudskim spisima (čija su sredstva uvećana za čak 147 posto) CARDS i PHARE programe, kapitalna ulaganja u zgrade od kojih su najznačajniji realizacija Trga pravde u Zagrebu i Trga pravde u Splitu uz još 17 lokacija u državi.

Naznačeno je da je nedostatak proračunskih sredstava i enormne potrebe pravosuđa za kapitalnim ulaganjima u zgrade i uređenje prostora moguće riješiti kroz ostvarivanje privatno-javnog partnerstva.

Članovi Odbora ocijenili su da unatoč velikim zahtjevima korisnika, već usvojeni zakoni i projekti, imaju potporu u predloženom proračunu. Članove Odbora zanimalo je detaljno obrazloženje kapitalnih rashoda za preostalih 17 lokacija.

Podupirući nastojanja Ministarstva na reformi pravosuđa, provođenju zacrtanih programa i aktivnosti, ukazano je na brojne probleme pojedinih sudova posebice u malim sredinama koji rade u izrazito teškim uvjetima bez opreme i pomagala, koji moraju naći svoje mjesto u projekciji državnog proračuna i pravosudne reforme.

Članovi Odbora izrazili su interes za projekte ulaganja u kaznionice i zatvorski sustav, odobrenje sredstava za zapošljavanje službenika, nabavku opreme.

Istaknuta je i važnost realizacije zacrtanih planova Pravosudne akademije i osnivanja njenih regionalnih centara, kao i osiguranje dostatnih proračunskih sredstava za realizaciju Strategije refor-

me pravosudnog sustava koju je donijela hrvatska Vlada, a podržao Odbor.

Nezadovoljava dinamika provedbe Programa podizanja višegodišnjih nasada voćnjaka, maslinika i vinograda.

Više za zapošljavanje branitelja

Na Odboru za rad, socijalnu politiku i zdravstvo posebno se raspravljalo o dijelovima proračuna vezanim uz zdravstveni i mirovinski sustav.

U raspravi o stanju u sustavu zdravstva, istaknuto je, da taj sustav ima, uz Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva najveći udio u proračunu, a što je vidljivo iz sredstava planiranih po pojedinim ministarstvima. Rashodi u sustavu zdravstva su međutim povećani, a isto tako je sve veći i raskorak prava iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti, u odnosu na financijska sredstva kojim raspolaže ovaj sustav. Predviđeno povećanje prihoda u 2006. za HZZO od oko 200 milijuna kuna, uz prisutan stalni rast potrošnje, vrlo teško će omogućiti funkcioniranje sustava.

Takvo stanje u zdravstvu dodatno otežava i investicija u Klinički bolnički centar Zagreb, koja, iako nije odobrena od Vlade, praktično, blokira investicije u zdravstvu u slijedeće tri godine. U primarnoj zdravstvenoj zaštiti, upozoreno je, uslijed povećanih zahtjeva zadnjih mjeseci, već sad nedostaju sredstva. Hitna reforma zdravstvenog sustava do prve polovice 2006. godine, koja će predvidjeti dodatna sufinanciranja, uz povećanu kontrolu trošenja sredstava, neophodna je da bi ovaj sustav i dalje mogao samostalno funkcionirati.

Pozitivnim je ocijenjeno povećanje sredstava za socijalna davanja, aktivnu politiku zapošljavanja, roditeljske naknade, prava branitelja, naknade za nezaposlene.

Pojedini članovi Odbora upozorili su, u raspravi o mirovinskom sustavu, da je nova formula za izračun mirovina, koja

će se primjenjivati od 1. siječnja 2006. nepovoljnija za umirovljenike i smanjuje učešća mirovina u BDP-u, a s druge strane ništa se ne poduzima na zaustavljanju novog trenda odlaska u mirovinu.

Na sjednici Odbora za ratne veterane predstavnici predlagatelja obrazložili su osnovne značajke proračuna, kako općenite tako i one zanimljive za Odbor.

U Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti na poziciji Skrb za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata planirana su sredstva u visini od 4,2 milijarde kuna ili 7,85 posto više nego u 2005. Najveći dio tih sredstava - 3,1 milijardi kuna (74 posto) namijenjen je isplati invalidskih i obiteljskih mirovina što je povećanje za 5,84 posto i za isplatu trajnih prava namijenjeno je 835 milijuna kuna (19,9 posto) što je povećanje od 9,44 posto.

Od značajnijih stavaka potrebno je spomenuti povećanje sredstava planiranih za zapošljavanje hrvatskih branitelja od 16 posto u odnosu na 2005. te ona iznose 35 milijuna kuna, neznatno povećanje od 1,8 posto sredstava za psihosocijalnu pomoć braniteljima tako da ona iznose 12,6 milijuna kuna, a veliko povećanje bilježe i sredstva namijenjena ekshumaciji i identifikaciji žrtava iz Domovinskog rata koja su planirana u iznosu od 6,88 milijuna kuna ili za 41 posto više nego u 2005.

Nazočni predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata nisu imali značajnijih primjedbi na Prijedlog proračuna. Izraženo je zadovoljstvo značajnim povećanjem sredstava namijenjenih ekshumaciji žrtava iz Domovinskog rata te izražena nada da će se značajan dio njih iskoristiti za identifikaciju već ekshumiranih tijela znajući da se na istu čeka i nekoliko godina.

Članovi Odbora su izrazili zadovoljstvo predloženim iznosima sredstava namijenjenih provedbi Zakona koji su veći od 2-10 posto u odnosu na sredstva planirana za 2005. Kao najveći problem istaknuto je smanjivanje sredstava za stambeno zbrinjavanje stradalnika Domovinskog rata sa 189,5 milijuna

kuna u 2005. na 184,6 milijuna kuna u 2006. ili za 2,5 posto. Znajući za otprilike 13.000 stradalnika koje treba stambeno zbrinuti, tempo zbrinjavanja od 1.200 stradalnika godišnje nije zadovoljavajući, ta sredstva ne bi trebala smanjivati već povećavati.

Postavljen je upit o dostatnosti planiranih sredstava za isplatu invalidskih i obiteljskih mirovina znajući za problem isplate prevedenih mirovina prema Zakonu iz 2001. (radi se o 440 milijuna kuna) te osiguranju sredstava za isplatu mirovina stradalnika HVO-a, koja će Hrvatska preuzeti sklapanjem ugovora s BiH.

Iz Prijedloga proračuna nije vidljivo jesu li planirana, i u kojem iznosu, sredstva za rad Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra.

Pred članovima Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost ovlašteni predstavnici MUP-a, MORH-a, sigurnosnih službi, Protuobavještajne agencije, Obavještajne agencije, Vojno-sigurnosne agencije i Ureda vijeća za nacionalnu sigurnost pojedinačno su obrazložili planirane proračunske stavke, te se izjasnili da su predviđena sredstva dostatna za izvršenje svih poslova i aktivnosti u 2006. Odbor je jednoglasno, u dijelu koji se odnosi na unutarnje poslove, sigurnosne službe, te Ministarstvo obrane, Saboru predložio donošenje Državnog proračuna za 2006.

Odbor za useljeničtvo proveo je raspravu o proračunskim stavkama na kojima se određuju sredstva namijenjena useljenicima, iseljenicima Hrvatima u Bosni i Hercegovini i hrvatskim nacionalnim manjinama.

Predstavnik predlagatelja istaknuo je da sredstva za Hrvate u BiH, hrvatske manjine i za obrazovanje djece hrvatskih građana u inozemstvu nisu smanjena.

Više Savjetu za nacionalne manjine

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina detaljnije je raspravio dijelove proračuna koji se odnose na financiranje programa i aktivnosti

usmjerenih na ostvarivanje prava nacionalnih manjina, zaštitu i promicanje ljudskih prava, te na potpore hrvatskim manjinama u europskim zemljama.

Iznijeta je načelna primjedba da klasifikacija i nazivi pojedinih proračunskih stavki nisu dati na odgovarajući način. Upozoreno je da je Odbor i prošle godine ukazao na nelogičnost - da se kao korisnik proračuna nominira "Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine", jer se iz samog sadržaja proračunskih stavki vidi da to treba biti Savjet za nacionalne manjine. Naime, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, kao institucija s utvrđenim pravima i obvezama, uspostavljen je Savjet za nacionalne manjine, dok je Stručna služba Savjeta samo njegovo stručno tijelo za čiji rad se u okviru ukupnih sredstava predviđenih za Savjet koristi samo jedan (manji) dio. Naziv ove proračunske stavke treba stoga uskladiti s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, odnosno kao nositelja sredstava ("korisnika proračuna") na poziciji: 02021 navesti Savjet za nacionalne manjine, a ne Stručnu službu Savjeta.

Sa zadovoljstvom je konstatirano da su ukupna sredstva predviđena za Savjet za nacionalne manjine predložena s povećanjem od oko 21 posto (2005. godine: 26 milijuna kuna, a 2006. 31. 5 milijuna kuna), te da se u okviru toga dio namijenjen udrugama i ustanovama nacionalnih manjina također povećava 21,22 posto, odnosno od 24,5 milijuna u 2005. na 29,7 milijuna kuna u 2006. godini.

Radi se o sredstvima koja se koriste za informiranje i izdavaštvo, kulturni amaterizam, kulturne manifestacije, programe koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, programe stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina i sudjelovanje udruga nacionalnih manjina u zajedničkim programima koje organizira Savjet za nacionalne manjine.

Što se tiče programa i aktivnosti koji se odnose na ostvarivanje prava nacionalnih manjina na odgoj i obrazovanje na manjinskom jeziku i pismu, konstatirano je da su sredstva za "Potica-

je obrazovanja nacionalnih manjina" predviđena za 2006. godinu s iznosom od tri milijuna kuna, što je isto kao i za 2005. Za "Posebne programe obrazovanja nacionalnih manjina" u 2006. godini predložen je iznos od 1.5 milijuna kuna (u 2005. osigurano je milijun kuna), a za "Predškolski odgoj i naobrazbu djece pripadnika nacionalnih manjina" iznos od 1.5 milijuna kuna što je također isto kao i u 2005. Istaknuto je da iz tih iznosa nije jasno kolika su sredstva predviđena za tiskanje i prevođenje udžbenika za potrebe nastave na manjinskom jeziku i pismu, što bi, kako je rečeno, trebalo imati prioritet, jer su udžbenici jedna od temeljnih pretpostavki za izvođenje nastave.

U raspravi je upozoreno i na sredstva namijenjena za skrb o prognanici. Posebno je ukazano na način trošenja sredstava koja se u Državnom proračunu osiguravaju za Republički fond "Kralj Zvonimir". Vlada i nadležno ministarstvo (Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka) još uvijek nisu dali potrebno objašnjenje, iako je i u raspravi o proračunu za 2005. godinu to izričito traženo. Rečeno je da ima indicija da se u dodjeli sredstava Fonda pravi razlika s obzirom na etničku pripadnost ratnih stradalnika, da u upravni odbor Fonda nisu uključeni predstavnici Hrvatskoga sabora i da nema nadzora nad njegovim poslovanjem, iako se radi o velikim proračunskim sredstvima (za 2005. osigurano je 235 milijuna kuna, a za 2006. predlaže se 195 milijuna kuna). Hrvatski sabor nema nikakvog izvješća o tome tko upravlja Fondom niti na što se i kako troše sredstava. Zatraženo je stoga da nadležno ministarstvo i Vlada za rasprave o Prijedlogu proračuna za 2006. Saboru predoče izvješće o radu navedenog Fonda.

Što se tiče sredstava za programe i aktivnosti usmjerene na zaštitu i promicanje ljudskih prava, konstatirano je da se u Prijedlogu proračuna za 2006. godinu u odnosu na 2005. godinu predlaže povećanje sredstava dijelom iz međunarodnih programa (CARDS i dr.). Izraženo je, međutim, nezadovoljstvo iznosom koji je predložen za Ured pučkog pravo-

branitelja, pa je Odbor s tim u vezi odlučio dati amandman na Prijedlog proračuna za 2006. godinu. (Vidi Amandmani)

Predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata nisu imali značajnijih primjedbi na Prijedlog proračuna.

Sudionici rasprave na **Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu** ustvrdili su da se ukupni iznosi predviđeni za obrazovanje, znanost i kulturu kreću nominalno nešto iznad odgovarajućih globalnih iznosa proračuna za 2005. godinu, kada se uzmu u obzir metodološke razlike u obuhvatu Prijedloga proračuna za 2006. u odnosu na dosadašnje proračune.

Takav prijedlog još uvijek ne omogućuje donošenje državnog proračuna u čijem bi se sastavu bitno uvećala sredstva u korist navedenih djelatnosti, što predstavlja strateško i općeprihvaćeno nacionalno opredjeljenje.

Dio sudionika u raspravi u takvoj situaciji ističe da je, u uvjetima ograničenog realnog povećanja ukupnih sredstava i slijedom prenamjene dijela dosadašnjih sredstava, u Prijedlogu proračuna ipak postignuto da se predvide sredstva u korist upravo onih novih službi, programa i međunarodnih obveza koje Hrvatsku uključuju u programe i standarde Europske unije, Bolonjskog procesa, kao i drugih zahtjeva, kojima smo se svojom voljom priključili na međunarodnoj razini.

Ukazano je također na sve veću ulogu nekih izvanproračunskih subjekata i instrumenata, kao što su Nacionalna zaklada za znanost, institut spomeničke rente, kao i međunarodnih banaka i fondova u financiranju tih djelatnosti, pri čemu sredstva državnog ali i lokalnih proračuna mogu izvršiti važnu inicijalnu ulogu.

Nekoliko članova Odbora ukazalo je na stagnaciju ili pad iznosa za neke namjene, postavljajući pitanje šteta koje

po te djelatnosti i ukupan razvoj mogu proizaći.

Odbor je zaključkom jednoglasno podupiro molbu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti upućenu Ministarstvu financija za prenamjenu dijela sredstava iz proračuna 2005. u korist HAZU-a, rukovodeći se okolnostima sudbine proračunskih sredstava odobrenih za projekt "Hrvatska i Europa" i drugim razlozima što ih ističe HAZU.

Nedovoljno za informatizaciju Sabora

Na Odboru za informiranje, informatizaciju i medije predstavnici nadležnih institucija istaknuli su da se za ukupna ulaganja u informatizaciju predviđa rast od 25 posto, te da je učinjen zaokret u načinu planiranja sredstava na način da se jedan dio sredstava planira centralno. U razdjelu Ministarstva kulture istaknuto je nekoliko stavki kao što je Programska djelatnost kulture, Nove medijske kulture, Potpora Izdavačkoj kući "Edit", te Informatizacija ustanova kulture koje mahom zadržavaju ista sredstva ili bilježe porast u odnosu na 2005.

U raspravi članovi Odbora osvrnuli su se na nedostatna sredstva za Međunarodni program Hrvatskog radija "Glas Hrvatske" gdje je planirano 12 milijuna kuna, a zatraženo je 500.000 kuna više. Također je istaknuto da iznos od 2.6 milijuna kuna predviđen za informatizaciju Hrvatskog sabora nije dovoljan da bi se mogao provesti postupak informatizacije na zadovoljavajućoj razini. Ukoliko je tendencija da se ide na suvremeniji način rada Sabora članovi Odbora su mišljenja da je potrebno planirati iznos za ovu stavku povećati.

Odbor za ravnopravnost spolova objedinjeno je raspravio Prijedlog državnog proračuna za 2006. i Konačni prijedlog zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2006. Članovi/ice Odbora u raspravi su se posebno osvrnuli na planirana proračunska sredstva namijenjena slijedećim institucijama:

Na poziciji pravobraniteljice za ravnopravnost spolova planirana su sredstva

kao i za prethodnu godinu od 2.526.000 kuna.

U Uredu za ravnopravnost spolova predviđa se povećanje sredstava za oko 102 posto u odnosu na 2005., te iznosi 3.540.500 kuna, a za izradu Nacionalne politike za ravnopravnost spolova predviđa se u 2006. godini 185.000 kuna, a u projekciji za 2007. još 160.000 kuna, a izrada te Politike trebala je biti završena u 2005. Naime, istaknuto je da je izrada Nacionalne politike u tijeku, te da se za njezinu provedbu za 2006. trebaju osigurati sredstva u svim nadležnim ministarstvima. Dio članova Odbora ukazuje kako su za provedbu planirana sredstva samo u Ministarstvu pravosuđa i Ministarstvu mora i to na način da Ministarstvo pravosuđa planira 80.000 kuna, a Ministarstvo mora 100.000 kuna.

Uredu pučkog pravobranitelja osigurava se povećanje za oko 11 posto sredstava. Za 2006. godinu planira se povećanje za oko 14 posto i kod Pravobranitelja za djecu. Odbor podržava planirana povećanja, jer Ured pučkog pravobranitelja već cijeli niz godina radi u znatno otežanim uvjetima, a zaštita djece i dječjih prava, također, su važan segment ljudskih prava.

U Hrvatskom zavodu za zapošljavanje osigurava se 159.134.170 kuna za aktivnu politiku u zapošljavanju, no nejasno je osigurava li se taj novac za podmirenje obveza proizašlih iz prethodnog Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja, ili će se sredstva koristiti za provedbu mjera Nacionalnog akcijskog plana za 2006.

U Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti sredstva se za 2006. povećavaju za 8,6 posto, no na poziciji Provedba mjera obiteljske i populacijske politike smanjuju se za oko 15 posto, a na poziciji Afirmacija prava i unapređenje politike za osobe s invaliditetom sredstva se povećavaju za 320 posto što Odbor podržava kao i povećanje sredstava na poziciji Podrška programu za socijalno osnaživanje obitelji i mladih za oko 17 posto, međutim uočava se da se značajan dio tih sredstava koristi za intelektualne i osobne usluge.

Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom osigurava se iznos od 37 milijuna kuna što je za oko 96 posto više sredstava u odnosu na 2005. godinu.

U raspravi je istaknuto da bi se kroz proračun trajno i sustavno trebalo riješiti financiranje skloništa za žene - žrtve nasilja.

Na poziciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa predviđa se povećanje za oko sedam posto, što je potrebno s obzirom na reformu školstva koja je u tijeku. Međutim i u tom Ministarstvu je uočeno da se veliki dio novčanih sredstava planira na poziciji Intelektualne i osobne usluge. Tako se npr., 500.000. kuna, odnosno 35 posto osiguranog novca za Prevenciju nasilja u školama planira potrošiti na intelektualne usluge, od predviđenih 1.4 milijuna kuna.

Zamjetno je također, da se na stručno usavršavanje učitelja i nastavnika planira izdvojiti, oko 11 posto manje sredstava nego u 2005.

Odbor ističe da je na poziciji Razvoj predškolskog obrazovanja rebalansom Proračuna za 2005. od 5.000.000 kuna ostalo 51 kuna, a predviđena sredstva za 2006. godinu iznose 416.000 kuna, tj. bilježi se povećanje od nekoliko stotina tisuća puta u odnosu na 2005. Projekcijom za 2007. i 2008. predviđaju se neznatna povećanja od oko dva posto što je, drži Odbor, nedovoljno s obzirom na to da se predškolski sustav zanemaruje, odnosno desetljećima se premalo ili ništa ne ulaže.

Za razvoj sustava visokog školstva - provedbu Bolonjskog procesa planira se 26.6 milijuna kuna, što je za 121 posto više nego u 2005., dok se na poziciji Program poboljšanja studentskog standarda sredstva smanjuju za oko 50 posto te iznose 40.000.000 kuna.

Pozitivnim je ocijenjeno povećanje iznosa za oko sedam posto u odnosu na prethodnu godinu na poziciji Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Konstatirano je da su kao i prethodnih godina žene uključene u tzv. ciljanu skupinu društva gdje se nalaze početnici, mladi, žene, branitelji i djelatnosti socijalnih usluga, pa nije razvidno koliko

je sredstava namijenjeno pojedinačno za svaku od tih kategorija. Tim više što žene čine, oko 60 posto ukupno nezaposlenih. Prema mišljenju dijela članova Odbora neophodno je žene izdvojiti iz te skupine, te otvoriti novu poziciju u proračunu samo za poticanje žena - poduzetnica.

Kroz proračun bi trajno i sustavno trebalo riješiti financiranje skloništa za žene, žrtve nasilja.

RASPRAVA

Nakon što su se zastupnicima s uvodnim obrazloženjima Prijedloga državnog proračuna za 2006. uvodno obratili premijer dr. **Ivo Sanader** i ministar financija **Ivan Šuker** stavove i prijedloge radnih tijela iznijeli su predsjednici, odnosno predstavnici **Odbora za zakonodavstvo Florijan Boras**, **Odbora za financije i državni proračun Šime Prtenjača**, **Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu Dragutin Pukleš**, **Odbora za znanost, obrazovanje i kulturu dr. Petar Selem**, **Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina dr. Furio Radin**, **Odbora za lokalnu i područnu samoupravu Zvonimir Mršić**, **Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Ivan Jarnjak**, **Odbora za ratne veterane Vlado Jukić**, **Odbora za pravosuđe Ana Lovrin**, **Odbora za rad, socijalnu politiku i zdravstvo dr. Marko Turić**, **Odbora za pomorstvo, promet i veze mr. Alenka Košiša Čičin-Šain**, te **Odbora za useljništvo Zdenka Babić-Petričević**.

Predsjedavajući je izvijestio da je za raspravu do tada prijavljeno 11 predstavnika zastupničkih klubova i 81 zastupnik.

Raspravu u ime zastupničkih klubova otvorila je **Milanka Opačić (Klub zastupnika SDP-a)** i započela je narodnom poslovicom - tko pod drugim jamu kopa sam u nju pada. U tom kontekstu navela je da je u predizbornoj kampanji

vladajući HDZ napravio plakat s Pinokijem rugajući se tadašnjoj Vladi da je lagala birače o cijeni benzina, a od tada je cijena benzina, za sadašnje Vlade porasla 2,5 kuna. Baš kao i s tim Pinokijem sada je situacija s vašim proračunom za 2006. iz kojega se vidi da jedno govorite, drugo mislite, a treće radite. Predloženi proračun samo je prividno socijalan, od razvoja nema ništa, a jedini mu je stvarni cilj osigurati pobjedu HDZ-a na izborima slijedeće godine, ustvrdila je. Nastavila je da se umjesto reforme zdravstva dobilo porez na bolest, umjesto porezne politike i smanjenja PDV-a ukidanje poreznih olakšica, umjesto poticanja poduzetništva ukidanje kreditnih linija, umjesto programa zapošljavanja ukidanje mjera aktivne politike zapošljavanja, umjesto sustavne borbe protiv korupcije i kriminala opću nesigurnost, pa je na ljestvici korupcije Hrvatska u 2005. u odnosu na prethodnu godinu otišla tri koraka unazad itd.

Država stagnira već treću godinu

Istaknula je da je već drugu godinu za redom proračun u prvom redu takav da mora osigurati pobjedu HDZ-a, da država stagnira te da će na kraju mandata uz sadašnju Vladinu politiku svi građani doći na socijalu.

Ocijenila je da je socijalna slika vrlo loša i da veliki broj ljudi živi na granici siromaštva. Navodeći kako će to vrlo plastično prikazati pokazala je košaru s proizvodima koje građanin s prosječnom plaćom nakon što plati sve troškove, stanovanja, higijene, odijevanja i prijevoza može kupiti u jednom mjesecu. Navela je da mu od 4,417 tisuća kuna mjesečno nakon tih plaćanja ostane 925 kuna što po danu iznosi 31 kunu. Za to, navela je, pokazujući košaru, četveročlana obitelj može kupiti litru mlijeka i po kilogram kruha, krumpira i srdelica.

Navodeći kako je činjenica da građani žive sve lošije upozorila je i na težak položaj umirovljenika kojima je mirovina u dvije godine porasla 134 kune, ali je u udjelu prosječne plaće pala na 42 posto. Ako se tome doda inflacija od 4,1

posto, taj je rast od 134 kune ustvari strmoglavi pad.

Napomenula je kako je bivša Vlada priznala postojanje umirovljeničkog duga čijim se vraćanjem, ocijenila je, neće riješiti težak položaj umirovljenika.

Protiv smo da bogati postanu još bogatiji, a siromašni još siromašniji, Proračun se može okarakterizirati - pokrenimo Hrvatsku unazad.

Protiv smo politike da bogati budu još bogatiji, a siromašni još siromašniji, navela je i istaknula kako tome u prilog govori činjenica da sve manje proizvodimo, a sve više trošimo na luksuzne proizvode. Navela je kako u predloženu proračunu nema novca za reforme u gospodarstvu, zdravstvu, obrazovanju, državnoj upravi, poljoprivredi. Osim što su smijenjeni ravnatelji, problemi u zdravstvu nisu riješeni i dugovi su narasli na 800 milijuna kuna. Obračunajući se vladajućima navela je da su jedino po osvajanju vlasti na izborima, nakon toga znali malo usporiti vanjsko zaduženje, ali zato enormno povećati unutarnji dug. Također je navela da Vlada ne zna ući u bitku sa sivom ekonomijom, a što je građanima obećala te da joj je ukupno ponašanje neodgovorno, a sve zbog probitka jedne stranke.

Već treću godinu dobivamo proračun kojeg bi mogli okarakterizirati - pokrenimo Hrvatsku unazad i jasno je da ste izbore dobili na krilima nereálnih obećanja koje niti možete niti znate ostvariti, rekla je i zaključila da će slijedeće izbore, ma kad god ih sazvali, izgubiti.

Predsjedavajući je izvijestio da se na izlaganje zastupnice Opačić 17 zastupnika javilo za ispravak netočnog navoda.

Darko Milinović (HDZ) rekao je kako je točno da HDZ želi dobiti izbore, ali da oni neće biti u 2006., nego u 2007. **Stjepan Bačić (HDZ)** naveo je kako nije točno da su administrativne

takse porez na bolest, već da je to uobičajena taksa koja postoji u većini zemalja EU-a. Navodeći kako nije točno da u dvije zadnje godine nije bilo nikakve reforme u zdravstvu, naveo je da je potrošnja smanjena za 20 posto. **Franjo Matušić (HDZ)** odgovorio je kako nije točno da nema ulaganja i da nisu povećana socijalna prava. Dodao je kako mu se čini da se zastupnici Opačić, srdela koju je donijela malo usmrđila. **Marijan Bekavac (HDZ)** ustvrdio je kako nije točno da Vlada jedno govori, drugo misli, a treće radi. Ova Vlada dobro zna što radi, najprije je plaćala vaše dugove i skrivene račune, a sada odlučno kreće u ostvarenje svojih programa, odgovorio je. **Vladimir Jelkovic (HDZ)** naveo je kako nema proračuna koji nekome unaprijed osigurava izbornu pobjedu. **Gordan Jandroković (HDZ)** naveo je kako je sudskom odlukom utvrđen dug umirovljenicima, te da ne stoji navod da je to učinila bivša Vlada. Tome u prilog podsjetio je da je nedavno zastupnik SDP-a **Ivica Vidović** ustvrdio kako dug prema umirovljenicima ne postoji. Nadalje je naveo kako crno i pesimistično izlaganje zastupnice **Opačić** govori o stanju u SDP-u, o beznađu i bezidejnosti u kojoj su se našli. Nakon što ste to 4 godine širili Hrvatskom, sada ona ima konačno Vladu koja je uspješna i jasnu viziju razvoja, poručio je. **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)** odgovorila je kako nije točno da je Vlada smjenjivala ravnatelje bolnice i navela da je to upravo radila prethodna vlada 2000. Tome je dodala da je tada, u prvom mjesecu mandata smijenila 35 veleposlanika, konzula, a pod motom reorganizacije MUP-a i Ministarstva obrane ljude koji su izvojevali slobodu hrvatskog naroda.

Smijenjeni su nesposobni, a ne nepodobni ravnatelji bolnica

Dr. sc. **Andrija Hebrang (HDZ)** rekao je kako nije točno da je Hrvatska već tri godine u recesiji. Tome u prilog naveo je da je porast BDP-a s 3 posto u 2004. u 2005. porastao na 5 posto, a realni rast plaća s 3 na 6 posto. Ako je to stagnacija onda je to politika koju ne

razumijem, rekao je i dodao kako nije točna ni tvrdnja da je Vlada smijenila ravnatelje bolnica. Smijenjeni su oni koji su imali 24 posto veće rashode od prihoda. Dakle, nisu bili nepodobni već nesposobni, zaključio je.

Mario Zubović (HDZ) odgovorio je kako je Vlada ispunila gotovo sva obećanja već u dvije godine, a da je tek na polovici mandata. Kolegici Opačić je rekao kako je s košarom zapravo izvela šou te da mu nije jasno kako su je na to uspjeli nagovoriti. **Branimir Pasekky (HDZ)** naveo je kako konstataciju da Hrvatska stagnira demantira svijet i zamjerio zastupnici Opačić što je umjesto da je analizirala predloženi proračun održala zastarjeli govor prokušane komunističke propagande koji na sreću više ne pali.

Zastupnica Opačić održala je zastarjeli govor prokušane komunističke propagande koja nasreću više ne pali.

Netočno je, kazala je, ispravljajući netočni navod **Ivana Sućec-Trakoštanec (HDZ)**, da se u Hrvatskoj sve manje proizvodi i navela da je ukupna stopa rasta za prvih devet mjeseci iznosi pet posto. Navod da su građani prije tri godine živjeli bolje ispravio je i **Petar Mlinarić (HDZ)**, citirajući jednog bivšeg SDP-ovog ministra - da su živjeli bolje, ali da toga nisu bili svjesni. **Marija Bajt (HDZ)** rekla je kako nije točno da nema ulaganja u obrazovanje i navela da je za vrtiće, osnovne i srednje škole iz proračuna ukupno osigurano 116 milijuna kuna, za visoko školstvo 280 milijuna, znanost 18 milijuna kuna što je za 132 milijuna kuna više nego je u zadnjoj godini mandata izdvojila bivša Vlada. Uz to, navela je kako su sredstva za ulaganja u taj sektor osigurana i iz drugih izvora. **Dražan Bošnjaković (HDZ)** naveo je kako je netočan podatak da je Vlada jedino znala malo usporiti vanjski dug. Ako je točan podatak da je on 2003. porastao za 9 milijardi

euru i iznosio 19 milijardi, a danas je 24 milijarde onda proizlazi da je ipak bitno usporen. Uz to naveo je da je 2003. proračunski deficit iznosio 6,3 posto, a da je spušten na 4,2 posto, a plan je da se u 2006. smanji na 3 posto. Upitao je, gdje bi zemlja došla da je Vlada nastavila dinamiku zaduživanja kakva je bila 2003. **Jure Bitunjac (HDZ)** naveo je kako nije točno da nema novog zapošljavanja i pozvao zastupnicu Opačić da pogleda mjere koje predlaže Ministarstvo gospodarstva i drugih. Podsjetio je da je 2003. bila probijena famozna brojka od 400 tisuća nezaposlenih, što je u dvije godine smanjeno.

S obzirom na inflaciju i stopu rasta proračunska povećanja su nula

U nastavku rasprave u ime **Kluba zastupnika HNS-a** dr. sc. **Vesna Pusić** ocijenila je kako s obzirom na stopu rasta i inflaciju sva povećanja u proračunu koja su reda veličine 7-8 posto znače nulu, odnosno samo praćenje inflacije i stope rasta. Navela je kako je situacija s investiranjem ista kao i lani, a da je unutarnji dug u razdoblju od 2000. do 2003. rastao godišnje za 8 milijardi, a od 2003. do 2005. za 9,5 milijardi. Dakle, došlo je do njegove eksplozije. Što se vanjskog duga tiče, navela je da je 2003. bio 50 milijardi kuna, a 2005. 51 milijardu što govori da nije zaustavljen.

Navodeći kako je za predloženi proračun rečeno da je transparentan, zamolila je da joj se kaže gdje je iskazan novac za povrat duga umirovljenicima, za dug u zdravstvu oko 2 milijarde kuna i je li istina da će se prenijeti na županije. Ukoliko je to istina mnoge od njih kao primjerice Šibensko-kninska u kojoj je dug bolnice 100 milijuna kuna, gotovo kao i cjelokupan joj proračun, to neće moći izdržati. Rečeno je da je proračun socijalan te upitala zašto su novci za dječji doplatk manji za 8,7 milijuna kuna u odnosu na 2004., a isti kao lani što s obzirom na inflaciju znači manji. Upitala je što je s novcem za stipendije,

gdje je skriven ili se sa 77 milijuna kuna istopio na 2,3 milijuna.

Navodeći kako se za predloženi proračun kaže da je razvojni navela je kako u njemu nema niti jednog modela za novi način financiranja projekta. Sve je isto kao i lani, a u kojoj je mjeri razvojni može se vidjeti i letimičnim pogledom po stavkama. Dodala je kako su sredstva povećana samo kulturi i Ministarstvu pomorstva, prometa turizma i razvitka. No, kod tog ministarstva riječ je o fiktivnom povećanju jer su u njegove stavke unesena sredstva HAC-a i HC-a.

Navela je da je Hrvatska po stopi rasta pala na posljednje 8. mjesto među tranzicijskim zemljama srednje Europe te da nam se u tome očituje kontekst u kojem se danas nalazimo.

Dodala je kako su se znatno povećala sredstva POA-i, Financijskoj policiji, Državnoj riznici i implementaciji reforme državne uprave, hidrografskom institutu i Ravnateljstvu za robne zalihe i još nekima. Iz toga se ne može vidjeti koji su programski ciljevi Vlade, jer kombinacijom obavještajnih agencija i kulture ne pokazuje se razvojni model i ciljeve. To više pokazuje da nema konzistentnog razvojnog modela, plinifikacije, navodnjavanja, nacionalne veletržnice, nasada mediteranskih kultura itd. Nema ni decentralizacije znanja zašto su uvjet razvojne agencije, zaključila je i navela da Klub zastupnika zbog svega navedenoga neće podržati predloženi proračun.

U ispravku netočnog navoda **Krunoslav Markovinović (HDZ)** rekao je kako nije točno da proračun nije razvojni i da se uz svaku stavku može staviti oznaka "R". Dr.sc. **Krešimir Ćosić (HDZ)** odgovorio je kako nije točno da nema novih razvojnih modela i naveo kako je znatno povećano ulaganje u znanstvenu opremu. Dr. sc. **Andrija Hebrang (HDZ)** naveo je kako je iz podataka Hrvatske gospodarske komore vidljivo da se dinamika duga usporava i da je udio države u ukupnom dugu sa 34 pao na 28 posto. Drugi netočni navod je da u proračunu nema novca za dug bolnicama. Po zakonu o ustanovama njihove dugove pokrivaju osniva-

či, a to su županije, a ovo nije županijski proračun, rekao je. **Mario Zubović (HDZ)** naveo je kako je plinifikacija povjerena firmi Plinakl koja je osnovana za vrijeme bivše Vlade, ali da je bila tako organizirana da nije mogla provoditi taj posao. Sada je konstituirana i za godinu dana plinovod do Jadranskog mora biti gotov. Zastupnici Pusić je odgovorio kako se stavke za stipendije od ove godine vode pod stavkama Sveučilišta. **Frano Matušić (HDZ)** je u ispravku netočnog navoda rekao kako je proračun itekako razvojni, od ulaganja u autoceste, vodovodne sustave, nova radna mjesta. Također je rekao da bi zastupnica Pusić trebala svojim studentima objasniti kako je rast od 7-8 posto jednak nuli. To je doista vrlo interesantna teorija, zaključio je.

Riječ predlagatelja

Ministar financija **Ivan Šuker** naveo je kako je u raspravi čuo niz netočnih i zakonski neutemeljenih izjava te da se zbog hrvatske javnosti na to mora osvrnuti.

Transparentnost je proračuna kada se sve njegove stavke mogu iščitati, rekao je i naveo da se tako prvi put u tekstu alnom obrazloženju primjerice može vidjeti da je 78,3 milijuna za stipendije raspodijeljeno po sveučilištima.

Rekao je kako je vrlo interesantno mišljenje da su se uz stopu rasta od 4,2 posto i inflaciji od 2,5 posto mogla raditi čuda, a uz stopu rasta od 4 posto i inflaciju od 3 posto se ne može napraviti ništa. Nadalje, kada se želi obezvrjediti rast prihoda državnog proračuna u prvih 10 mjeseci ove godine za 7 posto, onda se kaže kako je to posljedica inflacije, a kada je taj rast prihoda bio 5,5 posto onda je to bila posljedica gospodarskog rasta i inflacije od 2,5 posto. Dakle vrlo slični uvjeti, a komentiraju se s različitim pozicijama, rekao je.

Komentirajući navode o dugu naveo je kako je u predloženom proračunu transparentno prikazano da će se država zadužiti 14,1 milijardu kuna, a da će od toga 11,3 milijarde kuna biti potrošeno za otplatu starih dugova, a nešto manje

od 2,8 milijardi koristit će se za pokriće deficita prije svega HAC-a.

Vrlo je interesantno mišljenje da su se uz stopu rasta od 4,2 posto i inflaciju od 2,5 posto mogla raditi čuda, a da se danas uz stopu rasta od 4 posto i inflaciji od 3 posto ne može napraviti ništa.

Deficit se može pokrivati samo od prihoda privatizacije ili novim zaduživanjem

Naveo je da se u 2001. deficit pokriva od druge faze privatizacije HT-a, a u 2003. od privatizacije INA-e. Deficit se, dakle, može financirati samo na dva načina. Jedan je prodaja imovine, a drugi zaduživanjem, a hoće li se država zadužiti na vanjskom ili domaćem tržištu to je stvar financijske politike Vlade, rekao je, dodajući kako danas u Hrvatskoj funkcionira financijsko tržište.

Odgovorio je da će se novac za povrat duga umirovljenicima transferirati kroz Fond koji je Vlada za to osnovala te da uopće ne vidi kako bi se to moglo raditi kroz proračun. To znači da bi kroz proračun trebalo ići i po 7 posto dionica koje su iz HT-a i INA-e prenijeti u Fond hrvatskih branitelja. Ova je Vlada imala hrabrosti reći da će vratiti 14 milijardi kuna umirovljenicima. Naveo je kako nije točno da je dug u zdravstvu 2 milijarde kuna, već da je daleko manji, a kritičarima iz bivše Vlade rekao je da su oni ostavili dug od 1,3 milijarde kuna.

Vrlo je interesantna teza da se sa 16 milijardi kuna u državnom proračunu ne može uopće govoriti o razvoju, a da su se s 13 milijardi kuna mogla napraviti čuda. To je perpetuum mobile u naopakom smislu. Međutim, egzaktni pokazatelji su egzaktni pokazatelji i 16 milijardi je uvijek više od 13 milijardi kuna, zaključio je.

U ispravku netočnog navoda **Slavko Linić (SDP)** rekao je kako sumnja da će dug ostati na 14 milijardi kuna. **Damir**

Kajin (IDS) ocijenio je kako je nemoguće ostaviti županijama da same pokrivaju dugove općih bolnica. Naveo je da su županijski proračuni između 100 i 300 milijuna kuna, a gotovo da nema bolnice koja ne duguje 50 milijuna. Treba promijeniti odredbe da su županije osnivači bolnica i da slijedom toga podmiruju njihove dugove, rekao je.

Miroslav Korenika (SDP) rekao je također kako je nemoguće da županije plate dugove bolnica. **Zvonimir Mršić (SDP)** rekao je kako dug bolnica treba platiti iz decentraliziranih sredstava, odnosno povećati Fond za poravnanja i to naplatiti iz njega. Objasnio je da to treba učiniti jer je država u ime županija s HZZO-om sklapala ugovore.

U nastavku rasprave u ime **Kluba zastupnika IDS-a Damir Kajin** rekao je da predloženi proračun opasno dijeli Hrvatsku na sredine koje podržavaju središnju vlast i one koje joj oponiraju. Vlast to ne smije raditi, ona mora biti pravična. Ako je neki prostor koji vlast ne podržava kažnjen onda je to Istra kojoj je smanjeno 27,2 milijuna kuna. Istrijani plaćaju 3 do 4 puta skuplje tunelarine, mostarine koje više sličje na harač. Naveo je kako je premijer u svom govoru spomenuo 12, 13 kapitalnih investicija, ali niti jednu cestu u Istri. Ova Vlada iz proračuna ne vraća građanima Istre ono što u proračun donose i jedini je izlaz iz toga decentralizacija jer je sadašnji stupanj centralizacije naka-radan.

Ova trgovina glasaj za dobit ćeš, glasaj protiv - ne dam ti, pretvara proračunsku politiku u veliku krčmu. To je prva zamjerka proračunu, ta politička samovolja po kojoj 15, 20 ljudi raspoređuje novac.

Navodeći kako treba pohvaliti smanjenje deficita sa 6 posto iz 2003. na 3,4 posto u 2006, to što se neće zaustaviti gradnja infrastrukture, prije svega cestovne i što neće biti socijalnih potresa, kao najveću zamjerku predloženom proračunu naveo je neambicioznost. Trebali bi se dogovoriti oko dviju stvari - zapošljavanja i oko mirovinske politike. Naveo je kako će vraćanje duga umirovljenicima biti izveden rasproda-

jom INA-e i HT-a čime će im se vratiti 6,8 milijardi kuna, ali će se kroz odustanak od tzv. švicarske formule u 10 godina kroz proračun uštedjeti 25 milijardi kuna, što će reći da će umirovljenici sami sebi vratiti dug. Navodeći kako Vlada iduću godinu planira završiti s pet tisuća i 400 novozaposlenih, rekao je da će omjer radnik-umirovljenik ostati na 1,37, a ako se odbiju oni koji su na proračunu to je jedan prema jedan.

Novim zaduženjima Hrvatska će otići na bubanj, a izravnih ulaganja nema. Upitao je zašto neki seljak ne može prodati svoje zemljište strancima, a država može banku, INA-u, HEP. Apsurdom smatra što se državni proračun usvaja običnom većinom, a u općinama koje primjerice, imaju samo 390 stanovnika to mora biti kvalificirana većina.

Ocijenio je da je predloženi proračun prije svega HDZ-a i njegovih koalicijskih partnera. No, dodao je on je sa 105,9 milijardi kuna apsolutno ostvariv, njime se kupuje socijalni mir jer je usmjeren na potrošnju. Pozitivnim je ocijenio rast prihoda, smanjenje deficita, ali i naveo kako su subvencije u brodogradnji smanjenje, da će udar na zdravstvo biti stravičan i da ministar financija zna da će mu faliti oko 260 milijuna kuna. No, ponovio je kako ga najviše smeta i vrijeđa trgovina i načelo glasaj za proračun dat ću ti, nećeš glasati, neću ti dati, kao da to nije novac svih hrvatskih građana.

Zašto korisnici nisu potrošili sredstva

U nastavku rasprave u ime **Kluba zastupnika HSLS/LS/DC-a Đurđa Adlešić** navela je kako je svaka Vlada tvrdila da je proračun razvojni i socijalni, te da će raspravljati sa što manje demagogije i više argumenata. Pozitivnim je ocijenila porast proračuna, no i upitala zašto ni ove godine nema novca za Alimentacijski fond kojima bi se privremeno financirala djeca čiji roditelji ne ispunjavaju svoje zakonske obveze. Kada bi pravna država funkcionirala oni bi bili uredni platiše, navela je i zamolila potpredsjednicu Vlade Jadranku Kosor da se od centara za socijalnu skrb

zahtijeva da educira roditelje jer mnogi ne znaju kako ostvariti svoja prava za naplatu. Navela je kako je brine što izostaju stopostotne realizacije u nekim proračunskim stavkama i upitala zašto su primjerice ostala neutrošena sredstva za vojnu opremu, za prekovremeni rad u MUP-u, sredstva za opremanje policijskih postaja. Treba vidjeti što se događa i zašto korisnici nisu potrošili osigurana sredstva.

Navela je kako je na prihodovnoj strani očljivo zadržavanje podjednake udjela poreznih i neporeznih prihoda i nepromijenjena struktura poreznih prihoda. I dalje je zapostavljen porez na imovinu, a to je posebno zabrinjavajuće ima li se u vidu da bi se značajnim fiskalnim opterećenjem na tom području ostvarili pomaci k pravičnijoj distribuciji poreznih opterećenja. Ovakvo su vlasnici nekretnina ogromnih vrijednosti pošteđeni odgovarajućih poreznih škara. Ne držim da je sramota biti bogat, ali trebaju postojati i adekvatni porezni mehanizmi, ustvrdila je.

Ne držim da je sramota biti bogat, ali trebaju postojati i adekvatni porezni mehanizmi.

Navela je da je pad udjela prihoda od poreza na dohodak dobro došao kao mjera smanjenja cijene rada, no krajnji efekt tog procesa i dalje je upitan s obzirom na činjenicu da višestruko veće opterećenje na ukupnu cijenu rada predstavljaju doprinosi za socijalno osiguranje koji planiranim rastom od 6,8 posto i dalje čine trećinu proračunskih prihoda.

Pozitivnim je ocijenila što se rashodi za zaposlene ne smanjuju i što je zastavljen trend smanjenja sredstava za Ministarstvo obrane jer su planirana sredstva ionako nedostatna za modernizaciju vojske. Što se tiče 5,3 milijarde kuna za subvencije, rekla je da su raspoređeni po modelu svima pomalo nikom dovoljno.

Upitala je što je sa sredstvima namijenjenim borbi protiv HIV-a, odnosno da bi ih trebalo povećati, kao i ona za

sekundarnu prevenciju alkoholizma naročito za mlade. Upozorila je i na nedostatna sredstva za plaće tijekom obveznog roditeljnog dopusta kako se ne bi dogodilo da već nakon prve polovice godine nastanu problemi pri redovnoj isplati.

Naveđeci da će Klub zastupnika HSLS/LS/DC-a predloženi proračun podržati, izrazila je nadu da će Vlada u idućoj godini mirno krenuti u ozbiljne i teške reforme.

Milorad Pupovac (Klub zastupnika SDSS) naveo je da manjine nisu u klasi povlaštenih, da su sredstva simbolična, ali redovita i da nisu i ne mogu biti stvar kupovine.

Ocijenio je da je zamisao proračuna da začepe sve što može i da izdrži što je moguće više, a koliko će to biti može se naslutiti iz rasprave. Tako koncipiran proračun liči na trkača koji želi sa što je moguće većim teretom istrčati što je moguće dužu stazu.

Upitao je, jesu li proračunom osigurana sredstva za reforme u zdravstvu, za nova zapošljavanja i odgovorio da vjerojatno jesu, ali nedovoljno. Dodao je da se rješavanjem pitanja jedne kategorije umirovljenika ne rješava druga. Također je upozorio na podbudžetiranost jedinica lokalne samouprave i upitao zašto se ne odustaje od modela da im ostaje ono što same mogu ubrati. Ocijenio je da sada proračun više daje građanima u pojedinim lokalnim jedinicama nego samim općinama koje na taj način čini nesposobnima. To treba promijeniti i sve dok se to ne učini dotacije iz proračuna bit će samo interventne, rekao je i predložio da se što prije osnuje fond iz kojega će se financirati razvoj tih područja. Šteta je, naveo je, što nije utrošeno prošlogodišnjih 44 milijuna kuna namijenjenih za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskih prava dok istovremeno imamo nekoliko izbjegličkih centara. Pledira da proračunska sredstva, posebno za onaj dio osjetljive populacije budu trošena pod pojačanim nadzorom. Tome u prilog naveo je kako nema prave predložbe kako se troše novci iz Fonda "Kralj Zvonimir", a koja nisu nikada manja od 180 milijuna kuna. Rekao je

kako zna da ne dolaze do onih kojima trebaju te da nije siguran da li se troše na valjan način.

U ispravku netočnog navoda **Niko Rebić (HDZ)** naveo je kako su sve jedinice u kojima su u većini pripadnici srpske manjine dobivale državnu potporu koja je toliko narasla da je dvostruko veća nego u drugima. Dakle, nije točna tvrdnja da jedinice na području posebne državne skrbi ne mogu funkcionirati.

Raspodjelu sredstava za manjine raspoređuju njihovi predstavnici

U nastavku rasprave u ime **Kluba zastupnika nacionalnih manjina Nikola Mak** izrazio je zadovoljstvo što se Vlada pridržava dogovora s predstavnicima nacionalnih manjina kada su u pitanju proračunska sredstva namijenjena njihovim kulturnim potrebama.

Raspodjelu tih sredstava raspodjeljuju sami predstavnici nacionalnih manjina uz prethodne konzultacije s podnositeljima programskih zahtjeva. To je primjer demokratske raspodjele i transparentnog utroška sredstava poreznih obveznika.

Naglasio je kako nasuprot tome nisu u potpunosti zadovoljni sredstvima namijenjenim obrazovanju mladih pripadnika nacionalnih manjina i da kod toga imaju ozbiljnih prigovora. Naveo je kako su u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa povelili ozbiljne razgovore da se to promijeni, a isto i u Savjetu za nacionalne manjine. Uz to, rekao je da nisu zadovoljni ni kada je riječ o nekoliko kapitalnih objekata, gradnji škola, sportskih dvorana domova itd. za potrebe nacionalnih manjina. Zauzimat ćemo se da se vidi što je realno od predloženih zahtjeva i tražiti da se uzmu u obzir prilikom rebalansa u 2006. ili u proračunu za 2007.

Nismo zadovoljni rješavanjem stambenih i infrastrukturnih problema Roma. Vlada je učinila veliki korak po tom pitanju usvajanjem Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana desetljeća za Rome. Međutim, nedostaje svijest

i shvaćanje podjednako u svim ministarstvima i lokalnoj i regionalnoj samoupravi da je romsko pitanje od prvorazrednog značenja za Hrvatsku.

Klub zastupnika nacionalnih manjina smatra da predloženi proračun u cjelini gledano potvrđuje u praksi visoka ustavna načela i zakonska rješenja o nacionalnim manjinama i stoga ćemo ga podržati, naveo je.

U nastavku rasprave u ime **Kluba zastupnika HSS-a Željko Pecek** rekao je kako je proračun opozicijski, a da ta tvrdnja proizlazi iz činjenice da nema nikakve ambicije niti mehanizama koji bi utjecali na rješavanje gorućih pitanja od nezaposlenosti i pokretanja proizvodnje, jačega izvoza, povećanja gospodarskog rasta BDP-a i ravnomjernog razvitka. Proizlazi da Vlada ne želi nastaviti s reformama već nagomilane probleme ostaviti za rješavanje onim političkim opcijama koje će na vlast doći u idućem mandatu.

Iz predloženog proračuna proizlazi da Vlada ne želi nastaviti reforme već nagomilane probleme stavlja političkim opcijama u sljedećem mandatu.

Čestitao je ministru financija na transparentnosti proračuna i inzistiranju da se svi korisnici proračuna moraju koristiti jednim računom. Sadašnji model ne omogućava ministru uvid u proračunske prihode, prije svega na upravljanje gotovinom i likvidnošću unutar sustava Državne riznice. To znači da je upravljanje gotovinom i likvidnošću državnog novca u rukama poslovnih banka. Preporučio je ministru da kod upravljanja gotovinom i sebi osigura transparentnost kako bi s trenutnim viškovima proračunskih sredstava mogao sudjelovati na tržištu novca.

Nadalje je naveo kako nam je dug 30 milijardi EUR-a, pokrivenost uvoza izvozom 50 posto, da se brojka od 300 tisuća nezaposlenih nije smanjila i da za mijenjanje stanja nije dovoljna stopa rasta od oko 4 posto.

Proračunska politika ne smije biti - uzmi jednima da bi se dalo drugima

Klub zastupnika HSS-a smatra kako cilj proračunske politike ne bi smio biti uzimati jednima, da bi se dalo drugima. Pri tome naglasak stavljamo na kapitalne transfere koji su uglavnom bezidejni i uglavnom u prometnu infrastrukturu i za one projekte, a prvenstveno se to odnosi na most Kopno-Pelješac koji su preskupi, neekonomični i ne odgovaraju razvojnim potrebama Hrvatske. Krajnje je vrijeme da se promijeni politika kapitalnih ulaganja i iz sfere infrastrukture preseli prema industriji, poljoprivredi i turizmu koja će za cilj imati minimalnu stopu razvoja od 7 posto s tendencijom prema 10 posto, rekao je i dodao da postojeća proizvodnja ne zadovoljava niti domaće potrebe.

Malo proizvodimo, puno trošimo, a naročito država preko svojih mogućnosti. Proračun je neambiciozan, neprimjeren situaciji i najviše se brine za financiranje vladinih interesnih skupina, rekao je. Naveo je da će Klub zastupnika Vladi predložiti zaključak da na posebnoj saborskoj sjednici zastupnike upozna sa stvarnim stanjem financija i u kontekstu medijskih pisanja po kojima je ministar Šuker rekao da bi proračun, ukoliko želimo riješiti sve predviđene proračunske obveze trebao biti veći za 16 milijardi kuna.

Predložio je da se provedu obećane reforme, pojača efikasnost preskupte i neučinkovite administracije, podigne konkurentnost gospodarstva, zbrinu oni koji će se teško prilagoditi novim uvjetima u poljoprivredi, a žive na selu. Naveo je kako se nada da će predloženi zaključak u Hrvatskom saboru biti prihvaćen konsenzusom.

Ispravljajući netočan navod **Josip Đakić (HDZ)** rekao je kako nije točno da su računi razasuti po raznim bankama i da nema kontrole punjenja proračuna. To je bila praksa vaše bivše koalicijske Vlade s kojom smo prekinuli, rekao

je dodajući da je uspostavljena kontrola preko Državne riznice.

Franjo Matušić (HDZ) naveo je kako mu je drago što je zastupnik Pecek rekao da je izgradnja mosta Kopno-Pelješac neekonomičan i nerazvojni projekt jer je time pokazao da je HSS lagao u izbornoj kampanji kada se za to zauzima. Napokon su maske pale, rekao je i dodao kako HDZ i Vlada drže da taj most osigurava budućnost južne Hrvatske. **Marijan Bekavac (HDZ)** rekao je da je taj prostor do sada bio zapostavljan i da je vrijeme da Hrvatska skrbi i o svom jugu. **Mario Zubović (HDZ)** rekao je kako su netočni navodi da nema kapitalnih ulaganja.

Riječ predlagatelja

Ministar financija **Ivan Šuker** rekao je kako nikada nije dao izjavu da za izvršenje proračunskih obveza nedostaje 16 milijardi kuna. Dodao je kako nije dobro loptati se s visinom vanjskog duga i ponovio da iznosi nešto manje od 25 milijardi EUR-a. Dakle, reći da je 30 milijardi EUR-a je vrlo neozbiljno i onda se ne treba čuditi što nas anketari Svjetske banke stave na 116. mjesto.

Nije se dobro loptati s iznosom vanjskog duga i neozbiljno je reći da je 30 milijardi eura i potom se ne treba čuditi što nas anketari Svjetske banke stavljaju na 116. mjesto na ljestvici. Vanjski dug iznosi nešto manje od 25 milijardi eura.

Rekao je kako je netočno da Ministarstvo financija ne kontrolira dnevne prihode. To se radi već 15 mjeseci, rekao je dodajući da će od 1. siječnja 2006. svi prihodi biti na jednom računu.

U nastavku rasprave u ime **Kluba zastupnika PGS/SBHS/MDS-a** dr. sc. **Vilim Herman** ocijenio je kako je zadaća proračuna osigurati najbolje funkcioniranje države i društva te da se to najbo-

lje vidi po pojedinim stavkama. Naveo je da se tako u stavci za zdravstvo vidi da se KBC-u Osijek ni ove godine neće vratiti 20 milijuna kuna duga koji je nastao po ugovorenoj obvezi. Isto vrijedi i za školstvo i socijalu. U proračunu se vide politički flertovi i nedostatak načela pravednosti. Ocijenio je da je proračun već tradicionalno zakučast i da se u njemu vide brojne stavke, ali ne i njihov smisao i da tek mali broj ljudi znade za što su neki milijuni namijenjeni. I to je najveća zamjerka predloženom proračunu, rekao je dodajući kako bi se moglo reći da je proračun književno djelo u kojem se pogoduje određenim strankama, socijalnim skupinama, određenim krajevima.

Upitao je što je s centralizacijom odnosno decentralizacijom, osobito financijskom, i što je s regionalizacijom i ocijenio da je predloženi proračun ultracentralistički i da se u njemu očituje svest birokracije i zamaglivanja tragova novca. Proračunom se, dodao je, šalje jasna poruka Slavoniji da će dogovorom Sanader-Đapić-Glavaš konačno krenuti izgradnja koridora Vc koji će biti gotov do 2008.

Pa to je već bilo dogovoreno i nikav epohalni događaj se za Slavoniju nije dogodio, rekao je. Naveo je da u predloženom proračunu nema novca za osnivanje Agrobanke koja bi pomogla slavonskoj poljoprivredi, upitao je što je s navodnjavanjem, plinifikacijom, razminiranjem, posebno Kopačkog rita.

U ispravku netočnog navoda **Krunoslav Markovinović (HDZ)** naveo je da nije točno da predloženi proračun pogoduje određenim strankama, a **Ivan Jarnjak (HDZ)** da je netočno da je centralistički. Hermanu je poručio da pogleda koliko je novca namijenjeno lokalnoj samoupravi. Vlada je vodila računa i o ravnomjernosti kada ste vi bili prvo u HSLS-u, potom u Libri, Hrastu, HNS-u i sada u regionalnoj stranci, poručio je.

Pero Kovačević (HSP) rekao je kako nije točno da se ništa novo ne događa s koridorom Vc. Od kada je Anto Đapić gradonačelnik Osijeka počelo se s radom na tom koridoru, rekao je. **Gordan Jandroković (HDZ)** ocijenio je da je Her-

manovo izlaganje puno predrasuda i da ga je pripremio prije nego je predloženi proračun vidio.

Ivan Drmić (neovisni) rekao je kako je netočno da u Slavoniji i Baranji nisu zaživjeli projekti. Činjenica je da su svi bitni projekti zaživjeli, neki su u planu, a svi donose boljitak Slavoniji, rekao je dodajući da je Slavonija za koalicijske vlasti u kojoj je bio i Herman nazadovala i da će trebati proći vrijeme da sustigne gospodarsku razvijenost ostalih regija. Hermanu je poručio da je 14 godina u politici, a da se drži one - tko ne radi taj ne griješi.

Proračun je stabiliziran, no ima li snage za razvoj

U nastavku rasprave dr. sc. **Josip Sudec (Klub zastupnika HSU-a)** rekao je da je predloženi proračun stabiliziran, no i upitao, ima li u njemu što za razvoj i za socijalnu komponentu.

Smatra da bi do idućih parlamentarnih izbora trebalo doći do smanjenja javnih rashoda, reforme skupe države i poreznog sustava. Teret javne potrošnje trebalo bi rasporediti tako da bogatiji snose veći dio poreza, rekao je. Proračun za 2006. ne zavlači ruku u džep bogatih, a u korist siromašnih, a opća stopa PDV-a ne opterećuje luksuz već se raspoređuje na cjelokupnu potrošnju.

Umirovljenici od proračuna ne očekuju čudo jer su realni i iskusni, ali očekivali su veći gospodarski rast i veću zaposlenost, stvaranje novih radnih mjesta za mlade.

Umirovljenici od proračuna ne očekuju čudo jer su realni i iskusni, ali očekivali su veći gospodarski rast i zapošljavanje.

Želimo li ostvariti planirani rast BDP-a od pet posto u proračunu za 2006. trebat će nam uz 16 još 6 milijardi kuna, rekao je.

Predložio je da se organiziraju ciljani proračunski projekti jer raspodjela sva-

kome malo, a nikome dovoljno ne odgovara. Ocijenio je da nam zajmovi nisu pokrenuli rast i smanjili nezaposlenost, a da socijalni rashodi i izdvajanje za umirovljenike ne odgovaraju povećanju mirovina koja se predviđaju u 2006. Kada se 1,5 milijardi kuna raspodijeli onda se vidi da stvarnog povećanja umirovljeničkog standarda nema, rekao je.

Na kraju je zaključio da bi sve bilo dobro kada bi našoj djeci bilo bolje te da u tom pravcu treba činiti dodatne napore.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a Šime Prtenjača** rekao je da je za raspravu pribavio niz podataka relevantnih institucija iz kojih slijedi da je situacija drugačija nego se to moglo čuti u dosadašnjim izlaganjima.

Proračun jamči makroekonomsku i gospodarsku stabilnost, posebno socijalnu sigurnost, ukazuje da gospodarske recesije nema. Također je uravnotežen i konačno idemo k putu konačne fiskalne konsolidacije.

Rekao je da su neki prije nego je HDZ došao na vlast govorili da će, ako se to dogodi, zemlju odvesti u izolaciju. Kada se to nije dogodilo, sada kada i MMF i Svjetska banka govore u pozitivnom smislu, kažu da njihovi podatci nisu baš pouzdani jer da oni sada previše navijaju za aktualnu Vladu.

Govoreći o proteklom razvoju rekao je kako je u kontekstu makroekonomskog okruženja gospodarska situacija u Hrvatskoj bila povoljnija nego u Europi, a to se predviđa i u idućoj godini. Gospodarski porast u zemljama Europe bio je oko 2 posto, a to je bitno jer je Europa Hrvatskoj glavni trgovinski partner. Svjetski podaci kažu da Hrvatska solidno napreduje i da će gospodarski rast na koncu 2005. iznositi 3,6 posto, a da će se u 2006. vrtjeti oko 4 posto, a kasnije biti oko 4,4 posto. Podaci također govore da će u 2006. osobna potrošnja trebati biti potaknuta i javnom koja bi povukla proizvodnju, a ona mogla povećati zaposlenost i sve što ide uz to. Naveo je kako nezaposlenost ima tendenciju pada, a isto je i s inflacijom koja bi u 2006. mogla biti između 3,2 i 2 posto. Dodao je kako se bez obzira na sve priče

očekuje da se inozemni dug stabilizira na 83 posto BDP-a.

Naveo je kako zaduživanje na domaćem tržištu ima dva cilja - pobjeći od rizika inozemnog zaduživanja te razvoj tržišta. Dodao je kako se prvi put dug države smanjuje na ispod 50 posto i da ga treba smanjiti na 45,3 posto u 2006. Bitnim je ocijenio što prihodi u odnosu na 2005. rastu za 7,2 posto, a rashodi za postotak manje od toga. I to ukazuje na pozitivno kretanje, rekao je i dodao da će tome pridonijeti i prihodi od poreza na dohodak koji će se koristiti za lokalnu samoupravu.

Naveo je kako raste i industrijska proizvodnja, posebno prerađivačka industrija, industrija prehrambenih proizvoda, bezalkoholnih pića, proizvodnja u metalnom, kemijskom sektoru. To pokazuje da je situacija stabilna i da recesije neće biti i da proračun u stabilnom okruženju može zadovoljiti većinu potreba u društvu.

Ustvrdio je kako je potrošnja 73 posto proračunskih prihoda unaprijed određena postojećim zakonima, a ne nečijim željama, te da u te zakonske obveze ulaze i troškovi za mirovine, zdravstvo, plaće, socijalu.

Onima koji su izrazili bojazan da će Vlada ostaviti raspad sustava poručio je da se ne trebaju bojati jer da Vlada stabilno vozi i vodi računa što je dogodine čeka.

Ispravljajući netočan navod **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)** rekla je kako nezaposlenost raste i da to potvrđuju i najnoviji podaci Hrvatske gospodarske komore. **Slavko Linić (SDP)** naveo je kako nije točno da gospodarstvo raste, već naprotiv da se stopa smanjuje, te ocijenio kako nisu ostvarene projekcije kod prošloga proračuna.

Tonči Tadić (Klub zastupnika HSP-a) naveo je kako je ovo prvi prijedlog proračuna u kojem je iskazana sva potrošnja države. Obrazloženja su detaljna, ali često puta nemaju blage veze s brojevima u prijedlogu, rekao je i apelirao na ministra financija da to uskladi. Ocijenio je da je struktura proračuna praktično ista kao i prošle dvije godine, odnosno da je ono što je loše,

loše, a što je bilo dobro, dobro je i dalje. Dakle, nema nikakvih reformi i promjena u samom proračunu, rekao je dodajući da je, kada se izuzmu izvanproračunski fondovi čisti proračun iznosi 68,2 milijarde kuna, odnosno 40 posto ukupnoga proračuna.

Ali ni taj iznos nije slobodan i kada se izuzmu otplate kredita, plaće onima koji su na proračunu ostaje svega 10-15 posto što se može kvalitetno potrošiti i to je problem s kojim se susreću sve vlade.

Predložio je da se iz proračuna s 200 milijuna kuna financira pripravnici staž za sve kojima to struka nalaže. Nadalje, da se za djecu otočane koji nisu u đaćkim domovima osigura besplatan topli obrok za što bi trebalo oko 4 milijuna kuna, da se pokriju tečajevi za stjecanje matrikule koje moraju imati učenici i studenti pomorskih škola. Ministarstvo pomorstva, prometa i veza u taj sustav izvanškolskih ispita mora uvesti reda, inače ćemo ostati bez pomoraca, rekao je.

Udvostručiti novac za podizanje nasada

Ministarstvo poljoprivrede prije ulaska u EU mora udvostručiti napore u podizanju višegodišnjih nasada za što je predviđeno 70 milijuna kuna. Prioritet mora biti i izgradnja ribarskih brodova, a treba osigurati novac i za sigurnosne standarde u zračnim lukama u kojima magla predstavlja veliki problem. Želimo li povećanje prometa i veću kategoriju aerodroma svi naši aerodromi moraju dobiti "instrumental landing sistem", rekao je dodajući da to sada ima samo Zagrebačka zračna luka, i da bi trebalo oko 35 milijuna kuna.

Čudnima je ocijenio razdjelu u MORH-u, po kojima troškovi za mirovne misije vrtoglavo rastu, odnosno da su se s 45 milijuna kuna popeli na 124 milijuna. Istodobno su smanjena sredstva protupožarnoj zaštiti, a Obalna straža koja je prvi put u proračunu, dobila je 35 milijuna kuna. Prema ocjeni stručnjaka za te se novce ne može pokriti gorivo, rekao je. Navodeći kako se i ove godine izdvaja 17 milijuna kuna za

obnovu flote Jadrolinije, u 2007. 30, a u 2008. 130 milijuna kuna, rekao je da se Vlada treba odlučiti hoće li financirati Jadroliniju ili uvesti javno-privatno partnerstvo u brodski promet.

Vlada se mora odlučiti, hoće li financirati Jadroliniju ili javno-privatno partnerstvo u brodskom prometu.

Naveo je kako nema podataka kako je trošeno 280 milijuna kuna godišnje za brodske i izvanbrodske linije. Predložio je i novac za Hitnu medicinsku službu na autocestama, za što bi godišnje trebalo oko 3 milijuna kuna.

Upitao je zašto nisu osigurana sredstva za Hrvatski memorijalni centar te predložio da Vlada ispuni Zaključak Hrvatskog sabora o isplati 35 milijuna dolara kako bi se završila priča s dugom Italiji za esule.

Ispravljajući netočan navod **Dragica Zgrebec (SDP)** rekla je kako nije točno da su cifre u proračunskim stavkama točne, a da ih obrazloženja ne podupiru. Navela je kako su i u proračunu za 2004. rashodi bili veći od 240 milijuna kuna nego u originalnom prijedlogu, a to se dogodilo i u ovom predloženom proračunu, navela je i dodala da su i u 2005. rashodi bili veći za 31 milijun kuna.

Marin Jurjević (SDP) rekao je kako se od Vlade ne može očekivati da uloži dodatnih 4 milijuna kuna za potrebe otočkih đaka jer je skesala 60 milijuna kuna za otoke.

Andrija Hebrang (HDZ) rekao je, ispravljajući netočan navod, da Obalna straža nije funkcionirala samo iz proračunske stavke za to, već i iz stavki MORH-a i MUP-a. Isto vrijedi i za Hitnu medicinsku pomoć, rekao je.

Zlatko Tomčić (HSS) u pojedinačnoj raspravi ocijenio je da proračun razotkriva činjenice da su ekonomske politike u Vladi potpuna slučajnost. Prijedlog proračuna nastavlja praksu planiranja prihoda i rashoda po metodi odozdo prema gore, a ona vodi prema proračunskom

deficitu. Rashodi rastu brže od BDP-a što pokazuje da ima određenih političkih prihoda koji i dalje zahtijevaju deficitarno financiranje. Poseban problem predstavlja netransparentnost sustava zdravstvenoga osiguranja i nepostojanje bilo kakve političke volje da se suoči s potrebom restrukturiranja segmenta javne potrošnje. Ocijenio je da se u strukturi proračunskih rashoda ne mogu pronaći ni tragovi očekivanih novih industrijskih politika nužnih za pokretanje novog ciklusa gospodarskog rasta. Prihodi se, dodao je iz političkih razloga precjenjuju, a umjesto obećanog poreznog rastećenja Vlada povećava porezni pritisak koji graniči s administrativnim maltretiranjem poduzetnika. Govoreći o neizvjesnosti rekao je da ona leži u neizvjesnosti ostvarivanja planiranog rasta BDP-a, ostvarenju poreznih i privatizacijskih prihoda. Vlada je fiskalnu prilagodbu odgodila, a prijedlog proračuna održava i zablude Vlade koja nije formulirala politiku kojom bi se dinamiziralo hrvatsko gospodarstvo. Razrješenjem temeljnog pitanja smatra zapošljavanje koje se uspješno može riješiti samo razvojem i to ne bilo kakvim nego industrijskim i stopom rasta BDP-a od 6 i više posto. Za takav razvoj u predloženom proračunu nema mjesta, rekao je i dodao kako je evidentno da se Vlada odrekla i 300 do 400 tisuća malih seljaka. Vladi je poručio da se prema poljoprivredi više ne može ponašati kao do sada.

Zamjerio je zastupniku Zuboviću i nazvao ga tužibabom što je izvijestio da je Tomčić u razgovoru s veleposlanikom Europske komisije koji je izražavao zadovoljstvo hrvatskim gospodarstvom, rekao kako HSS nije zadovoljna i da ima veće kriterije. Veleposlanik me je vrlo dobro razumio, ustvrdio je i Zuboviću još jednom poručio da nema potrebe biti tužibaba.

U nastavku rasprave **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)** poručila je Vladi kako se već tri godine opravdava i ispričava te da to sada nervira i građane. Kao najispravnije pitanje navela je - može li se proračun ostvariti ili je maska za rujanski rebalans i pomalo miriše na izbore.

Proračun uravnotežen između Vlade i MMF-a, a je li i u interesu hrvatskih građana

Pravo je pitanje i je li u interesu hrvatskih građana i radnika, koliko je u interesu hrvatskih ulagača. Sigurno je da je proračun uravnotežen između interesa Vlade MMF-a i Svjetske banke, ali je li tu i hrvatski interes, upitala je. Proračun je odličan za inozemne investitore koje ne zanima hrvatska zaposlenost i kakve su u Hrvatskoj plaće.

Tome u prilog navela je kako je premijer Sanader nedavno u Opatiji tražio da ga se podrži u nakani da se u vrijednost BDP-a uvrsti i siva ekonomija. Znači li to da ćete odustati od borbe sa sivom ekonomijom kako bi njezinim uračunavanjem BDP bio veći, upitala je.

Ustvrdila je kako se dogodila eksplozija zaduženja te upitala kako će se popuniti proračunske rupe kada se rasprodaju državni udjeli.

Proračun pokazuje koliko su socijalni dijalog, socijalna prava i svaka druga, krhka biljka koju stalno treba zalijevati. To, navela je, govori i Matica Hrvatskih sindikata koja je ocijenila da proračun nije ni razvojni ni socijalni i da služi očuvanju političkih snaga, a sindikalist Vilim Ribič da je prvi put predložen bez suglasnosti sa socijalnim partnerima te da takav postupak Vlade vrijeđa GSV.

Navodeći kako treba više rada i samozatajnosti, rekla je kako s obzirom da toga nema, Vladi ne preostaje nego da djeluje kao laboratorij u kojem se destilacijom stvarnost pretvara u iluziju.

Vladi ne preostaje nego da djeluje kao laboratorij u kojem se destilacijom stvarnost pretvara u iluziju.

Gordana Sobol (SDP) u svojoj je raspravi navela kako proračun nije ni socijalni ni razvojni, a niti uravnotežen.

Navodeći kako je Vlada proračun krojila na klauzuri HDZ-a u Varaždin-

skim Toplicama rekla je da je pitanje tko je profitirao, odnosno da je sigurno profitirao saborski zastupnik HSP-a i gradonačelnik Osijeka Anto Đapić. To je legitimno, dodala je, ali i ustvrdila kako u predloženom proračunu i njegovim projekcijama za 2007. i 2008. nema strategije razvoja već je to stihijska politika kojoj je osnovni cilj osigurati dovoljno ruku u Hrvatskom saboru.

S druge strane smanjuju se sredstva za otoke, brdsko-planinska područja, područja od posebne državne skrbi, odgađaju bolne reforme, a i dalje će ostati problem usklađivanja mirovina. Navela je da više od 600 tisuća umirovljenika ima mirovinu manju od ? 670 kuna, nešto manje od 50 tisuća ima ih do 500 kuna, a od 500 do 1000 kuna ima 120 tisuća umirovljenika. Od ukupnog broja njih 17 posto ima prosjek mirovine manji od 1000 kuna, navela je. I sada, rekla je, neka netko odgovori kako će oni u 2006. živjeti bolje i što će biti s novim umirovljenicima koji u mirovinu odlaze po još nepovoljnijim uvjetima i kojima će prosječna mirovina iznositi 1,240 tisuća kuna.

Navela je kao ni inflacija od 4,1 posto neće donijeti ništa novo, te da je nezaposlenost još uvijek iznad 300 tisuća. Navodeći kako dvije trećine građana žive na kredit, a 35 posto ih radi na crno navela je kako se Vlada time ne bavi, već pitanjem kako sivu ekonomiju pribrojiti BDP-u.

Boljeg standarda po predloženom proračunu neće biti niti za korisnike socijalne pomoći, navela je.

U nastavku rasprave **Nenad Stazić (SDP)** ustvrdio je kako je struktura proračuna ista kao i lani i da ne vidi u čemu je ambiciozan. Većina je stavki nerealan uvećana za neprihvatljivo veliku inflaciju i nedopustivo mali BDP.

Proračun je trgovački, rekao je i dodao da se to očituje i kroz nenadanu brigu Vlade za Osijek i Slavoniju koja će eto, tom trgovinom dobiti oko 1,5 milijardi kuna. Pa što Vlada prošle godine nije dala novac za Slavoniju kada je to tražio Glavaš, rekao je odgovarajući kako

je Vlada navikla kupovati vijećnike po gradovima, a sada će i ruke u sabornici.

Ocijenio je kako je premijer Ivo Sanader izvrijeda ekonomiste u Opatiji kada im je rekao da o proračunu pojma nemaju.

Proračun bi se mogao podvući pod definiciju - kad nemaš cilj svaki je put dobar

Naveo je kako je premijer na klauzuri predstavio proračun koji bi mogao dobiti naslov - kad nemaš cilj onda je svaki put dobar.

Upitao je što građani imaju od proračuna te naveo kako se pitaju, hoće li živjeti bolje i odgovorio da neće. Naveo je kako je Vlada došla na vlast pod sloganom - Pokrenimo Hrvatsku, a da je prošlo dvije godine i od toga nema ništa. Najjači razvojni projekt u predloženom proračunu je POA za što je Vlada odriješila kesu, rekao je i dodao da agenti POA-e neće donijeti bolji život građanima. Upitao je kako Vlada misli rješavati probleme nezapošljavanja kada u tri godine planira zaposliti pet tisuća ljudi.

Na kraju je zaključio da predloženi proračun jest socijalni za one skupine koje su tradicionalno biračko tijelo HDZ-a, a za sve druge u proračunu nema milosti ni milosrđa.

U ispravku netočnog navoda **Pero Kovačević (HSP)** naveo je kako je Stazić cijelu priču izmislio zbog činjenice što Slavonija konačno dobiva novac za svoj razvoj i upitao ga, je li mu zbog toga žao. To nije trgovina i taj novac ne ide HSP-u već građanima Slavonije, poručio je.

Novci za Slavoniju nisu trgovina i ne idu HSP-u već gradovima i građanima Slavonije i Baranje.

Andrija Hebrang (HDZ) je ispravljajući netočni navod upitao Stazića zašto su ekonomisti premijeru Sanaderu u Opatiji pljeskali kada ih je on, kako je

Stazić ustvrdio, izvrijedao. Dodao je da je u dvije godine HDZ-ove Vlade zaposleno 27 tisuća ljudi.

Marijan Bekavac (HDZ) naveo je kako je Vladi stalo do Slavonije jednako kao i do ostalih hrvatskih krajeva, a **Marija Brnadić (HDZ)** da je Vlada ispunila svoja obećanja i da će to činiti i dalje. **Krunoslav Markovinović (HDZ)** rekao je kako nije točno da HDZ kupuje glasove po općinama te da Hrvatska nije pokrenuta. Hrvatska je pokrenuta, prilično se gradi i ide naprijed, a vi se, poručio je Staziću, vraćate korijenima demagogije. Mr. sc. **Kajo Bučan (HDZ)** naveo je kako je bivša vlast nezaposlenost smanjila samo administrativnim mjerama, a ne na račun otvaranja novih radnih mjesta.

Pejo Trgovčević (HSP) rekao je kako je netočan Stazićev navod da je proračun trgovački kada je riječ o Slavoniji. HSP od ovog proračuna nema nikakvu korist i ne budite ogorčeni ni ljubomorni, poručio je Staziću.

U nastavku rasprave **Željka Antunović (SDP)** ustvrdila je da je proračun birokratski i da je po mjeri ministra financija. Pokrpao je sve rupe, udovoljio svim zahtjevima iako zna da novca za sve neće biti. Dobit će svi pomalo, a nitko dovoljno, bit će za preživljavanje i većina će vjerojatno šutjeti, ali će zbog proračuna i dalje rasti deficit. Navela je kako se boji da će i zastupnik Đapić proći isto kao i lani zastupnik Branimir Glavaš jer da mu je sve obećano, ali je i pitanje hoće li biti ispunjeno.

Ne samo da će te vi biti prevareni nego i oni u čije ime ste to radili, poručila je Đapiću.

Navela je kako se u predloženom proračunu smanjuju sredstva za sustav obrane i upitala Vladu kada će shvatiti da se planirane reforme moraju i ostvarivati. U socijalnoj skrbi navela je da neke stavke rastu, neke padaju, a neke su iste i da iskoraka nema osim u slučaju centra Rudine kojemu je na čelu HDZ-ova zastupnica Lucija Čikeš te da je zato dobio sredstva.

I kod sredstava za zdravstvo navela je da su minimalno povećana te dodala kako je Vlada uvođenjem takse od

deset kuna po receptu zapravo uvela harač, a da pacijenti nisu dobili ništa. S povećanjem od 7,5 posto zdravstvo koje je već sada u kolapsu neće izdržati, poručila je i upozorila da će se na koncu 2006. ponovo pojaviti problem dospjelih, a ne naplaćenih obveza. Nije dobro što se zanemaruju županijske bolnice, navela je i još jednom ponovila kako su sredstva namijenjena za reformu zdravstva nedostatna. Zbog svega navedenoga zaključila je da je proračun birokratski i da nikome, a ni Vladi neće pomoći u rješavanju svakodnevnih problema.

U ispravku netočnog navoda prof. dr. sc. **Andrija Hebrang (HDZ)** rekao je da je MORH došao na nešto više od četiri milijarde kuna, što je 14,5 posto povećanja. Što se tiče sustava zdravstva, naveo je kako je zastupnica pokazala veliko nerazumijevanje te da nije točno da Vlada ne želi pomoći županijskim bolnicama. Radimo po zakonu kojega ste vi donijeli, a po kojem za poslovanje bolnica odgovaraju kao vlasnici županije, naveo je. **Lucija Čikeš (HDZ)** rekla je kako joj je drago da zastupnica vodi brigu o centru Rudine, ali i poručila joj da to nije njezina briga i posjetila je da joj, kada je bila na vlasti, za taj isti centar nije htjela pomoći. **Nikola Sopčić (HDZ)** odgovorio je zastupnici Antunović da je dok je bila ministrica obrane jedino novim namještajem restrukturiran kabinet ministra. Mr. sc. **Vlado Jelković (HDZ)** poručio joj je da Vlada ispunjava sve svoje obveze, a **Karmela Caparin (HDZ)** podsjetila ju je da je Vlada u kojoj je bila potpredsjednica uvela dopunsko zdravstveno osiguranje. Upitala ju je što je to značilo za osiguranike, je li to bio harač. Izrazila je uvjerenje da će Vlada znati provesti zdravstvenu reformu čije je planiranje pri kraju. **Stjepan Bačić (HDZ)** rekao je kako administrativna taksa u zdravstvu nije harač i da je imaju mnoge europske zemlje. **Božica Šolić (HDZ)** navela je kako ministar obrane zna kako provesti reformu i da ne radi parade kakve je zastupnica Antunović radila dok je bila ministrica, a **Krešimir Čosić (HDZ)** dodao kako Antunović o sustavu obra-

ne nije znala ništa kada je postala ministrica.

Replicirajući zastupnici Antunović **Anto Đapić (HSP)** rekao je kako su veća sredstva za Slavoniju na dobrobit svih njezinih građana. Dodao je kako razgovori s Vladom traju od srpnja i da nisu nužno bili povezani s glasovanjem o Proračunu. Također je istaknuo kako je Osijek u lošijem stanju od ostatka Hrvatske, da su neki razlozi za to objektivni, a da neki nisu. Vjerujem da će Vlada i premijer podržati dogovorene projekte, zaključio je i dodao kako se može složiti s navodom zastupnice Antunović da su sredstva za obranu nedostatna i da HSP drži da bi trebala biti veća.

Odgovarajući na repliku **Željka Antunović (SDP)** upitala je što će biti s onim građanima koji nisu imali nikoga i koji nisu dobili ništa. Đapiću je poručila da osječka bolnica nije dobila novac, da je i Virovitica Slavonija i da u njoj značajni projekti nisu dobili ništa. Vrhuncem licemjerja označila je ispravke netočnih navoda na njezine prijedloge i ocjene u vezi s MORH-om, a koje su joj uputili zastupnici HDZ-a.

S proračunom za MORH može se puno učiniti

U ime predlagatelja ministar obrane **Berislav Rončević** naveo je da se nažalost i danas u MORH-u osjećaju posljedice rada bivše ministricice. Gospođa Antunović MORH doživljava kao svoju igračku, ustvrdio je.

Naveo je da se s predloženim proračunom u MORH-u može napraviti puno, no da se svi zaostaci jednostavno ne mogu riješiti u jednoj godini. Navodeći da se udio obrambenog proračuna u BDP-u u NATO zemljama kreće od 1,8 do 2 posto, rekao je da se Hrvatska tome primiče.

Rekao je da je pri završetku projekt "Nebo" vrijedan 90 milijuna dolara, da se nastavlja opremanje kopnene vojske, a podsjetio je da je prošle godine započeo sustav primanja mladih časnika, visokoobrazovanih ljudi u HV.

Proračun u ovoj godini neće ostvariti sve ambicije, ali glavni se projek-

ti financiraju, rekao je dodajući da je 2006. prva godina desetljeća modernizacije obrambenog sustava.

U ispravku netočnog navoda **Željka Antunović (SDP)** navela je kako nije točno da MORH doživljava kao svoju igračku nego kao svoju odgovornost, a to potvrđuje, kako je navela i niz projekata koje je nakon nje sebi pripisao sadašnji ministar. Licemjernim je ocijenila što je ministar Rončević sebi pripisao zasluge za priznavanje ratnog statusa 204. vukovarske bigade.

U ispravku netočnoga navoda **Josip Leko (SDP)** zamjerio je predsjedavajućem sjednice što nije opomenuo ministra Rončevića zbog neprimjerenog govora, a **Milanka Opačić (SDP)** u ime Kluba zastupnika zatražila stanku kako bi se dogovorili o daljnjoj raspravi.

U nastavku sjednice navela je kako Klub zastupnika SDP-a smatra potpuno neprihvatljivom atmosferu u kojoj se raspravlja o predloženom proračunu. Zatražila je od predsjedavajućeg da se pridržava Poslovnika.

Predsjedavajući sjednicom potpredsjednik Hrvatskog sabora **Luka Bebić (HDZ)** naveo je kako je točno da je dužnost ministara i predstavnika Vlade da se prema saborskim zastupnicima odnose korektno, ali dodao je, to isto očekujem i od zastupnika. Dodao je kako rasprava o proračunu nikada nije bila nježna.

U nastavku rasprave za riječ se u ime predlagatelja javio ministar zdravstva i socijalne skrbi dr. sc. **Neven Ljubičić** navodeći kako nije točno da se ne ulaže u centre socijalne skrbi i domove unutar tog sustava. Sredstva za tu namjenu povećana su sa 83 milijuna kuna u 2005. na 93 milijuna u 2006. Dodao je da se u Klinički bolnički centar u Osijeku ulaže 33 milijuna kuna. Što se tiče reforme, naveo je da se najprije ide na ono što Hrvatskoj nedostaje, a to je mreža kardijalne kirurgije. Uz to se završava i projekt onkologije. Navodeći da se radi akreditacija i kategorizacija zdravstvenih ustanova istaknuo je da je ova Vlada imala hrabrosti uhvatiti se u koštac s jednim tako velikim i značajnim projektom.

Što se tiče financiranja bolnice u Bjeļovaru, naveo je da se financira zakonski i da u tome sudjeluje i država i lokalna samouprava. Opovrgnuo je navode iz rasprave da su za otoke smanjena sredstva. To nije točno, rekao je dodajući kako su ulaganja gotovo 100 posto veća i da će otoci natrag dobiti domove zdravlja.

Te je njegove navode u ispravku netočnog navoda ponovo opovrgnuo mr. sc. **Marin Jurjević (SDP)**, a **Željka Antunović (SDP)** navela kako je netočno da je bivša Vlada ulagala napamet u zdravstveni sustav.

U nastavku rasprave **Marija Lugarić (SDP)** ustvrdila je kako su poslodavci dali najbolji odgovor kakav je predloženi proračun kada su rekli da glavna briga premijera Ive Sanadera nije kako riješiti nagomilane probleme već kako uljepšati stvarnost. Tim putem ide i ministar Primorac kada tvrdi da je u predloženom proračunu napravljen značajan iskorak u povećanju sredstava za obrazovanje. Riječ je o mnogo prikrivanja činjenica, navela je i dodala kako tek izdvajanje po godišnjoj stopi od 10 posto za znanost Hrvatsku do 2012. može dovesti do onog što su razvijene zemlje izdvajale u 2002. Točno je da su u ovom proračunu za 6,6 posto povećana sredstva za obrazovanje, znanost i sport, ali je ministar zaboravio istaknuti činjenicu da je za taj postotak povećan čitav proračun i da onda izdvajanje za znanost i obrazovanje predstavlja samo nominalan, ali ne i realan rast. Navela je kako su rektori svih sveučilišta zaključili kako su očekivali rast od barem 10 posto, a poželjnim smatraju 15 posto.

Dinamika predloženog izdvajanja za znanost i obrazovanje ne osigurava napredak, zaključila je.

Navela je kako je za Hrvatsku pogubno da se za plaće srednjoškolskih i osnovnoškolskih učitelja izdvaja samo 4 posto više, a toliko će iznositi inflacija, da se smanjuju sredstva za opremanje knjižnica, za stručno usavršavanje nastavnika, za stipendije i usavršavanje nakon poslijediplomskih studija itd. Potpuno su ukinuta sredstva za Nacio-

nalnu zakladu za znanost i tehnološki razvoj. Zbog svega navedenoga, istaknula je kako neće moći glasovati za predloženi proračun.

U ispravku netočnog navoda **Marijan Bekavac (HDZ)** naveo je kako su obrazovanje i znanost u proračunu najbolje prošli od svih ministarstava, a to pokazuje jasno opredjeljenje Vlade da se razvoj temelji na znanju. Naveo je kako će Hrvatskoj trebati vremena da dostigne zemlje koje u obrazovanje i znanost ulažu daleko više, ali i podsjetio da te zemlje za razliku od Hrvatske nisu morale ulagati za sanaciju ratnih šteta što i u predloženom proračunu iznosi 5 milijardi kuna.

Zemlje koje od Hrvatske više ulažu za obrazovanje i znanost, za razliku od nje ne moraju ulagati u sanaciju ratnih šteta, za što je i u proračunu za 2006. izdvojeno 5 milijardi kuna.

Ispravljajući netočan navod **Emil Tomljanović (HDZ)** rekao je kako je i sama zastupnica Lugarić navela da se proračun za obrazovanje, znanost i šport povećava, no da je pogrešno obrazlagala pojedine stavke i zaključila da će to povećanje zbog inflacije biti minimalno ili nikakvo.

Državni tajnik **Želimir Janjić** naveo je da je 7,8 milijardi kuna za Ministarstvo obrazovanja, znanosti i športa 25 posto veće povećanje nego u odnosu na 2003.

Naveo je da su sredstva za visoko obrazovanje povećana za više od milijardu kuna. Kada se zbroje sve stavke proračun je na stavkama za usavršavanje veći za 13,5 milijuna kuna. Naveo je da se uz krpanje rupa još iz 2001. u 2006. ide i na projekte vezane za hrvatski nacionalni obrazovni standard, od osnovne škole do Bolonjskog procesa u visokom obrazovanju.

U nastavku rasprave dr. sc. **Mato Crkvenac (SDP)** ocijenio je kako se ne smije zavaravati da u Hrvatskoj posto-

ji osmišljena gospodarska strategija. Trebamo koncepciju s ciljevima, izborom prioriteta, nacionalnim interesima i kako ih zaštititi. Uz proračun se raspravlja o razvoju države, a mi to nemamo i nemojmo se zavaravati, poručio je.

Navodeći kako će upozoriti na nekoliko stvari kao prvo je naveo inozemni dug koji je do prosinca 2003. narastao na 19,8 milijardi eura, da bi u kolovozu 2005. iznosio više od 24 milijarde eura. Dakle, u jednoj je godini narastao za 4,2 milijarde eura i ako tim tempom nastavi za četiri godine porast će više od 10 milijardi eura.

Navodeći da je porastao i unutarnji dug države podsjetio je kako je ministar financija rekao da je zaduživanje države bila glavna injekcija razvoja tržišta kapitala. Rekao je kako je tome prethodilo sređivanje mnogih stvari od nelikvidnosti pa dalje. No, rekao je kako novac koji država isisava iz jednog lonca za svoje potrebe ne može biti u gospodarstvu, poduzetništvu, te da to nije dobro. Sve su to pitanja koja nameću zahtjev da se vodi računa o problemu duga, naveo je i dodao kako samo otplata kamata inozemnog duga uzima više od polovice onog što ostvarimo rastom GDP-a, što ograničava razvoj.

Naveo je da bi prioritet trebalo biti zapošljavanje, a za to u predloženom proračunu nema dovoljno novca. Navodeći kako se u bivšoj Vladi za malo i srednje poduzetništvo izvrtilo oko 12 milijardi kuna, upitao je koliko je uloženo u zadnje dvije godine. U idućoj godini nije osigurano ništa ili malo za navodnjavanje, regionalni razvoj, nešto malo više, ali nedovoljno za znanost i obrazovanje, a to bi trebali biti prioriteti, zaključio je.

Za bivše Vlade novci za malo poduzetništvo otišli u promašene investicije

U ispravku netočnog navoda **Josip Đakić (HDZ)** naveo je kako nije točno da su za bivše Vlade uložena silna sredstva za malo poduzetništvo već da je to bila totalna utopija čiji su efekti ravni

nuli. Novci su otišli u pogrešne investicije, za izgradnju parkirališta ili za poduzetničke inkubatore u kojima su se nažalost izlegla pokvarena jaja.

Slavko Linić (SDP) u nastavku rasprave naveo je kako je ostao iznenađen jer u raspravi nije bilo euforije i zadovoljstva predlagачa. Zabrinuo me, dodao je, vapaj ministra Šukera koji je kazao da 72 posto proračuna odlazi na mirovine, zdravstvo i plaće. Kada se to čuje, postavlja se pitanje što proračun za 2006. nudi, gdje su reforme, gdje su novci za razvoj. S projekcijama da će deficit biti 3 posto, reforme odbijamo financirati i tuđim novcem, rekao je zaključivši da bez stope gospodarskog rasta i bez tuđe akumulacije bit ćemo na grbači poreznih obveznika. Tu se krije i najteži odgovor na pitanje kako zaposliti više od 300 tisuća nezaposlenih. Istaknuo je kako se od predlagatelja nije ništa čulo o investicijama u javnim poduzećima koja bi stopu gospodarskog rasta mogla podići bar za 1 posto. INA bi do konca 2006. morala završiti barem dvije rafinerije, a nije započeta ni u Sisku ni Rijeci. Navodeći kako se iz proračuna najviše izdvaja za energetiku, upitao je zašto HEP ne proizvodi više i te energente ne izvozi. Zašto nemamo niti jednu termoelekttranu i hidroelekttranu, kako bi imali siguran izvor energije i mogli je izvoziti. Izostali su pritisci Vlade na ta društva da proizvede više. Ne želi ulagati ni vodoprivreda ni HT. Potrošili smo dividendu i to je naš problem, rekao je i dodao da se u tom kontekstu ne može ne spomenuti i Hrvatske željeznice. Bez ulaganja u taj sustav bit će izgubljen i promet kroz morske i riječne luke. Upitao je zašto nije otvoreno pitanje brodogradnje. Kad će se to dogoditi, u četvrtoj godini mandata Vlade, rekao je i dodao da to nema šanse. Zabrinjavajućim je naveo i milijardu kuna manje za HAC.

U ispravcima netočnih navoda **Ruža Lelić (HDZ)** navela je kako se za vodovod u istočnoj Slavoniji ulaže 15 milijuna kuna, dr. sc. **Krešimir Čosić (HDZ)** dodao da je 200 milijuna osigurano za hidroelekttranu Lešće i termoelekttranu Sisak. Investicija ima, samo ih treba

priznati, rekao je. **Stjepan Bačić (HDZ)** rekao je kako mu nije baš sasvim jasno te da nije pristalica teorije da bi se razvoj trebao poticati novim zaduživanjem. Držim da to nije dobro jer naše dugove ne možemo gomilati neograničeno, rekao je.

Odgovarajući Đakiću, **Linić** je rekao kako se primjerice INA i HEP mogu zadužiti jer imaju vlastita sredstva te mogu vraćati svoje kredite. S takvom politikom moglo bi se zaposliti 30, 40 tisuća nezaposlenih, a onda bi i u proračunu bilo novca za reforme, rekao je.

U ime predlagatelja ministar financija **Ivan Šuker** rekao je kako nije točno da se INA i HEP mogu zadužiti koliko hoće. Objasnio je da se u ocjenama međunarodnih financijskih institucija kao jedan od glavnih problema RH navodi visoki udio vanjskoga duga u BDP-u te da će ako se taj dug ne stabilizira kreditni rejting biti loš.

Uocjenama međunarodnih financijskih institucija jedan od glavnih problema Hrvatske je visoki udio vanjskog duga u BDP-u.

Naveo je kako su se u 2003. država, poduzeća i građani zadužili 9 milijardi dolara, a gospodarski rast je bio svega 5 posto. Upitao je zašto INA u modernizaciju nije krenula prije pet godina. Sada bi taj projekt bio gotov i mogla bi tehnološki biti prilagođena i konkurentna. Za to treba proći vrijeme i više je u tome problem nego u financiranju projekta, naglasio je. Što se HŽ-a tiče, naveo je da mu je u predloženom proračunu dodijeljeno 1,6 milijardu kuna više nego u 2003.

Upitno je, je li politika deficita u funkciji razvoja, je li ispravna, i upozorio Linića da je Vlada u kojoj je bio potpredsjednik potpisala SSP kojim su mnoge stvari definirane, posebno što se porezne politike tiče.

Upitao je koliko je državu koštalo jamstvo za "Viktor Lenac", koliko su hrvatski gospodarstvenici zbog toga ostali bez

manje novca, a koliko je nakon svega zbog stečaja poduzeća Riječana ostalo bez posla. Koliko danas državu koštaju neisplaćeni regres, božićnice i ostalo iz 2001., upitao je i odgovorio da se radi o 300 milijuna kuna, a da bi se oni mogli uložiti u prosvjetu, zdravstvo, poljoprivredu, gospodarstvo. Za neisplaćivanje smjenskog rada u prošloj je godini isplaćeno 170 milijuna kuna, dodao je.

Model bivše Vlade o gospodarskom rastu je potrošen

Istaknuo je kako je model gospodarskog rasta bivše Vlade jednostavno potrošeni model, ponovivši kako je predloženi proračun za 17 milijardi kuna veći od onoga u 2003. te da mu nikako nisu jasna stajališta da se onda s onim iz 2003. moglo puno više učiniti.

U ispravcima netočnih navoda SDP-ovci **Linić i Crkvenac** ustrajali su na stavu da se uvijek dobro zadužiti za kvalitetne projekte koji će uloženo moći vratiti i ostvariti korist za državu. Ali, dodao je Crkvenac, nije se dobro zadužiti za izgradnju mosta Pelješac jer to, rekao je, nije dobar projekt i investicija.

U nastavku rasprave **Dragica Zgrebec (SDP)** ustvrdila je da je predloženi proračun sastavljen tako da udovolji MMF-u, a dijelom zadovoljava i lokalne organizacije HDZ-a. Povećanje za mirovine bit će dovoljno samo za njihovo usklađivanje, a za zdravstvo praktički nema novih izdvajanja. To će pokriti bolesnici plaćajući administrativne takse. U proračunu nema novca za reforme, za poticaje i subvencije, regionalni razvoj. Decentralizirana sredstva ostala su na razini 2005., smanjena su sredstva za područja posebne državne skrbi, pogranične krajeve, otoke i to u prosjeku za 30 posto.

Upitavši po čemu će se pamtiti prve dvije godine sadašnje vlasti odgovorila je da će to biti po odustajanju od smanjenja poreza, ukidanja određenih olakšica za porezne obveznike, novim obvezama u zdravstvu. Umjesto da smo pokrenuli gospodarski rast, pokrećemo sve veći

odljev kuna iz džepova građana koji su sve siromašniji, poručila je.

Zvonimir Mršić (SDP) rekao je kako mu je sada jasno zašto je gradonačelnik Osijeka Ante Đapić bio kod premijera Sanadera, odnosno da je riječ o banalnoj stvari, odnosno o novcima za špricanje komaraca. Sve dok će 92 posto poreznog novca odlaziti u kabinet premijera, a gradonačelnici morati objijati njegov prag, proračun neće osigurati regionalni razvoj. U proračunu nema ništa o održavanju javnih cesta u velikim gradovima i županijama, naveo je i dodao kako predlagatelj govore o projekcijama za 2007. i 2008., a koje ništa ne znače. Naveo je problem županijskih bolnica koje su u dugovima, a kojima se proračunom ne pomaže, a isto je i sa školama i regionalnim razvojem željeznica. Za održavanje i izgradnju novih pruga u 2006. predviđeno je 60 milijuna kuna, a to nije dovoljno ni za njihovo podmazivanje. O decentralizaciji proračuna ne možemo niti govoriti, on nije razvojni već distributivni, rekao je.

U ispravku netočnog navoda mr. sc. **Vladimir Šišljagić (neovisni)** rekao je kako špricanje komaraca nije nimalo banalna stvar i da je zbog te elementarne nepogode prošle godine Osijek morao izdvojiti 12 milijuna kuna. Nije točno da se ne grade nove škole odgovorio je Mršiću **Josip Đakić (HDZ)** navodeći da se primjerice u Virovitičko-podravskoj županiji, koja je relativno mala, grade tri škole.

U nastavku rasprave mr. sc. **Neven Mimica (SDP)** rekao je da će se ograničiti na mogućnost ili nemogućnost provedbe reforme državne uprave i mogućnost provedbe komunikacijske strategije za pristupanje Europskoj uniji. Hrvatska, rekao je, treba ojačati sveukupnu administrativnu sposobnost, a da je to netko pročitao u dokumentima koje smo potpisali, onda ne bi dopustio da prijedlog državnog proračuna ne odrazi potrebu reforme državne uprave. Dobra Vlada zna kako je moguće smanjiti rashode za plaće zaposlenih, a da oni koji će otići iz državne uprave ne ostanu bez posla, a oni koji ostaju da imaju primjerene plaće, znatno veće nego prije.

Ova Vlada ne pokazuje sposobnost da je to u stanju učiniti i pribjegava najlakšim, najlošijim i najskupljim rješenjima minimalnog povećanja plaća. Tako se ni za milimetar nećemo spustiti s visokog drugog mjesta među tranzicijskim zemljama u mjerenju udjela troškova javnog sektora u BDP-u koji za Hrvatsku iznosi previsokih 11 posto. Ne vjerujem Vladi koja priča o reformi državne uprave, a ne nudi proračunski okvir za njezinu provedbu, rekao je i poručio da je SDP spreman prihvatiti tako nešto u neželjeno nasljeđe jer sada već ima jasan program kako to riješiti i doći do učinkovite državne uprave koja će služiti građanima.

Ne vjeruj Vladi koja priča o reformi državne uprave, a ništa ne radi. SDP spreman je to preuzeti u neželjeno nasljeđe jer ima program kako reformu provesti.

Također je dodao kako će provedba komunikacijske strategije o pristupanju Hrvatske EU ostati samo lijepa želja jer Vlada za to nije osigurala novac. Za to je predviđeno samo 8,5 milijuna kuna, a to je za pola milijuna manje nego u 2005., naveo je i dodao kako se nada da će oni koji očekuju veći gospodarski rast i prihvaćanje standarda EU odbaciti predloženi proračun.

Ispravljajući netočan navod **Krunoslav Markovinović (HDZ)** rekao je kako je netočno da je Vlada nesposobna i da će ostaviti zemlju u katastrofalnom stanju. **Slavko Linić** je rekao kako mora replicirati svom kolegi Mimici, odnosno da će netko trebati Europskoj komisiji poslati stenogram sjednice jer je i ona nezadovoljna reformom državne uprave. **Mimica** je ponovio kako je u svojoj raspravi htio upozoriti baš na to da se preuzete obveze moraju ispunjavati.

U ime predlagatelja ministar financija **Ivan Šuker** naglasio je kako je prvi korak u reformi državne uprave bio donošenje Zakona o državnim službenicima i namještenicima na temelju koje-

ga je Hrvatska dobila kredit Svjetske banke za daljnju reformu.

U nastavku rasprave **Josip Leko (SDP)** izrazio je uvjerenje kako predloženi proračun neće zavarati građane, pa ni obećanja jer ih preživljavanje vraća u realnost. Bolje bi bilo da se okrenemo organizaciji i osposobljavanju gospodarstva za ulazak u EU, da provodimo reforme i državu osposobimo za ravnopravnu utakmicu. Predloženi proračun, ocijenio je, osigurava nastavak ove vlasti bez velike odgovornosti za budućnost Hrvatske, a to znači da će i slijedeće godine teret preživljavanja snositi slabiji i siromašniji. Upozorio je da je dramatična situacija s novim umirovljenicima i nezaposlenima te da nismo predvidjeli poticaje koji su mogli podići hrvatsko gospodarstvo. Naveo je da je Hrvatska prije 50 godina imala 30 milijuna maslina, a danas samo 3 milijuna. Ponovio je da nitko razuman ne može proračun okarakterizirati s razvojnim ili ambicioznim kada je predviđen gospodarski rast od 4 posto, a inflacija 3,5 posto. To može zadovoljiti Vladu, ali ne i građane, zaključio je.

Miroslav Korenika (SDP) ustvrdio je da u odnosu na prošlu godinu u gospodarstvu što se proračuna tiče nema ničega novoga, no ipak tu su, rekao je, problemi s plaćanjem subvencija za zapošljavanje, dugovanja bolnica 300 i više dana itd. Navodeći kako mu nisu jasne stavke za pojedine županije, upitao je zašto je Varaždinska dobila najmanje novca, a Međimurska dvostruko više. Postavio je pitanje i tko je odgovoran u Ministarstvu poljoprivrede da nisu potrošeni novci za navodnjavanje osigurani u prošloj godini. Slična je stvar i s trajnim nasadima, okrupnjavanjem zemljišta. Nedostatnim je ocijenio i 220 milijuna kuna za razminiranje, za kaznionice, a zamjerio je i mali iznos za Hrvatske željeznice što onemogućava bilo kakav razvoj. Upitao je kada će početi rekonstrukcija pruge između Vinkovaca i Osijeka te zašto su smanjena sredstva za područja od posebne državne skrbi, otoke, brdsko-planinska područja, decentralizaciju. Sve to govori da se priča jedno,

a radi drugo, rekao je i dodao da neće glasovati za proračun.

Ne može se preko poticaja kupovati socijalni mir

Ivo Lončar (neovisni) rekao je da će podržati proračun koji je na neki način velika želja velikih kompromisa. No to ne znači da nemam primjedaba, istaknuo je i naveo da su nedostatni novci za poljoprivredu bez čijeg se razvoja nije konsolidirala niti jedna ekonomija u posljednjih 70 godina.

Navodeći kako se potiče 40-ak poljoprivrednih kultura rekao je da toga nema nigdje u svijetu i da ih u primarnoj proizvodnji treba poticati 10. Ne može se preko poticaja kupovati socijalni mir. Hrvatski seljaci kao najopljachkanija kategorija u proteklih 60 godina zaslužuju da joj se pomogne, ali ne možemo preko poljoprivrede provoditi socijalnu politiku, poručio je i predložio da se što prije izmijeni nakaradni Zakon o poticajima kakvog nema nigdje u svijetu. Uz to treba napraviti komasaciju, arondaciju i melioraciju i dok se to ne napravi ne može se težiti visokoproduktivnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Predložio je da se osigura dodatnih 100 milijuna kuna za stočarsku proizvodnju koja je vrlo važna i podizanje višegodišnjih nasada kako bi se s planiranih 1,7 milijardi kuna poljoprivreda uspješnije razvijala.

Replicirajući mu **Dragica Zgrebec (SDP)** rekla je da za nasade prije treba urediti zemljište i da je pitanje hoće li se zbog toga nedostatka utrošiti i sredstva predviđena u proračunu.

Odgovarajući joj **Lončar** je rekao kako se po hektaru nasada jabuka može dobiti kao na 45 hektara pšenice, a unatoč tome dok je bila koalicijska vlast poticala se pšenica koje smo imali duplo više od potreba, potom ju je država otkupljivala po dvostruko većim cijenama nego na tržištu, da bi je potom izvozila po duplo nižim cijenama. Podsjetio je kako se radilo o tzv. pšeničnoj aferi, za što je predlagao i osnivanje Istražnog povjerenstva, ali da je to tadašnja većina odbila.

U nastavku rasprave **Pero Kovačević (HSP)** upozorio je kako se država mora uhvatiti u koštac sa sivom ekonomijom i uzeti svoje. Naveo je da siva ekonomija godišnje na raznorazne načine proguta od 11 do 15 milijardi kuna te da ako se to pomnoži sa četiri godine da su to ogromne cifre koje država treba uzeti i onda neće trebati ići na povećanje poreza, a ujedno će značiti da funkcionira pravna država. Kada bi se uzela bar polovica godišnje cifre što bi se sve moglo napraviti za Slavoniju, Baranju, Dalmaciju, ne bi se trebali zaduživati, rekao je.

Siva ekonomija godišnje na razne načine proguta između 11 i 15 milijardi kuna, a kada bi država uzela bar polovicu, ne bi se trebala zaduživati.

Također je predložio da se onima koji su nezakonito stekli imovinu ona oduzme i podsjetio da je Klub zasupnika HSP-a predložio zakonski okvir kako bi se to provelo.

Navodeći da je Klub rekao da će podržati predloženi proračun, naveo je da to radi radi Slavonije i Baranje, da stanu na noge jer ako se to ne učini na koljenima će biti i Lika i Dalmacija i na koncu čitava Hrvatska.

Naveo je da se kasni u reformi obrambenog sustava i da država nije uzela svoj dio od mnogobrojnih i vrijednih vojnih nekretnina. Dok 70 posto vojnog proračuna odlazi na plaće nema ništa od reforme, rekao je i naveo da je slična situacija i u Hrvatskoj ratnoj mornarici, MUP-u. Policija se ne može učinkovito boriti protiv kriminala s naoružanjem kakvo sada ima. Upozorio je Vlada vodi računa o isplata razlika braniteljima koje su utvrđene u 2004. i da se osiguraju sredstva za rad Hrvatskog memorijalnog dokumentacijskog centra za Domovinski rat.

Na njegovo izlaganje SDP-ovi zastupnici prijavili su se za više replika u kojima su isticali kako se, kada je riječ o

sivoj ekonomiji radi o dva pitanja - koliko se može zahvatiti od toga, i o modelu kojega zastupa premijer Sanader da se siva ekonomija uvrsti u BDP. Mato Crkvenac poručio je kako će to napraviti sama EU kako bi rekla da je hrvatski BDP veći i da joj onda ne treba pomagati. **Slavko Linić** je dodao da se ne radi samo o sivoj ekonomiji i njezinim posljedicama već i o nelojalnoj konkurenciji. **Nenad Stazić** je rekao kako se pomaže Osijeku, a da on nije čitava Slavonija i da briga Vlade nije odjedanput Slavonija već da HPP glasuje za predloženi proračun.

Kovačević ga je upitao zašto se boji da se pomogne Slavoniji i Baranji i zašto to ne želi.

Ingrid Antičević-Marinović mu je replicirala kako je HSP bio protiv SDP-ovog zakona da se onima koji su imovinu stekli protupravno ona oduzme, a on joj odgovorio da to nije točno i da se njihovi zakonski prijedlozi suštinski razlikuju. Vi idete od instituta bogaćenja bez pravnog osnova, a mi od toga da nezakonito stjecanje ne može postati zakonito.

Odgovorio je zastupnicima SDP-a kako će HSP itekako voditi računa da ono što je obećano za Slavoniju i Baranju bude i ispoštovano te da je jamstvo za to dao i ministar financija Ivan Šuker.

U nastavku raprave **Biserka Perman (SDP)** navela je kako ne zna je li se ikada dogodilo da je državni proračun donesen bez konzultacija sa socijalnim partnerima kao ovaj, kada su predstavnici Vlade nakon što su na zatvorenoj sjednici HDZ-a trgovali, zakasnili na sjednicu Gospodarsko socijalnog vijeća. Također se, dodala je, nisu konzultirali ni s koalicijskim partnerima umirovljenicima. Navela je kako Vlada ne raspravlja o amandmanima već ih sve u paketu odbija. Zamjerila je što su porasla sredstva za zaposlene, usluge, nepredvidive rashode, uredsku opremu, sitni inventar i što su stavke netransparentne. Navela je da su u prošlogodišnjem proračunu subvencije brodogradnji iznosile 430 milijuna kuna i da se vidjelo koliko je tko dobio, no među-

tim, da se u predloženom proračunu ne vidi kako će biti raspoređeno 398 milijuna kuna. Navela je kako je pronašla i neke stavke od 2 tisuće, 20 tisuća kuna i da nije tragično da bi bilo smiješno. Ustvrdila je da su Hrvatskim željeznicama smanjena sredstva za 130 milijuna kuna, za 80 milijuna ili 16 posto poticanje željezničkog prijevoza, a za 10 milijuna ili 25 posto ulaganje u sigurnost zračnog prometa. Ocijenila je da je proračun zapravo jedna pašta šuta ili ričet i da nije razvidan i transparentan. Navodeći kako je dobro što su povećana sredstva za šport, navela je da su tu uračunata i sredstva od igara na sreću te da zapravo pravog povećanja i nema. Istaknula je da nema novca za poticanje športa na otocima, na sveučilištima i školama, te da je poticanje ravnopravnosti športa među spolovima prepolovljeno. Dodala je da je za Klinički bolnički centar u Rijeci osigurano 34 milijuna kuna, a da je ministar znanosti Dragan Primorac za nedavnoga posjeta Rijeci za projekt nove bolnice obećao 70 milijuna kuna. Navela je kako iz svih tih razloga ne može podržati predloženi proračun.

U ispravku netočnog navoda **Ivanka Roksandić (HDZ)** rekla je kako su stavke za šport povećane za 78,25 posto, za šport u školama, za Hrvatski olimpijski odbor, obuku za neplivače u osnovnim školama itd.

Poreze plaća samo sirotinja

Dragutin Lesar (HNS) izdvaja niz pitanja na koja, kaže, nije čuo odgovore, a zanimaju građane kad je riječ o državnom proračunu. Takva su, primjerice, hoće li u 2006. biti veće plaće u zdravstvu, socijali i prosvjeti, hoće li stavke svih kolektivnih ugovora u javnom sektoru biti ispoštovane do kraja, hoće li biti veće mirovine?

U 2006., tvrdi, neće biti veće rodiljne naknade, ni dječji doplataci, neće se povećati ni broj djece koja će ostvariti pravo na dječji doplatnik, županijske bolnice neće imati veće proračune, neće se više ulagati u školstvo, posebice ne u investicije, ne treba očekivati da će fiskalni

kapaciteti gradova i općina biti veći. Uz sve to, kaže, proračun kao mehanizam gospodarske politike neće donijeti više radnih mjesta.

Zanima ga i što znači da se s naslova poreza na dobit u 2006. planira manje u apsolutnom iznosu, nego je to bilo planirano za 2005. i godinu prije.

Pokazuje li to da Vlada očekuje ili zna da u 2006. hrvatsko gospodarstvo, a posebice banke neće ostvariti dobit ili će ona biti manja, može li se tu naslutiti nekakva promjena porezne politike, pa će se ukinuti ili radikalno smanjiti porez na dobit, upitao je zastupnik, zaključivši da zbog poreznog sustava i načina punjenja proračuna poreze u Hrvatskoj plaća samo sirotinja.

I dok HDZ-ovi zastupnici kažu da su potpuno netočne Lesarove tvrdnje da neće biti pomaka u rodiljnim naknadama, dječjim doplatcima i sl., SDP-ovi ga podržavaju u ocjeni da neće biti povećanja plaća za učitelje i nastavnike.

Zvonimir Mršić (SDP) dodaje da je problem proračuna za 2006. u tome što nije regionalno-razvojni, nego što je redistributivni. "Ovdje se sav porezni novac želi prikupiti u Uredu premijera, a onda očito po sistemu koji smo vidjeli prije neki dan, trebate ljubiti vrata premijera da bi on odlučio treba li kod Vas obaviti neki posao iz komunalne djelatnosti kao što je špricanje komaraca", kazao je zastupnik.

Ministar **Šuker** odgovara da nije dobro kad se bez argumenata govori o primanjima zaposlenika u državnoj upravi i određenim primanjima građana.

Podsjeća da su plaće u 2000. godini smanjene od 20 do 40 posto, da nisu isplaćeni božićnica, regres, dar za djecu, ali da je u izbornoj 2003. povećana osnovica plaće za četiri posto, bez da se brinulo koliko će to koštati proračun u slijedećoj godini.

Po ovome što se danas govori ispada da 2000, 2001, 2002. i 2003. nije bilo inflacije i da zaposlenicima u javnom sektoru i državnoj upravi nije trebalo povećavati plaće, primijetio je ministar, podsjetivši da je bivša vlast zaposlenicima u carini i poreznoj upravi smanjila plaće od 20 do 40 posto.

Plaće su se, kaže, za spomenuti postotak smanjile zato što je to netko potpisao u stand-by aranžmanu (s MMF-om), a to nije učinila sadašnja Vlada.

Zanima ga zašto se nisu isplatile božićnice, regressi itd. te zašto danas, u prošlom i preprošlom proračunu postoji godišnje po 300, 400 milijuna sudskih presuda koje se trebaju isplatiti iz državnog proračuna?

Na oporbene prozivke zbog nedovoljne fiskalne decentralizacije, uzvraća da Vlada samo primjenjuje zakone donijete za prošle Vlade. "Sada kad ih ova Vlada primjenjuje ne valjaju, a dok ste ih Vi primjenjivali bili su fantastični", kaže ministar.

SDP-ovi zastupnici odbacuju ministrove navode da mu pristižu sudske odluke o različitim neplaćanjima, da je koalicijska Vlada smanjila plaće zbog stand-by aranžmana. Riječ je bila o odgovornom odnosu prema budućnosti države, kaže **Josip Leko (SDP)** i podsjeća da je prošla Vlada preuzela vlast kod negativnog rasta BDP-a i vrlo niskog kreditnog rejtinga države.

Problem ovog proračuna je u tome što nije regionalno-razvojni, nego je redistributivan.

Konačno uravnotežen proračun

Proračun za 2006. postigao je najveći stupanj fiskalne prilagodbe, on je konačno uravnotežen, kroz njega se prvi put vode svi prihodi i rashodi države, ocijenio je **Šime Prtenjača (HDZ)** ističući da proračun postiže i makroekonomsku stabilnost i što je iznimno značajno - socijalnu sigurnost.

Smatra da stanje prihoda u državi i druga kretanja valja usporediti s drugima, a zadnji stavovi Europske komisije daju ocjenu o pozitivnim kretanjima i stabilizaciji u hrvatskom društvu i gospodarstvu. U toj se usporedbi, dodao je, navodi da je u svijetu u 2004., gospodarstvo raslo po stopi od pet posto, a da se u 2005. rast spušta na stopu od 4,3 posto.

U EU te su stope iznosile dva, odnosno 1,5 posto u ovoj godini.

Stagnacija u gospodarstvu EU negativno se, napominje, odrazila na naše ekonomsko poslovanje i okruženje, smanjena stopa rasta gospodarstva smanjuje potražnju hrvatskih roba, a u isto vrijeme smanjen je i priliv turista iz tog područja.

Pozivajući se na podatke HNB-a navodi kako bi porast društvenog bruto proizvoda u Hrvatskoj na koncu godine mogao biti oko 3,9 posto, što u usporedbi s kretanjima u Europi i drugim kretanjima jasno ukazuje da ipak ima stabilan porast.

Inflacija se, kaže, u 2005. procjenjuje na oko 3,3 posto, u idućoj na 3,2 odnosno 2,8 posto. Ističe da treba sve učiniti da se inozemni dug u idućoj godini stabilizira na 83 posto BDP-a, da deficit neće rasti onako kako neki prognoziraju, da se dug opće države stabilizira i za 2005. procjenjuje na 45,3 posto, a već u idućoj na 44 posto.

Uz sve to, proračunski prihodi rastu po stopi od 7,2 posto, dakle, brže od rashoda koji rastu po stopi od 6,3 posto. "Sve te tendencije ukazuju na pozitivna kretanja unutar društva i nema razloga za pesimizam", zaključio je Prtenjača.

U 15-ak replika oporbeni su zastupnici odbacili Prtenjačine ocjene da se iz proračuna za 2006. može iščitati makroekonomska stabilnost i socijalna sigurnost, pitajući ga kakva se to sigurnost nudi za nezaposlene, za umirovljenike čije mirovine čine tek 42 posto prosječne plaće, za bolesne koji će preko administrativne naknade zdravstveni proračun napuniti sa 350 milijuna kuna, ali istovremeno neće dobiti naknadu troškova kad vode djecu na terapiju Proračun je makroekonomski, možda, stabilan, ali na niskoj razini, kaže **Zlatko Tomčić (HSS)** koji drži da je razvojna stopa od četiri posto niska za hrvatski gospodarski i politički trenutak, tim više što među novim zemljama Europe ni jedna nema razvojnu stopu ispod šest posto, a nisu rijetke stope i od devet posto.

Tvrdi da u proračunu nema mjesta za male seljake i da će njih 350 tisuća nakon predloženog i još jednog takvog proračuna, postati socijalni problem države.

Na ocjene da je stabiliziran dug, **Mato Crkvenac (SDP)** odgovara podatkom da je ukupni vanjski dug države u godinu i osam mjeseci HDZ-ove Vlade povećan za 4,2 milijarde eura, a istodobno se država na domaćem tržištu zadužila za 20 milijardi.

Željko Pecek (HSS) kaže da predloženi proračun nema ambiciju pratiti životne i socijalne potrebe građana, nego podržati interesne skupine vladajućih među koje spada ju i neke druge političke opcije i udruge. Te interesne skupine i njihove vođe, kaže, dobivaju proračunske mrvice, ali su politički poslušni i ne govore o stvarnim potrebama onih koje bi u Saboru trebali predstavljati, a to su branitelji, nezaposleni koji žele raditi, a ne biti socijalni slučajevi.

Suglasan da bi dobrodošla puno veća stopa rasta, **Prtenjača (HDZ)** uzvraća da su i kod tako niske stope sredstva za razvoj trošena neracionalno. Tomčića proziva da HSS i neki ljudi iz te stranke, vjeruje uz njegovu potporu, nisu 800 milijuna kuna izdvojenih iz proračuna u 2003. za elementarne nepogode plasirali tada, nego pred izbore i to po stranačkoj podobnosti, odnosno pomoć je davana općinama i županijama u kojima je HSS bio, ili je imao ambicija, biti na vlasti.

Na oporbene ocjene da predloženi proračun na jamči socijalnu sigurnost, uzvraća pitanjem što je bilo s tom sigurnošću u prošlim vremenima, kada su "radničke kategorije doživjele korekciju svojih prava na najniže razine od '45.'?"

Nužna je nacionalna banka

Temeljna pozicija svakog proračuna je odgovor na vrlo jednostavno pitanje - je li proračun pasivan ili aktivan u odnosu na probleme i potrebe društva, smatra **Ante Markov (HSS)** i dodaje kako predloženi proračun, nažalost, nije našao dovoljno hrabrosti da bude aktivan.

Da bi pojasnio odnose koji u konačnici diktiraju stanje jednog proračuna, objasnio je pozicije dvaju najvažnijih sektora - financijskog i realnog.

Financijski je, kaže, uistinu respektabilan, financijsko tržište u Hrvatskoj postoji i prilagođeno je europskim uvjetima i standardima, no već sada ono govori o lošim strukturnim posljedicama financijskog sektora i to ne samo u činjenici da su banke u gotovo stopostotnom ili većinskom vlasništvu stranaca. Veliki problemi koje imaju gospodarstvenici kod obavljanja poslova u inozemstvu, posebice mala i srednja poduzeća, pokazuju da je nužna uloga nacionalne banke, odnosno evidentno je došlo vrijeme da se razmisli treba li Hrvatskoj nacionalna banka, ističe zastupnik.

Kao drugu stvar koja nije dobra u financijskom sektoru, navodi zaduženost građana koja je dosegla razinu od 2.300 eura i Hrvatska je prva u Europi po zaduženosti po građaninu. Ukupni krediti iznose gotovo 63 posto BDP-a i to je najveće u Europi.

Kad je u pitanju realni sektor, zastupnik upozorava da u odnosu na financijski nije jednakopravan, te da je država dužna taj sektor postaviti na prave noge i u tekstilnoj i u metalnoj i u prerađivačkoj i u drvnjoj i svim drugim industrijama.

U predloženom proračunu nemamo argumenata koji bi govorili u prilog tezi da je država shvatila ozbiljnost stanja u realnom sektoru, u našem gospodarstvu, u državnim tvrtkama, kaže Markov. Smatra da se porezni sustav mora reformirati i da onaj tko ima više novca mora plaćati veće poreze, porezni sustav mora biti jednostavan i transparentan.

Kao jedan od limitatora razvoja, zastupnik spominje prostorne planove koji se rade za gradove i općine koje za to nemaju dovoljno sredstava, ni pomoći (od države).

Marko Širac (HDZ) kaže da nije točno da u državnom proračunu nema pomoći za izradu prostornih planova, u Ministarstvu prostornog uređenja osigurano je 9,2 milijuna kuna ili 35 posto više nego u protekloj godini.

Markov dodaje da općine i gradovi imaju čitav niz limita zbog kojih ne mogu donijeti prostorne planove. To pak stvara vakuum koji je loš za gospodarstvo, ali i zbog činjenice da je cijena zemljišta na otocima kojem nije definiran status gotovo smiješna, takvo zemljište ne kupuju samo stranci, nego i domaće fizičke i pravne osobe, jer će u budućnosti predstavljati vrlo važan resurs.

Mato Crkvenac (SDP) tvrdi da Hrvatska može razviti jaču vlastitu financijsku polugu, o čemu svjedoči primjer Hrvatske poštanske banke čije su bilance samo u jednoj, 2002. godini, povećane za sto posto. **Markov** dodaje da Hrvatska i u EU može imati banku u većinskom vlasništvu hrvatskog kapitala, da ju se ne mora nazivati državnom.

Zaduženost hrvatskog građanina dosegla je razinu od 2.300 eura i prvi smo u Europi po zaduženosti po građaninu.

Nedovoljno za poljoprivredu

Za poljoprivredu u proračunu nema dovoljno novca, niti ju se s ovakvim iznosom proračuna može pripremiti za ulazak u EU, istaknuo je **Božidar Pancretić (HSS)**, dodavši da se glede priprema mora odraditi veliki posao, a taj posao kasni.

Posebno ga, kaže, brine činjenica koja je stavljena kao činjenica, iako ju sam ne smatra činjenicom, a to je WTO zabrana, odnosno ograničenje zbog kojega se ne povećavaju poticaji. WTO zabrana, pojasnio je, glasi da se 136 milijuna eura može uložiti u direktne poticaje i to u direktnu proizvodnju po litri i po kilogramu, no Hrvatska to nije iscrpila.

”Volio bih vidjeti da netko egzaktno pokaže da smo prešli tih 136 milijuna eura i da nas bude zbog toga WTO kaznila ili tužila”, izjavio je zastupnik.

Upozorio je kako se vrlo sporo ostvaruju ambiciozno najavljivani programi poput programa podizanja višegodišnjih

nasada, navodnjavanja, operativni program za govedarstvo itd., jer ljudi ne mogu dobiti građevinske dozvole, dokumente.

Vladu je pozvao da, ako ima viška novca, kod kapitalnih ulaganja iznos bespovratnih sredstava sa sadašnjih 25 posto poveća na 30, 40, 50 posto da se ljudima koji žele raditi u poljoprivredi omogući da ulove trend europskog proizvođača.

Ističe da se reforma poljoprivrede mora nastaviti, ali da se ne smije zaboraviti na male poljoprivrednike, kao i ideju uvođenja nacionalne mirovine kojom bi se tim ljudima zajamčila egzistencija.

Da treba razmisliti o takvoj mirovini, opetovao je govoreći i o vrlo malom prometu poljoprivrednim zemljištem, neovisno radi li se o 450 tisuća hektara državnog ili 1,2 milijuna hektara privatnog poljoprivrednog zemljišta. Da bi se otvorila mogućnost za puno veći promet moramo se, kaže, zauzeti da idemo s nacionalnim mirovinama.

Naglašava kako treba koristiti novce iz predpristupnih fondova, ali i da iz proračuna proizilazi da je Ministarstvo poljoprivrede unaprijed napisalo da neće iskoristiti sva raspoloživa sredstva iz, primjerice, SAPARD programa.

Za 2006. pred nama je 25 milijuna eura iz tog Programa, znači 750 milijuna kuna, a ako pogledate proračun Ministarstva za SAPARD i mogućnost povlačenja ostavljeno je 37 milijuna kuna, precizirao je zastupnik.

Od niza replika izdvajamo zauzimanje **Zlatka Tomčića (HSS)** da Hrvatska u pregovorima sa EU traži vrlo dugi prijelazni rok, odnosno izuzeće kad je u pitanju pravo stranaca da kupuju poljoprivredno zemljište. HSS govori 18 godina i mislimo da je to minimum ako znamo da je kupovna moć hrvatskog seljaka u odnosu na seljaka iz EU višestruko manja, kazao je zastupnik, navodeći da u Nizozemskoj hektar zemlje stoji 80 tisuća eura, a u Hrvatskoj dvije do tri tisuće eura.

Ljubica Lalić (HSS) pak, dodaje da kroz proračun, u kojem nema dovoljno sredstava za poljoprivredu, štetu trpi i

regija u kojoj je poljoprivreda primarna proizvodnja, dakle Slavonija. To je, kaže, samo slijed Vladine politike neujednačenog regionalnog razvoja Hrvatske, a odgovor na to je pojava i prihvaćanje regionalnih ideja.

Pankrećić (HSS) izražava uvjerenje da će se hrvatskim pregovaračima u obvezu staviti da vode računa o podacima da je 1989. obradivih površina bilo 1,6 milijuna hektara, uz 1,2 milijuna hektara pašnjaka, da bi u upisniku 2003. bilo 861 tisuća obradivih hektara i 203 tisuće pašnjaka ili ukupno 1,064 milijuna hektara.

Ako EU kao referentnu uzme 2003., izračunajte milijun hektara puta iznos koji se daje, dolazimo do stotina milijuna eura koji neće stići u Hrvatsku, naglasio je.

Stjepan Fiočić (HDZ) prozvao je Pankrećića da su u vrijeme kad je bio ministar poljoprivrede zabilježeni najveći viškovi svinjskog i junećeg mesa, te da je kod primopredaje mandata u Ministarstvu ostao manjak od 800 milijuna kuna.

Prošla se Vlada u manje od četiri godine mandata zadužila više od 15 milijardi kuna, ostavila je deficit od 6,8 milijardi kuna i upravo ste Vi zastupniče, bili grobar hrvatske proizvodnje, a sada držite lekciju, rekao je Fiočić Pankrećiću koji je to odbacio.

Tko to tamo trguje?

Zdenka Čuhnil (neovisna) kaže kako će građanima biti svejedno je li proračun 95,4 milijarde ili gotovo 105,9 milijardi kuna, ako se neće brže i bolje liječiti, ako za iste uvjete odlaska u mirovinu ne budu imali iste mirovine, ako im plaće neće biti veće, ako i dalje bude 300 tisuća nezaposlenih.

Je li proračun razvojan ili socijalan, koliko odražava realne mogućnosti, svatko će procjenjivati po tome koliko je iz proračuna dobio, dodala je zastupnica.

Zadovoljna je što je za mirovine osigurano 28,4 milijardi kuna ili 1,6 milijardi više, što bi trebalo biti dovoljno za usklađivanje mirovina dva puta godišnje, no upozorila je da i dalje ostaju

razlike između starih i novih generacija umirovljenika.

Primjećuje kako je planirano povećanje izdataka i socijalnih primanja korisnika proračuna za gotovo tri milijarde kuna, ali smatra da pojedinci to neće osjetiti.

Iako je za plaće predviđeno 24,2 milijarde kuna, prosječne plaće zaposlenih u državnoj službi kreću se od 2.200 do 3.700 kuna mjesečno, pa povećanje od tri posto ili sto kuna mjesečno zasigurno neće zadovoljiti, kaže zastupnica.

Smatra također da povećanje sredstava u Ministarstvu zdravstva niti približno neće riješiti dugove bolnica, skratiti rokove plaćanja dobavljačima itd.

”Možda su dobra rješenja pogodbe gradonačelnika Osijeka i premijera, ako će se konačno početi ulagati u Slavoniju”, ”no te pogodbe zaboravljaju potrebe malih ljudi u malim mjestima”, istaknula je Čuhnil, nezadovoljna što mjesto u proračunu nije našla športska dvorana u Jelisavcu i šest milijuna kuna potrebnih za nju.

Zadovoljna je što su sredstva za programe obrazovanja nacionalnih manjina povećana za 22 posto (sa 4,5 na 5,5 milijuna kuna), no upozorava da sredstva za udžbenike nisu povećana ni za lipu, iako se zna da pojedine manjine za redovito školstvo nemaju predviđen niti jedan udžbenik. Istovremeno se, dodala je, povećavaju sredstva za posebne programe obrazovanja nacionalnih manjina bez da se zna stvarna namjena, kriterij raspodjele, transparentnost trošenja.

Pozdravlja započetu reformu poljoprivrede koju provodi Ministarstvo poljoprivrede, no boji se da to nije moguće s povećanjem od 6,4 posto ili 170 milijuna kuna.

Upozorila je na neka nelogična smanjenja na strateškim pozicijama Ministarstva.

Sredstva za kontrolu kvalitete tla i opremanje Zavoda za tlo smanjuju se sa 2,43 na 2,2 milijuna kuna, a sredstva za programe uređenja zemljišta sa dva na milijun kuna.

Smanjuju se sredstva za sjemenarstvo i rasadničarstvo, a Hrvatska, koja je nekada bila veliki izvoznik sjemena, danas ga nema ni za vlastitu proizvod-

nju, nemamo dovoljno ni sadnog materijala za voćarstvo i vinogradarstvo.

Upozorava da se, unatoč tome što nedostaju novi programi i tehnologije, za 34 posto smanjuje sufinanciranje programa tehnološkog unapređenja prehrambene industrije, a režu se i sredstva namijenjena istraživanju u poljoprivredi.

Zaključno je poručila da će njena podrška predloženom proračunu ovisiti o sudbini amandmana koje je podnijela, a koji su vezani uz nacionalnu manjinu.

Po već viđenoj shemi, uslijedila je serija replika.

Ljubica Lalić (HSS) kaže kako je zastupnica Čuhnil ispravno primijetila da je u predloženom proračunu Slavonija zapostavljena i to toliko da ju ”ni rezultati trgovačkih pregovora” ne mogu popraviti. Očito je i do Vas, obratila se kolegici, stigla poruka Slavonaca koja glasi ”Gospodo ministri Slavonci, gospodo državni tajnici Slavonci, gospodo potpredsjednice Vlade Slavonke, gospodo zastupnici Slavonci, sram Vas bilo ako prihvatite ovaj proračun”.

Citirajući navodnu izjavu, Vi ste povrijedili elementarna pravila ponašanja u ovom Domu, povrijedili ste ugled svih zastupnika i izričem Vam opomenu, uzvratilo je zastupnici predsjednik Sabora **Vladimir Šeks**.

Željko Pecek (HSS) pita koliko je težak amandman zastupnice da ”zaboravlja seljake, radnike i umirovljenike za koje se načelno zauzima više nego oporba”.

Drugim riječima, ako Vlada prihvati Vaš amandman od sto, 200 tisuća kuna onda ćete Vi zaboraviti seljake, radnike, umirovljenike i sve druge”, predbacio je kolegici.

To što ste rekli vrlo je uvredljivo, jer ste javno optužili zastupnicu da se prodaje za sto, 200 tisuća kuna i daje svoj glas ovisno o tome, upozorio ga je predsjednik **Šeks**.

To što smo sad čuli je otvorena ponuda, po načelu dobit ćete moj glas za proračun, ako uvažite moj amandman, ustvrdio je **Nenad Stazić (SDP)**.

Predsjednik Sabora na to ga je podsjetio da vrlo često svi zastupnici i svi

klubovi u raspravama oko različitih zakona i odluka javno najavljuju da će glasovati za njih ako se prihvati neki amandman koji predlažu. Vi ponavljate nekorektnost zastupnika Peceka i vrijeđate zastupnicu nazivajući to otvorenim ponudom samo zato što je izrazila svoje mišljenje na koje ima pravo, kao i svaki zastupnik, poručio je Staziću.

Ako sam jedina u sabornici uvjetovala amandmane glasom, posut ću se pepelom i reći 'moj grijeh', no za govornicom sam nebrojeno puta čula iste izjave, uzvratila je Čuhnil, poručujući kolegama kako bi, da je htjela trgovati, otišla trgovati, a ne bi podnosila amandmane jednako kao i oni.

Za poljoprivredu u ovom proračunu nema dovoljno novca.

Čitači telefonskog imenika

U dva dana uspjeli smo majstorski ubiti smisao parlamentarne rasprave, kazao je **Zlatko Kramarić (LS)** izražavajući bojazan da se zastupnici ponašaju poput čitača telefonskog imenika - rasprava o proračunu svodi na to da se pročita 30-ak brojkica koje se značajno komentiraju s uvjerenjem 'doista sam u pravu'.

Vjerojatno u detaljima proračun nije savršen, sad je veliko pitanje funkcionira li kao cjelina, a to je mislim bit svakog proračuna, istaknuo je zastupnik.

Pita se kako da glasuje protiv predloženoga proračuna koji će Osijeku, pa vjerojatno i okolici i regiji, donijeti određeni prosperitet. Osijek je, podsjetio je, najveća urbana sredina koja je pretrpjela rat i srpsku agresiju, grad koji je izgubio ritam i sada treba pokazati da se taj ritam može uhvatiti.

Moja je stalna teza da to ne ide bez suradnje sa središnjom vlašću, ta vlast ne smije pokazivati maćehinski odnos, mora imati selektivan pristup, istaknuo je, ne pristajući da se to što će Osijek konačno nešto dobiti prevodi kao politička trgovina.

Poručuje da to nije ničiji hir, nego potreba, da su to interesi građana Osijeka koji zaslužuju da Grad konačno dobije određena sredstva, da se uloži u njegove kapitalne investicije koje sam ne može riješiti.

Smatra da je vrlo važno graditi koridor Vc, da će 80-ak kilometara te ceste podići dio Slavonije kroz koji će proći i više se neće događati da se u Istri ne može kupiti metar kvadratni za dvije tisuće eura, a u Baranji solidne kuće mogu se i kupiti za 200 eura.

Zvonimir Mršić (SDP) poručio je Kramariću da se zapita kako to da Osijek dolazi na red nakon 15 godina, odnosno bi li se to dogodilo i da je Kramarić ostao gradonačelnik? Problem je, tvrdi, u tome što premijer Sanader ne sagledava potrebe građana, nego potrebe glasača za proračun i gleda gdje mu je tko gradonačelnik.

Nitko nema ništa protiv Osijeka, no problem je što je uvedeno načelo 'Glasaj za proračun dobit ćeš, ako si protiv, onda ti ne dam', tvrdi **Damir Kajin (IDS)**, te ističe da takva proračunska politika vodi podjeli Hrvatske, da to nije pravična politika, da se to pretvara u najobičniju krčmu.

Ipak, suglasan je s ocjenama da je politička trgovina toga tipa ili možda još i gora, uvedena daleko prije 2005. što je, kaže, hrvatska tragedija.

Tsunami u maestral

Predloženi proračun je poluga Vladinog razvojnog programa, istaknuo je **Andrija Hebrang (HDZ)**, poručivši da se ne smije zaboraviti kakav je gospodarski program sadašnja Vlada naslijedila od prethodne - rast bruto nacionalnog dohotka na teret enormnog zaduživanja u inozemstvu i velikog deficita opće države.

Na taj način ova Vlada nije htjela nastaviti, jer je to destruktivan način, vrlo opasan, to je gospodarski tsunami koji mora završiti loše ako se nastavlja više godina, zato je ova Vlada donijela drugi program, tsunami je okrenula u maestral, domaći vjetar koji je snažan i najavljuje bolje vrijeme, izjavio je zastupnik.

Naglašava kako Vlada s tim programom čini dvije važne stvari - gospodarski uzlet se nastavlja, ali na temelju povećanja proizvodnje, fiskalne discipline, na temelju smanjenja dinamike vanjskog zaduženja, smanjenja deficita opće države i na temelju povećanja izvoza u odnosu na uvoz. I to je, ističe, ovaj proračun učvrstio, utemeljio za daljnjih godinu dana i zato ga treba pozdraviti.

Zastupnik je siguran da će se (dobri) pokazatelji evidentirani u 2005. još više popraviti, a to je da BDP raste po stopi od 3,9 do četiri posto, ali bez porasta zaduživanja, da je industrijska proizvodnja u prvih devet mjeseci 2005. rasla po stopi od 4,9 posto, što je više nego prošle godine kad je, nakon dugo godina rasla po stopi od 3,5 posto, da je izvoz rastao po stopi od 12,3, a uvoz po stopi od devet posto itd.

Istaknuo je i još jedan vrlo važan pokazatelj koji se rijetko citira, a to je indeks rezultata poslovanja poduzetnika koji je, kaže, u gotovo dvije godine povećan za 10,7 posto, što je najveće povećanje u proteklih 15 godina. I prihodi poduzetnika su za 6,7 posto veći od rashoda, što je također najveća razlika u proteklih 15 godina.

Ističe da su u prihodovnoj strani proračuna svi elementi pozitivni i da ne vidi razloga da se takav trend ne nastavi, a zadovoljan je i brojkama rashodovne strane.

Iznio je podatke o tome koliko su više novca, u odnosu na prošlu godinu, dobila ministarstva i programi koji vode uspješnom napretku.

Ministarstvo rada i poduzetništva dobilo je 7,3 posto više, odnosno sa 26,3 milijarde došlo je na 29,2 milijarde. Unutar tog Ministarstva pojedini su projekti također dobili značajno veće potpore: 390 milijuna poticaj brodogradnje, to je nešto manje nego prošle godine, jer to uključuje restrukturiranje brodogradnje koja će sada trebati manje sredstava nego prošle godine, kaže zastupnik.

Povećanje konkurentnosti hrvatske industrije dobiva 63,6 milijuna kuna, što je 56 posto više nego prošle godine; za poticaje izvoza osigurano je 28 miliju-

na kuna; za poticaje ulaganja deset milijuna ili 92 posto više nego prošli put; infrastrukturu gospodarskih zona Vlada financira sa 92 milijuna kuna, a tome treba dodati i HBOR i fondove koji još potiču taj razvoj, napominje Hebrang.

Osim toga, dodaje, proračun Ministarstva poljoprivrede veći je za 11,9 posto, Ministarstva mora za 36,7 posto, Ministarstva znanosti i obrazovanja za 6,6 posto.

Osvrnuo se i na tvrdnje o rastu ukupnog duga. "Dug je zaustavljen, što znači da je u proteklih pet mjeseci prvi put na razini mjeseca manje zaduženje nego prijašnjih godina", kazao je zastupnik ističući da je to ono što ohrabruje i zbog čega treba vjerovati u Vladin program i podržati predloženi proračun.

Marin Jurjević (SDP) ne dijeli mišljenje da će 390 milijuna kuna poticaja brodogradnji biti dovoljno za domaća brodogradilišta. Pritom se pozvao na podatke brodogradilišta da su u zadnje dvije godine gubici dosegli sedam milijardi kuna.

Zvonimir Mršić (SDP) smatra da za poduzetničke zone nije izdvojeno dovoljno.

Sa tih 92 milijuna kuna moći ćete u tih 500 zona dodijeliti prosječno 184 tisuće kuna za komunalnu infrastrukturu, što je otprilike dosta za 182 metra kanalizacije, poručio je HDZ-ovu zastupniku, koji mu odgovara da se poduzetničke zone financiraju i iz HBOR-a, iz lokalnih sredstava, iz fondova za regionalni razvoj.

Kad se sve zajedno zbroji, siguran sam da će poduzetničke zone u slijedećih tri do pet godina, sigurno otvoriti stotinu tisuća radnih mjesta, kaže Hebrang.

Kako da glasam protiv proračuna koji će Osijeku, pa i okolici i regiji, ostvariti određeni prosperitet.

Igra velikih brojki

Državni proračun je jedan od najvažnijih Vladinih dokumenata koji na naj-

bolji način govori o njenom radu i viziji razvoja zemlje, jasno je da Vlada taj dokument želi iskoristiti kao svojevrsan 'epp' za svoj rad, pa stoga ne čude hvalospjevi koji su se na temu proračuna ovih dana mogli čuti iz Vlade, kaže **Jagoda Martić (SDP)**.

Mogle su se, podsjeća, čuti i ocjene kako je za osam milijardi kuna veći proračun dokaz uzleta domaćeg gospodarstva, no to je daleko od prave istine.

Ne radi se, tvrdi zastupnica, ni o kakvom uzletu domaćeg gospodarstva, već o običnoj igri velikih brojki, Vlada je, naime, u proračunsku masu za 2006. uključila 2,9 milijardi kuna prihoda od Hrvatskih autocesta, 465 milijuna kuna iz fondova EU, te 361 milijun kuna vlastitih prihoda države. Kad se sve to zbroji, dođe se do tako pozamašne svote, pa Vlada opet u 'epp-stilu' izjavljuje da je to najveći proračun do sada, a ustvari prihodovna mu je strana napuhana, a rashodovna prenapregnuta kako bi se ispunila obećanja dana umirovljenicima, braniteljima i roditeljima.

Ne slaže se da je proračun socijalan, ističe da proračun građanima šalje jasnu poruku 's nižim plaćama i mirovinama moći ćete kupovati manje, jer cijene rastu brže', a pita se i temeljem čega Vlada tvrdi da je proračun razvojni, kad već duže vrijeme gospodarstvo stagnira, a u proračunu se nigdje ne primjećuje njegovo rasterećenje?

Ustvrdila je da Hrvatska gorska služba (HGSS) spašavanja nije našla svoje mjesto u proračunu za 2006., unatoč tome što je donijet Zakon o zaštiti i spašavanju i što postoji suglasje da je sustav zaštite i spašavanja itekako bitan za Hrvatsku. Za HGSS je, doduše, izdvojeno 760 tisuća kuna u Ministarstvu mora i 300 tisuća kuna u Ministarstvu zdravstva. Međutim, Služba nije našla svoje mjesto ni u MUP-u, ni na poziciji Državne uprave za zaštitu i spašavanje, kaže zastupnica.

Mišljenja je da će uz ponuđeni proračun Ministarstva zdravstva uvjeti poslovanja većine zdravstvenih ustanova biti lošiji.

Primijetila je i kako je za program reforme sustava zdravstva u 2006. planirano 15,4 milijuna kuna, a u 2005. bilo

je 3,7 milijuna kuna. E sad joj, kaže, nije jasno na kakav se program reforme misli, ako se pod tim podrazumijeva uvođenje administrativne pristojbe i ukidanje naknade putnih troškova bolesnicima za put kraći od sto kilometara, onda se moramo bojati što će nam donijeti 2006. godina.

Krešimir Ćosić (HDZ) o proračunu je govorio na način koji je puno više vezan uz analitiku, metodologiju raščlambe proračuna, napominjući da je razvoj analitičkih metoda itekako važan u cilju potpunijeg razumijevanja proračuna.

Analitičke metode, naveo je, omogućuju nove spoznaje i zbog toga su jako važne u današnje vrijeme, posebno kad se govori u kontekstu skorih pregovora o tzv. bench mark testovima koji su vezani uz sva poglavlja oko kojih će Hrvatska pregovarati.

Je li proračun izbalansiran ili ne, u kojoj je mjeri socijalan, u kojoj razvojan, takva analitika daje brze, jednostavne, pouzdane i vrijedne odgovore.

Posebno važnim označio je ono što je vezano uz analizu i kvalitetnu analitiku investicijskih programa i projekata, jer radi se o gotovo 18 milijardi kuna.

Nije nam svejedno kako izgledaju procjene, prosudbe i kvalitetnija analiza svih tih programa i projekata, jer investicije su ograničene, kazao je zastupnik, napominjući da nova analitička potpora omogućuje da se u okviru takvih projekata i programa višekriterijalnim programiranjem vide koje su to komponente novododanih vrijednosti koje posebno ističu programe i projekte kao razvojne.

Naglasio je još jedan aspekt državnoga proračuna - suradnju ministarstava na zajedničkim programima i projektima, jer ta suradnja i usmjerenost financijskih sredstava u tim projektima daje posebnu vrijednost i energiju koju treba tražiti.

Pokazao je to primjerom vezanim uz sigurnost granica, ističući da se često događa da na nekim pitanjima granične sigurnosti, posebno onima vezanim uz more, jednako kooperira više ministarstava i pažljivijom analizom može se vidjeti da vrlo često postoje investicije u slične tehničke ili tehnološke sustave i

opremu. Analiza će, naglašava, omogućiti da se ta sredstva kvalitetnije objedinjuju i cjelovitije koriste.

Trgovalo se do posljednjeg trenutka

Anton Peruško (SDP) uvjeren je da predloženi proračun nije ni razvojan, ni socijalan, već je samo maska za budući rebalans, a kao zastupnik iz Istre, drži da Istri ne nosi ništa dobrog.

Smatra da je 35 milijuna kuna predviđenih za Obalnu stražu RH beznačajan iznos, ukoliko zaista želimo da Hrvatska kao pomorska zemlja ima pravu obalnu stražu. Govoreći o poziciji Istre u proračunu, ističe da ga ne smeta što je kapitalnim ulaganjima namijenjeno (samo) 27,2 milijuna kuna, što se od 1,5 milijardi kuna ubranog poreza Istri vraća 27 milijuna, ali ga smeta činjenica da se 92 posto svih poreznih prihoda sliva u proračun Zagreba, a svega četiri posto ostaje svima drugima.

To je, poručio je, taj ključni problem, a ne stvaranje antagonizama između hrvatskih regija, što ne želi, ali ga smeta kad se pojedini zahtjevi ostvaruju kupovanjem ruku.

Mato Arlović (SDP) predloženom proračunu zamjera nekoliko stvari, a kao prvo ističe pitanje njegove nominalne iskazanosti u odnosu na realnu vrijednost. Činjenica je, kaže, da kad se odbije stopa inflacije od stope rasta da je ta realna vrijednost sasvim drugačija, nego je nominalno iskazana. Ista je situacija i s gospodarskim rastom iskazanim u odnosu GDP-a po hrvatskim županijama.

Ne zadovoljava ga nejednak i neravnomjeran razvoj države i smatra da bi proračun morao naći mogućnost kako osigurati njen jednakomjerniji i jednakopravniji razvoj.

U prilog tome iznosi podatke koji potvrđuju veliko zaostajanje županija u razvoju u odnosu na Grad Zagreb koji je u 2004. imao 23.361 dolar po glavi stanovnika.

Istarska županija, koja najbolje stoji u odnosu na Zagreb, zaostaje dva i pol puta, Krapinsko-zagorska sedam puta, Sisač-

ko-moslavačka devet, a Ličko-senjska i Vukovarsko-srijemska županija čak 12 puta. Cijela država, pak, u prosjeku za Zagrebom zaostaje više od tri puta.

Naglašava da tu nije problem u Zagrebu, već u tome što središnja Vlada u svojoj ekonomskoj politici mora obuhvatiti dimenziju regionalnog razvoja da bi osigurala ukupan rast i razvoj, a jedan od instrumenata takvog razvoja mora biti proračun.

Posebno naglašava nezavidan položaj šest županija koje većim dijelom pokrivaju područje Slavonije i Baranje, a koje u razvoju u odnosu na Zagreb zaostaju od sedam do 12 puta, te pita u kojoj mjeri proračun pomaže da se njihovi potencijali, od poljoprivrede preko šumarstva do prehrambene i drvne industrije stave u funkciju gospodarskog rasta i razvoja? Rezultati su, kaže, porazni, jer nije dovoljno osigurano ni za navodnjavanje, ni za iskorištavanje poljoprivrednog zemljišta, ni za uređenje kanalske mreže, a ni za uvođenje novih proizvodnji i tehnologija.

Proračun, dodaje, ne odgovara ni kako osigurati prometnu infrastrukturu koja će ta područja kvalitetnije povezivati s Hrvatskom, s europskim i svjetskim tržištima.

Sve to, navodi, zastupnik dovodi do vrlo ozbiljne situacije da se upitamo možemo li s ovakvim razvojem, koji ne vodi računa o regionalnim posebnostima i potrebama, dalje? Sam smatra da to nije dobro iz jednostavnog razloga, jer će se regionalna politika osjetiti u pridruživanju EU, Zagreb će dobro ući, ali pitanje je kako će ući Slavonija i Baranja, Lika, dalmatinsko zaleđe.

Ta pitanja moramo postaviti i znati dati odgovore zbog nas, zbog budućnosti ove zemlje, kazao je Arlović, ocijenivši predloženi proračun u tom pogledu apsolutno manjkavim, nedorađenim, nedostatnim da se osnovne potencijale stavi u funkciju.

Iz Proračuna isključiti voluntarizam

Pobrajajući razloge zbog kojih je protiv proračuna, **Marin Jurjević (SDP)**

kaže kako ne vidi da će se njime išta nabolje promijeniti, on nije instrument razvoja, nego nečega drugoga. Osim toga, kaže, predloženim se proračunom, u odnosu na prošli, sredstva za razvoj jadranskih otoka smanjuju 60 milijuna kuna, za zaštitu vojnih i civilnih invalida rata, prava iz sustava socijalne skrbi, doplatka za pomoć i njegu 84 milijuna kuna, reže se i u zdravstvu.

Zastupnik slikovito objašnjava da "proračun nije vlak koji krene iz Zagreba, ide od stanice do stanice diljem Hrvatske, pa ovisno o volji vlakovođe stane ili ne stane na nekoj postaji, krene ovom ili onom prugom, a Vi stojte na stanicama i on prođe, bez da je stao, nisu izašli ni donijeli darove i mislite se zašto nije stao"? Iz proračuna, poučio je, treba isključiti voluntarizam, proračun mora sagledati cjelovitost države, o njemu se ne može govoriti kao o nečemu što će stati ili neće stati u vašem kraju.

Ljubica Brdarić (SDP) kaže kako je premijer Sanader kod predstavljanja proračuna za 2005., djelovao samouvjeren i poletno, dok je jučer ostavljao dojam da više nastoji ubijediti sebe, nego zastupnike i javnost, kako je i proračun za 2006. isto tako razvojan, socijalan, uravnotežen, transparentan i ambiciozan.

Da je predloženi proračun uistinu takav o njemu bi se, kaže, raspravljalo sa socijalnim partnerima, a ne u Varaždinskim Toplicama (na HDZ-ovoj klauzuri), a jedino po čemu se razlikuje od proračuna za 2005. je naglašena ambicioznost.

Mišljenja je da se na ponuđeni proračun može gledati i kao na literarno djelo, jer se, dodaje, iz njega može iščitati tko je tko u HDZ-u i među koalicijskim partnerima, kolika mu je težina u milijunima kuna.

Nakon tri proračuna, ističe, jasno je da nema pokretanja i razvoja Hrvatske, sve što predloženi proračun nudi je tapkanje na mjestu, jer nema novih radnih mjesta, nema reformi, višeg standarda, boljeg života. Izražava bojazan da će Hrvatska, ako se tako nastavi, ne tapkati u mjestu, nego će se vratiti unazad, a priča o pokretanju i razvoju "ostat će

ono što je bila od samog početka - Sanderova bajka”.

Kao predsjednik regionalne stranke, Međimurskog demokratskog saveza, **Željko Pavlic (MDS)** uglavnom je govorio o toj problematici. Najavio je da proračun neće podržati, jer smatra da je centraliziran, da i dalje blokira proces decentralizacije koji je Hrvatskoj itekako potreban. Potvrdu ocjene o daljnjoj centralizaciji nalazi i u podatku o raspodjeli proračunskih sredstava - većina tih sredstava, tj. 92 posto, odnosi se na državni proračun, četiri posto ili gotovo šest milijardi kuna na proračun Grada Zagreba, dok na proračune svih ostalih jedinica ide ostatak ostataka, tj. negdje oko pet milijardi kuna. Međimurska županija sa svojim 103 milijuna kuna ‘teškim’ proračunom čini svega promil državnoga proračuna koji iznosi gotovo sto milijardi kuna, napominje zastupnik.

Mišljenja je da bi tu trebalo razmišljati i o nekim drugim kriterijima koji bi pomogli da se ti odnosi uravnoteže, primjerice o broju stanovnika, pa bi Međimurje u kojem živi 2,5 posto stanovnika Hrvatske po tom kriteriju dobilo 2,3 milijarde kuna.

Vrlo bitnim drži da općine, gradovi i županije imaju dovoljno velike proračune da mogu pokrenuti svoje, jer bi od toga veliku korist imala cijela država.

Mala, odnosno najmanja ulaganja od sada u Međimursku županiju, drugi je razlog zbog kojega neće dići ruku za predloženi proračun. Naime, našao je samo pet projekata koji su decidirano navedeni kao projekti za Međimurje.

Ova je Vlada donijela drugi program, ona je tsunami okrenula u maestral.

Tužna slika Slavonije

Ljubica Lalić (HSS) procjenjuje kako će se predloženi proračun vrlo brzo mijenjati zbog svoje nerealnosti. Plan da se prihodi proračuna povećaju

za 9,8 posto u odnosu na godinu prije, uz planiranu stopu BDP-a od 3,8 posto drži nerealnim i tvrdi da to može značiti ili daljnje porezno opterećenje građana i gospodarstva ili rasprodaju hrvatske imovine.

Ističe i kako je evidentno da nema državnih investicija ili ih nema dovoljno za realizaciju toliko spominjane ”Pokrenut ćemo Hrvatsku”.

Navodi kako se, slušajući premijerovo obrazloženje proračuna, zapitala u kojem nebu živi hrvatska Vlada, ”s hrvatskim narodom sigurno ne, jer narod kaže da živi teže nego prošle godine, a prošle je živio teže od prethodne”. Narod, dodaje, ne osjeti blagodati makroekonomskih pokazatelja kojima se Vlada toliko hvali.

Nezadovoljna je odnosom proračuna prema Slavoniji, tvrdi da su slavonski projekti, za razliku od drugih dijelova Hrvatske na čekanju, iako ih se naziva strateškima.

Za 2004. slavonski najavljeni program navodnjavanja u 2006. se planira 16 milijuna kuna, no i taj će iznos rebalansom vjerojatno biti skinut, nema sredstava za zaštitu od poplava, mali su proizvođači isključeni iz sustava poticaja i prepušteni beskrupuloznim zakonima tržišta, poticaji su smanjeni i do 50 posto i ponovno se pojavljuju neobrađena polja, mali i srednji proizvođači se pretvaraju u socijalne slučajeve, pobrojala je zastupnica.

”Nezaposleni seljaci, nezaposleni radnici, neangažirani prirodni resursi tužna je slika Slavonije, kazala je zastupnica, poručivši Vladi da mora skrbiti o ujedinjenom razvoju države. Ova Vlada, kaže, to ne čini, a zahvaljujući takvoj politici slavonske su županije na dnu ljestvice gospodarskog razvitka, zahvaljujući takvoj politici podržana je ideja o regionalizaciji.

Ana Lovrin (HDZ) je apsolutno netočnim ocijenila navod da se planirani proračunski prihodi mogu ostvariti jedino povećanim poreznim opterećenjem građana ili rasprodajom državne imovine. Kaže da se građani neće dodatno teretiti porezima, već će se poraditi na pojačanom, pravičnijem i učinkovitijem

ubiranju postojećih poreza, te uspješnijem suzbijanju sive ekonomije.

Zemlja koja nema budućnosti, zemlja bez perspektive, zemlja gdje prevladava korupcija ne bi dobila priliku otpočeti pregovore za ulazak u društvo europskih zemalja, odgovorio je kritičarima ministar poljoprivrede **Petar Čobanković**.

Naglasio je da će upravo poljoprivreda biti resor koji će u procesu pridruživanja podnijeti veliki teret, od usklađivanja zakonodavstva do priprema da se hrvatska poljoprivreda strukturira i da ulaskom u EU može polučiti još bolje rezultate.

U tom cilju, potpore su u predloženom proračunu predviđene na razini od 2,1 milijardi kuna, dok su 2003. iznosile 1,6 milijardi kuna. U okviru potpora ide se na jačanje određenih modela, konkretno osnažen je model potpore dohotku, za model investicijske potpore kapitalnim ulaganjima u 2006. planira se 13 posto više sredstava nego u 2005, odnosno 90 umjesto 80 milijuna kuna.

Ministar kaže da se povećavaju financijska sredstva za podizanje višegodišnjih nasada, kao i površine pod vinogradima, voćnjacima, maslinicima.

Vodi se briga o razvoju stočarstva, donijet je operativni program povećanja govedarske proizvodnje, podižu se objekti, slično se planira i za svinjogojstvo.

Odbija kritike da Vlada ne vodi brigu o ravnomjernom razvoju države, te poručuje kako Vlada skrbi za razvoj svih županija i krajeva, pa i slavonskih županija.

Bez vizije gospodarskog razvoja

Jedna od najtočnijih oznaka predloženog proračuna je da je to konzervativni proračun u smislu da je manje-više isti kao i proračun iz prethodnih godina, smatra **Jozo Radoš (HNS)**. To pak znači, kaže, da građani, što se države tiče, teško mogu očekivati bilo kakav pomak - bit će nekakvih malih pomaka naprijed za neke ljude, za neke malo nazad, ali u pogledu perspektive izgubit će svi, jer Hrvatska je propustila moguć-

nost napraviti bitnije reformske iskorake u bilo kojem segmentu.

Tako, navodi, plaće 200 tisuća državnih službenika i namještenika rastu za 2,6 posto, što znači da uopće neće slijediti inflaciju koja će biti u 2006.

U tom smislu nema govora o nekim reformama, kaže zastupnik, držeći idealnim da se glomazna državna uprava smanji za 50-ak tisuća ljudi, a da se plaće preostalima povećaju za 50-ak posto - tada bi mogli imati konkurentnu i modernu upravu.

Nezadovoljan je izdvajanjima za poljoprivredu, posebice za podizanje višegodišnjih nasada - u 2006. za to je planirano 70 milijuna, u 2007. godini 80, a u 2009. godini 90 milijuna kuna, tim se novcima godišnje može podići oko tisuću hektara, a trebalo bi oko 15-ak tisuća hektara vinograda i oko 50-ak tisuća hektara maslinika i voćnjaka.

Prema tome, do 2010. kada bi trebali ući u EU i kada više nećemo moći povećavati površine za komercijalne svrhe, podići ćemo jedno pet tisuća hektara, bilo voćnjaka, bilo vinograda, dakle deset puta manje, nego je potrebno, upozorava zastupnik.

Smatra da se sa 16 milijuna kuna za projekt navodnjavanja ne može ništa napraviti, te da bi bilo dobro da sadašnja Vlada za iduću napravi barem dobre projekte navodnjavanja, tako da se s njima može odmah početi raditi.

Nije zadovoljan ni izdvajanjem za Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa koje, kaže, raste svega 6,5 posto, manje od ukupnog zbira inflacije i rasta BDP-a.

O reformama se stalno govori - Bolonjski proces, vanjsko vrednovanje znanja, državna matura itd., no kad se pogledaju stavke koje ih trebaju nositi vidi se da o tome nema govora, kaže zastupnik i upozorava da će s rastom od dva posto plaće tih ljudi, najpodejnenije skupine visokoobrazovanih, realno pasti u 2006.

Ivanka Rokсандić (HDZ) suglasna je da plaće neće puno rasti, ali će, kaže, rasti tri-četiri posto. Vjeruje da bi rasle i više da sadašnja Vlada nije morala vra-

titi dugove koje je ostavila prošla Vlada - samo za smjenski rad u 2005. isplaćeno je 105 milijuna kuna na ime duga iz 2002., a tome treba dodati i 260 milijuna kuna za povrat dugovanja za regres iz 2001. godine.

Ivanka Posavec Krivec (SDP) iz financijskih kontura proračuna, ali i svih dodatnih dokumenata, iščitava da je predloženi proračun, kao i dva prijašnja Vlade HDZ-a bez vizije gospodarskog razvoja, da nema odgovor za gospodarsko osnaženje zemlje, za toliko spominjano pokretanje Hrvatske.

Sadašnju Vladu proziva da je uzlazni trend gospodarskog rasta sa 5,1 posto u prvoj polovici 2003. svela na 3,8 posto, a bez gospodarskog rasta ne mogu se povećati plaće, mirovine, ne može se osigurati bolja zdravstvena zaštita.

Ukupni životni standard dovodi se u pitanje, jer proračun ne nudi viziju boljitka naših sugrađana, ovaj nas proračun baca u realnost i nameće već postavljeno pitanje - kako preživjeti s 31 kunom dnevno, kazala je zastupnica, procijenivši da će se to pitanje u 2006. postaviti pred sve većim brojem građana, jer je povećanje životnog standarda iluzija.

Od pokretanja Hrvatske već treću proračunsku godinu, nažalost, nema ništa, to su pusta obećanja s jamstvene kartice kojoj je odavno istekao rok, ocijenila je.

Zastupnica kaže i kako predloženi proračun ocrtava vladajuću koaliciju, kompromise koji osiguravaju dovoljno ruku u Saboru za njegovo donošenje, transparentnost se ogleda u tome da se jasno vidi koji su bili zahtjevi i koja je bila cijena podrške.

Vladi i premijeru predbacuje da su za njih neki dijelovi države više, a neki manje hrvatski, da selektivno pristupaju lokalnim zajednicama, ovisno o tome obnašaju li u njima vlast HDZ i partneri ili oporba.

Ustrajala je da je riječ o proračunu koji ne prati strukturne reforme i najavljeni razvoj, te navela da se, primjerice, za prevenciju i rano otkrivanje raka dojke u proračunu izdvaja samo 250 tisuća kuna, u vrijeme kad ministar

zdravstva po novinama najavljuje preventivne mjere.

Vladi predbacuje što je ukinula mjere za smanjenje nezaposlenosti koje je donijela bivša Vlada, a koje su se, tvrdi, pokazale vrlo uspješnim. Navodeći da za 2006. Vlada najavljuje otvaranje pet tisuća radnih mjesta, izračunala je da će joj tom dinamikom trebati 60 godina da riješi problem 300 tisuća nezaposlenih.

Ovo je proračun koji ne nagovještava razvoj, već nas preko recesije vodi do krize, to je put kojim HDZ vodi Hrvatsku, to je put i strategija koju HDZ potvrđuje već treći put pri donošenju proračuna, koji nema ni viziju, a kamoli snagu da bude razvojan, zaključila je Posavec Krivec.

HDZ-ovi su zastupnici netočnima označili većinu navoda SDP-ove zastupnice, posebice o selektivnom odnosu vlasti prema pojedinim dijelovima države, a **Zdenka Babić-Petričević** uzvraća kako je danas sto tisuća nezaposlenih manje, nego 2002., kad ih je bilo 400 tisuća.

Ako itko ima bilo kakvih funkcionalnih sličnosti s legendarnim Djedom Mrazom, onda je to zasigurno ministar financija Šuker.

Ponižavanje Istarske županije

Damir Kajin (IDS) pobrojao je proračunske investicije u Istarsku županiju koje, kaže, ukupno iznose 27,2 milijuna kuna odnosno 3,7 milijuna eura. Tvrdi da se tim svotama taj prostor na neki način ponižava, ali i poručuje - ako nisi sa mnom, ako ne podržavaš proračun, onda si oponent, onda si valjda neprijatelj, što nije točno.

Smatra da građani Istre, ako već u državni proračun izdvajaju dva do tri puta više od državnog prosjeka, ne bi trebali biti svjesno kažnjavani.

Slična je situacija, kaže, i kod Primorsko-goranske županije koja dobiva 92,2 milijuna kuna od čega 8,5 milijuna Bakar za športsku dvoranu. Namjerno,

kaže, nije htio pitati tko je na vlasti u Bakru, ali po toj stavci siguran je da je to HDZ.

Zaključak je naprosto proziran, tamo gdje su na vlasti HDZ-ovci tamo će se dobiti, a tamo gdje je netko drugi i ne podržava proračun, tamo se neće dobiti, kaže Kajin za kojeg to ne bi bilo sporno kad bi proračun punili samo HDZ-ovci, ali ga pune i SDP-ovci i HSS-ovci i HNS-ovci i IDS-ovci i oni koji ne izlaze na izbore.

Zanima ga i kako se od poreza na dobit misli prikupiti četiri milijarde kuna, kad se u 2005. nije prikupilo ni tri milijarde kuna.

Od dividendi je, navodi, u 2005. prikupljeno gotovo 1,9 milijardi kuna, 2006. planira se svega 1,5 milijardi kuna, ali ni to, tvrdi, neće biti tako pogotovo ako Vlada kani vratiti mirovine prodajom najdohodovnijih poduzeća - HT-a i INE, te ako namjerava prodati udjel u tisuću drugih poduzeća.

Vladu pita i zašto od koncesija u 2006. planira svega 350 milijuna kuna ili 225 milijuna manje nego u 2004. kad se donosi dobar zakon o turističkom zemljištu temeljem kojega će, nada se, i hotelijeri početi plaćati zakup u kampovima.

Procjenjuje da će se predloženi proračun ostvariti, ovako ili onako, ali problem je što se razvoj događa po inerciji, što se gospodarstvo pokreće samo od sebe. Jedini način da se prevlada spomenuta nerazumna financijska situacija vidi u decentralizaciji.

Bez toga nema ravnomjerenog razvoja Hrvatske, nego će se i ubuduće jedne prostore naprosto kažnjavati, druge ne, poručio je Kajin.

Jene Adam (neovisni) kaže da je u prošlom razdoblju dosta učinjeno na područjima posebne državne skrbi, ali ne i dovoljno, problemi se rješavaju sporo i neučinkovito.

Očekuje konkretne korake ka poticanju razvoja naselja, izgradnji infrastrukture i poboljšanju uvjeta života tamo gdje živi autohtono mađarsko pučanstvo.

Upozorava da je Baranjski trokut jedno od najzaostalijih područja u

Hrvatskoj, a upravo u tom području, potpuno okupiranom u Domovinskom ratu, a sada području posebne državne skrbi, živi više od 50 posto pripadnika mađarske manjine.

Ratna razaranja, kao i veliko kašnjenje u privatizaciji Belja, glavnog gospodarskog potencijala, doveli su lokalne jedinice u Baranji u složenu situaciju. Tako, kaže, u pojedinim selima u općini Kneževi vinogradi, jedine općine u Hrvatskoj gdje pripadnici mađarske manjine čine relativnu većinu, postoje ulice u koje se zimi ne može ući automobilom.

Podsjeća da se međudržavnim sporazumom na Mješovitom odboru Hrvatske i Mađarske još u prosincu 2002. hrvatska Vlada obvezala izgraditi sportsku dvoranu pri osnovnoj školi Zmajevac, no novci nisu osigurani ni u proračunu za 2006.

Ministar financija kao Djed Mraz

Ako itko trenutno u Hrvatskoj ima bilo kakvih funkcionalnih sličnosti s Djedom Mrazom alias Djedom Božićnjakom, onda je to naš ministar financija, ustvrdio je **Franjo Piplović (DC)**.

Naveo je kako je od ministra, odnosno Vlade stigao podeblji svežanj papira u kojem je zapisano kakve će tko darove dobiti u 2006. Poslovično se, kad je u pitanju tako legendarna figura kao Djed Mraz, računa na njegovu dobroćudnost, no kad je sadržaj raspakiran stvari su krenule drugim tijekom, nestalo je veliko povjerenje u Djeda Mraza i proračunska je rasprava poprimila tokove viđene u protekla dva dana.

Zastupniku je za oko zapeo i detalj da su neki, i prije nego su darovi otvoreni, znali što će dobiti, pa su se preko tiska pohvalili da su dobili najbolji dio. No, rasprava je pokazala da ima i onih kojima takva raspodjela ne odgovara i s pravom zanovijetaju, ali ima i onih koji još uvijek vjeruju da u nekim skrivenim pretincima Djedove vreće ima nekih darova koji će se darovati u nekoj kasnijoj proceduri.

Drži da taj pučko-teatarski dio donošenja proračuna, sučeljavanje pozicije i opozicije treba proći, a posebno ga je, kaže, oduševila jednočinka kolegice Opačić s korpom. No, ističe kako bi, da je on to radio, uz korpu obukao i narodnu nošnju kumica s Dolca tako da bi pučko-teatarski ugođaj bio daleko učinkovitiji.

Primijetio je i kako nitko od zastupnika u raspravi nije osporio strateške ciljeve koja odražava predloženi proračun, a o kojima je govorio premijer Sanader, te naglasio kako bi status strateških ciljeva trebali dobiti još neki segmenti, primjerice borba protiv korupcije u društvu, razminiranje, zaštita bioresursa u Jadranu, izgradnja ribarskih veletržnica, priprema opožarenih površina za nove kulture itd.

Ističe da Slavonski Brod nije u proračunu dobio poziciju kakva se očekivala. Radi se, podsjetio je, o gradu koji je prošao teško razdoblje u Domovinskom ratu i srpskoj agresiji i koji ne može svoje probleme riješiti bez pomoći države.

Antun Vujić (SDP) govorio je o odnosu proračuna prema kulturi, navodeći da se meritum u kulturi sastoji od četiri glavna korpusa: programa kulturnog razvitka, baštine, rada ustanova u kulturi te investicija.

Glede programa kulturnog razvitka i stvaralaštva, ocijenio je da je ta stavka narasla, ali još uvijek nije dosegнула stavku iz 2003. kad je iznosila 666 milijuna kuna, jer sada iznosi 570 milijuna. Nasuprot 59 milijuna kuna, koliko se (2003. godine) davalo za izdavaštvo i knjižnice, sada se daje 50 milijuna kuna, nasuprot kulturne baštine kojoj se davalo 155 milijuna sada se daje 117 milijuna, dakle 38 milijuna manje itd.

Dakle, na onome što nazivamo program kulturnog razvitka ne samo da nismo dosegнули razinu od 2003. nego smo debelo ispod nje, istaknuo je zastupnik.

Smatra da 38 milijuna kuna manje na poziciji Baština, nego 2003. znači ignorirati nešto veoma važno.

Jedini ozbiljan rast vidi u vezi s investicijama. Zaista, tu se skočilo sa 111 na

191 milijun kuna i drago mi je da se to dogodilo, naglasio je, nadajući se kako će sada konačno prestati argumenti kako je netko nekome napravio neki dug. To je, naveo je, taj dug koji se ranije napravio, ali se realizira s nekoliko godina zakašnjenja, jer su preuzete obveze u vezi Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu, Muzeja u Vidu, Muzeja krapinskog pračovjeka, Muzeja suvremene umjetnosti u Rijeci itd.

Zamjećuje da (u proračunu) nema nekih stvari koje su također bile u toku, primjerice glazbeno-scenskog kompleksa koji se gradi u Zadru, nema nastavka radova na Meštovićeve paviljonu, ali ima muzej Marka Pola u Korčuli. Jako ga, kaže, zanima koje će to muzejsko vijeće odobriti sredstva za taj muzej.

Jagoda Majska-Martinčević (HDZ) kaže kako joj je drago što je Vujić uspio nešto i pohvaliti, a to je rast investicija u kulturi za 71 posto u odnosu na 2005. No, izbjegao je, dodaje, reći temeljnu činjenicu da je Ministarstvo kulture ukupno dobilo 22 posto više sredstava što je neusporedivo s bilo kojim drugim ministarstvom.

Nikolu Vuljanića (HNS) predloženi je proračun ražalostio, ali ne zato što je izuzetno loš. Proračun, kaže, nije ništa značajno promašio, sve je unutra udrobljeno kao kifla u bijeloj kavi, svega ima, svatko je nešto malo dobio, no proračun isto tako ništa nije pogodio.

Zastupnik tumači kako je proračun akt politike koji bi trebao dati neke poruke, prvo kako će se novac prikupiti, drugo kako će ga se pravedno raspodijeliti, te treće kud Hrvatska ide i vidi li Vlada kuda vodi zemlju.

Prva i druga poruka su, kaže, jasne, Vlada jasno kaže kako će novac prikupiti, kaže da ima namjeru biti pravedna koliko je u njenoj moći, no problematična je treća koja treba odgovoriti kuda Hrvatska ide i kako će doći tamo kamo namjerava.

Držeći da se s predloženim proračunom svijetla budućnost baš ne nazire, zastupnik kaže da je jedina stvarna poruka "dajte da mi vladamo, a mi ćemo nastojati namiriti svakoga pomalo, pa

barem one koji su nam potrebni da vladamo i dalje".

Iz toga, upozorava, slijedi niz neloogičnih prioriteta, dobar je prioritet Ministarstva kulture da se osjetno više ulaže u kulturu, ali nedostaje, primjerice, stvarno ulaganje u obrazovanje i znanje, znanje kao pretpostavku prihvaćanja novih tehnologija, što nam sada najviše treba. Toga u predloženom proračunu s porastom od sedam posto na poziciji obrazovanja definitivno nema, naglasio je zastupnik, pitajući gdje su nove škole, rano učenje stranih jezika itd.

Sve u svemu, Hrvatska stoji, s ovim se proračunom ne miče, a trebala bi sprintati iz jednostavnog razloga da ne zaostane i da tu 2007. dočekamo što je moguće spremniji, zaključio je Vujanić.

To je tipičan HDZ-ov proračun, oni koji me podržavaju ti će dobiti, oni drugi neće dobiti ništa.

Još nema strategije razvoja države

Predloženi proračun je tipičan HDZ-ov proračun, opetovao je završeno **Damir Kajin (Klub zastupnika IDS-a)**, ustvrdivši da je rađen po načelu "tamo gdje su moji, tamo ću usmjeriti novce, oni koji me podržavaju ti će dobiti, oni drugi neće".

Ističe i da je proračun za 2006. veći za 7,9 milijardi kuna od prethodnoga i to bez prihoda Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta, a da nije specificirana ni jedna stavka, što je, dodaje, netransparentnost par excellence koja sutra može voditi samovolji.

Procjenjuje da će se u 2006. dogoditi udar na zdravstveni standard, da će privatizacija biti nesmiljena, kaže da se gospodarstvo razvija po inerciji, da se državnoj upravi i sudstvu prije smanjuju nego povećavaju prihodi, da je polovici srednjih škola blokiran račun, brodogradnja je u minusu od 930 milijuna kuna itd.

Stoga, kaže, ne zavidi Vladi, čak "priznaje" da su svi u istoj barci - i pozicija i opozicija, pa ju poziva da ne trenira strogoću, odnosno politiku "dat ću svojim, a drugima neću", jer je to politika kratkog daha, za koju nitko nije dobio mandat. Ustvrdio je i da predloženi proračun neće dovesti do socijalnih potreba, ali temeljem njega nitko u Hrvatskoj neće biti zadovoljan.

Slavko Linić (Klub zastupnika SDP-a) ističe da 72 posto proračuna "teškog" gotovo sto milijardi kuna odlazi na zdravstvo, mirovine, na plaće u javnom sektoru, odnosno na tri bitna sektora u kojima u tri godine rada Vlade nema reformi.

Opetuje i da stope rasta klize na dolje, a rezultat toga je da se ne nazire bitno smanjenje brojke od 300 tisuća nezaposlenih. Niska stopa rasta, upozorava, ne osigurava novac za reforme koje je onda problem provoditi, nema ulaganja u energetiku, u institucije koje će hrvatsko gospodarstvo poticati na izvoz, koje će poticati konkurentnost i hrvatskih proizvoda i usluga, nema ulaganja u znanost koja može dati kvalitetne ljude za provođenje reformi u gospodarstvu.

Uz predloženi proračun, dodaje, ide još jedna avet - inflacija od 4,1 posto koja znači rast troškova života koje neće moći sustizati ni plaće, ni mirovine.

Ocjenjujemo da većina građana Hrvatske živi teško, a u 2006. živjet će još teže, ustvrdio je Linić.

Vladi, koja ulazi u treću proračunsku godinu, **Željko Pecek (Klub zastupnika HSS-a)** spočitava da još nije predstavila strategiju razvoja Hrvatske, kao ni reformu poreznog sustava što je, podsjećajući, bilo njeno, odnosno HDZ-ovo, predizborno obećanje.

Klub stoga predlaže Saboru da zaključkom obveže Vladu da mu u roku od 30 dana dostavi prijedlog razvojne strategije države. "Uslijed toga što nismo razgovarali o strategiji, proračuni koji su već usvojeni ili koji su u proceduri nemaju razvojni karakter, prilagođeni su trenutačnim političkim prilikama i potrebama", kazao je zastupnik poručivši da kapitalna ulaganja, koja uglavnom idu u infrastrukturu, treba usmjeri-

ti u industriju, poljoprivredu, turizam te ravnomjerno razvijati državu.

Najavivši da će njegov Klub glasovati za proračun, **Zlatko Kramarić (Klub zastupnika LS/DC/HLSL-a)** je istaknuo kako to ne znači da nemaju određenih sugestija koje bi trebale pripomoći da Hrvatska čim prije prebrodi bolesti zakašnjele tranzicije.

Zadovoljan je, kaže, što je Vlada svjesna da se Hrvatska ne može razvijati samo oko Zagreba i da bi trebalo, što je moguće ravnomjernije, razvijati sve dijelove države.

Stoga bi, smatra, i zastupnici trebali imati "toliko nužni osjećaj da je ponekad bolje da neki prostori, gradovi i krajevi dobiju više ove godine", jel onda postoji veća mogućnost da iduće netko drugi dođe na red i da se izbalansira evidentna razlika između bogatog dijela Hrvatske i dijela koji "nikako da uhvati ritam".

Istaknuo je i kako treba učiniti sve da se poveća izvoz, Hrvatska mora tražiti svoje mjesto na europskom tržištu, osigurati da njeno gospodarstvo, njeni proizvodi budu konkurentni, privatizacija koja predstoji mora biti socijalno osjetljiva. Podsjetio je pritom da neki pokazatelji govore da su u tom procesu bolje prolazile zemlje koje su bile opreznije s ulaskom stranog kapitala, jer taj kapital ima jedan jedini cilj - profit, a nije mu bitno da ulaže u razvoj hrvatskog gospodarstva i zapošljavanje ljudi.

Ministar financija **Šuker** zahvalio je svim zastupnicima koji su u 19 i pol sati žučne i dinamične rasprave dali podršku predloženom proračunu, kao i zastupnicima koji su uputili kritičke tonove i jasno rekli da ga neće podržati. Hvala svima i nadam se da će se predloženi proračun izvršiti kako smo ga predložili, poručio je Šuker.

AMANDMANI I OČITOVANJE O AMANDMANIMA

Na Prijedlog državnog proračuna zastupnici su podnijeli ukupno 304 amandmana, kojima su zatražili oko 6,4 milijarde kuna. Najviše amandmana

podnijeli su zastupnici HNS-a, a novčano su najviši bili amandmani zastupnika SDP-a koji su dosegli tri milijarde kuna.

Predstavnici Vlade nisu prihvatili ni jedan zastupnički amandman, a to su potvrdili i zastupnici glasovanjem u kojem ni jedan amandman nije dobio potrebnu većinu (pa ćemo u prikazu posebno napomenuti samo amandmane koje su podnositelji povukli).

Predsjednik Hrvatskog sabora Vladimir Šeks na početku je rasprave o prijedlogu proračuna upozorio da prema članku 31. stavci 2. i 3. Zakona o proračunu amandmani kojima se predlaže povećanje proračunskih rashoda i izdataka mogu biti prihvaćeni pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih rashoda i izdataka, te da ne smiju biti predloženi na teret proračunske zalihe ili dodatnog zaduživanja. U skladu s tim člankom nisu bili amandmani koje je predložio **Josip Sudec (HSU)** pa oni nisu ni uvršteni u pregled amandmana, niti se o njima izjašnjavalo.

Prvi amandman o kojem su se zastupnici izjašnjavali bio je amandman **Nenada Stazića (SDP)** koji je predložio da se sredstva za informatizaciju Hrvatskog sabora sa 2,6 milijuna kuna povećaju na 4,6 milijuna. Odbijajući amandman ministar financija **Ivan Šuker** je naveo da je uz navedeni planiran i iznos od 1,4 milijuna kuna za projekt saborske televizije.

Na zastupničkim klupama je hrpa papira, materijala. Napravi se čista sječa omanje šume za svaku sjednicu Sabora.

Na zastupničkim klupama je hrpa papira, materijala. Napravi se sječa omanje šume za svaku sjednicu Sabora, umjesto da se prijeđe na normalan rad kakav je Vlada organizirala već za prošlog mandata, istaknuo je zastupnik.

Isti je zastupnik zatražio da se naknade zaslužnim građanima sa 5,5 povećaju na 8,5 milijuna kuna (za oba amandmana

smanjenje na obnovi voznog parka kod Ureda za opće poslove Vlade i Sabora). Ministar je naveo da će predviđena sredstva biti dovoljna, a zastupnik da neće. Već je doneseno 200 presuda, od čega je 15 pravomoćno. Vlada će to morati platiti, kazao je i pozvao da se umjetnici, znanstvenici, ljudi koji su svojim radom zadužili zemlju ne tjeraju da se za to tuže s državom.

Više za razvoj civilnog društva, unutarnju reviziju...

S obrazloženjem da se razvoj civilnog društva financira preko Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva od prihoda od igara na sreću, ministar **Šuker** odbio je amandman mr. **Marina Jurjevića (SDP)** koji je predložio da se iznos za razvoj civilnog društva poveća sa 1,8 na 2,5 milijuna kuna (smanjenje stavke članstvo u međunarodnim organizacijama kod Ministarstva znanosti), objašnjavajući da mu je čudno da se iznos u odnosu na 2005. smanjuje za 279.500 kuna.

S obrazloženjem da će predviđena sredstva biti dovoljna, ministar je odbio i amandman mr. **Alenke Košiče Čičin-Šain (HNS)** da se sa 1,4 na 5,5 milijuna poveća iznos za unutarnje revizije ureda i tijela javne vlasti (smanjenje kod Protuobavještajne agencije), što je obrazložila potrebom da se revizija i unutrašnja kontrola znatno pojačaju kako bi se sredstva bolje i suvislije koristila.

Zastupnica HNS-a predložila je da se iznos za provedbu Nacionalnog plana za suzbijanje trgovine ljudima sa 695.000 poveća na 1,5 milijuna kuna, što je ministar odbio ističući da će se sredstva osigurati i iz CARDS programa za suzbijanje trgovine ljudima od 2,6 milijuna, tako da je ukupan iznos 3,3 milijuna kuna.

S obrazloženjem da su naknade zaslužnim osobama osigurane temeljem rješenja Administrativne komisije i da se ne mogu smanjivati, ministar **Šuker** odbio je dva amandmana kojim je na račun smanjenja tih naknada predloženo povećanje sredstava za nevladi-

ne udruge u području zaštite, promicanja i poštivanja ljudskih prava. Na toj su stavci zastupnici SDP-a **mr. Mato Arlović, Ljubica Brdarić i Mato Gavran** predložili povećanje sa 1,5 na 5 milijuna kuna, a **mr. Košiša Čičin-Šain** na 3,4 milijuna kuna, navodeći u dodatnim obrazloženjima da se te udruge takmiče i za sredstva iz fondova EU, odnosno ističući važnost nevladinih udruga.

Troje zastupnika SDP-a i zastupnica HNS-a predložili su i povećanje sredstava za provedbu medijske kampanje za suzbijanje zlorabe opojnih droga, odnosno za usluge promidžbe i informiranja s predloženih 300.000 kuna na 2, odnosno 1,2 milijuna kuna (smanjenje kod Ministarstva obitelji i POA-e). Oba amandmana ministar je odbio navodeći da su za borbu protiv trgovine i zlorabe droge osigurana sredstva i iz CARDS programa. **Mr. Arlović** upozorio je da je pošast droge jako zahvatila Hrvatsku i da treba učiniti maksimum da se to ispravi, a **mr. Košiša Čičin-Šain** upozorila na posljedice droge u Splitu, Zadru, Puli, itd.

Možete zamisliti kad inspektor ide u starom "renaultu 4" plijeniti nekome imovinu, ili primjenjivati bilo kakvu odredbu bilo kog zakona, a tamo gdje je došao stoji "mercedes", "toyota" i sl.

S tri je amandmana na razdjel Vlade reagirala **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**. Predložila je da se za promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova izdvoji 250.000 kuna, da se poveća iznos za Centar za stručno osposobljavanje državnih službenika sa 423.000 na 1,1 milijun kuna, a za obnovu voznog parka 3 milijuna kuna (smanjenje za zračni prijevoz za tijela državne vlasti). Ministar financija je naveo da je za program ravnopravnosti spolova osigurano 187.500 kuna iz PHARE programa, da program osposobljavanja državnih službenika starta u 2006., te da u 2006. ne treba obnavljati vozni park. Zastupnica

je upozorila da s predloženim iznosom ne može početi stručno osposobljavanje državnih službenika, a time nema ništa od reforme državne uprave. Istaknula je i da je Vlada obnovila vozni park, ali da su vozila potrebna državnoj upravi.

Možete zamisliti kad inspektor ide u starom "renaultu 4" plijeniti nekome imovinu, ili primjenjivati bilo kakvu odredbu bilo kog zakona, a tamo gdje je došao stoji "mercedes", "toyota" i sl., kazala je.

...za općine, gradove...

Na razdjel **Ministarstva financija** zastupnici su podnijeli ukupno 18 amandmana. **Zvonimir Mršić (SDP)** predložio je da se tekuće pomoći unutar opće države povećaju sa 1,2 na 1,3 milijarde kuna (smanjenje za računalne usluge). Ministar financija istaknuo je da će, s obzirom na izmjene Zakona o porezu na dohodak, prihodi lokalnih jedinica biti znatno veći nego u 2005. Budući da 1,18 milijardi kuna u 2005. neće biti dosta u fondu za decentralizirane funkcije u 2005. očito da 1,2 milijarde neće biti dovoljno ni u 2006. i to govori da idemo daljnjoj centralizaciji države, kazao je zastupnik Mršić.

Nenad Stazić (SDP) predložio je novu stavku - financiranje obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i sportskih programa i projekata hrvatskih manjina u Srbiji i Crnoj Gori, Sloveniji, Makedoniji, Italiji, Austriji, Slovačkoj, Češkoj, Rumunjskoj i Bugarskoj s iznosom od 10 milijuna kuna (smanjenje intelektualnih i ostalih usluga kod Državne riznice). Razvoj sustava Državne riznice jedan je od prioritarnih projekata i ne može se prihvatiti smanjenje, a za pomoć hrvatskim manjinama kod Ministarstva vanjskih poslova predviđeno je 1,5 milijuna kuna, kazao je ministar **Šuker**. Zastupnik je podsjetio da je bivša Vlada predvidjela 10 milijuna za pomoć Hrvatima u drugim zemljama, što je smanjeno na 1,5 milijuna, a zbog nedobivanja sredstava Hrvatsko akademsko društvo u Subotici moralo je obustaviti projekt izdavanja leksikona vojvodanskih Hrvata.

Zastupnici SDP-a **mr. Arlović, Brdarić i Gavran** zatražili su da se poticaji za obrazovanje, kulturu, znanost i zdravstvo u Federaciji BiH povećaju sa 26,2 na 34,2 milijuna kuna (smanjenje na nizu stavki, npr. intelektualnim i osobnim uslugama ministarstava mora, znanosti i sl.). Uz navedena sredstva, istaknuo je ministar na poziciji Ministarstva znanosti osigurano je 15 milijuna kuna za Sveučilište u Mostaru, 18 milijuna kod Ministarstva zdravstva za bolnicu u Mostaru. **Mr. Arlović** obrazložio je da se amandman odnosi i na druge institucije, kao Maticu hrvatsku u Hercegovini, KUD Preporod, HNK u Mostaru.

S obrazloženjem da je nemoguće unaprijed predvidjeti posljedice od elementarnih nepogoda, da Vlada ima i druge instrumente budu li štete veće, ministar **Šuker** odbio je dva amandmana kojima se predlagalo povećanje na toj poziciji. Povećanje sa 20 na 30 milijuna predložili su HSS-ovi zastupnici **mr. Božidar Pankretić i Ivan Kolar**, a **Željko Pavlic (MDS)** na 60 milijuna kuna. Naveo je da se štete od poplava, tuče, penju na stotine milijuna kuna godišnje, a samo u Međimurskoj županiji štete su 2005. bile 20-ak milijuna. Za tih 40 milijuna kuna predložio je smanjiti subvencije brodogradnji, što Vlada, kazao je ministar, ne može prihvatiti s obzirom na stanje u brodogradilištima.

SDP-ovi zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** predložili su da se na poziciji tekuće pomoći unutar opće države iznos za grad Lipik poveća sa 407.952 kune na milijun kuna, te da se doda i grad Pakrac s milijun kuna (smanjenje ostalih usluga kod Ministarstva financija). Ministar je podsjetio da je Zakonom o izvršenju proračuna utvrđena metodologija izračuna pomoći lokalnim jedinicama i ovisi o njihovom fiskalnom kapacitetu, te faktoru gustoće naseljenosti. Uz to, 225 lokalnih jedinica, temeljem Zakona o područjima od posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima na ime ustupljenog poreza na dohodak i na dobit godišnje dobiju 1,2 milijarde kuna, od 2004. povrat poreza na dohodak i dobit ide direktno iz proračuna i u 2005. to će biti blizu 1,3 milijar-

de kuna. Vukovar je, temeljem Zakona o gradu Vukovaru, iz proračuna 2004. dobio 25,5 milijuna kuna, a 2005. blizu 40 milijuna. Ministar je naveo da iz decentraliziranih sredstava 1,2 milijarde godišnje ide za sufinanciranje osnovnog i srednjeg školstva, da su tu i sredstva fondova za regionalni razvoj i za razvoj i zapošljavanje, HBOR-a. Mr. Arlović upozorio je kako te lokalne jedinice ipak jako zaostaju u razvoju i nemoguće ih je dovesti u jednaku poziciju bez dodatnih sredstava za razvoj.

Troje zastupnika SDP-a zatražilo je i povećanje za grad Ilok sa 348.466 na 1,3 milijuna kuna, te dodavanje nove pozicije - grad Vukovar sa 1,5 milijuna kuna (oboje na teret nekih pozicija kod Ministarstva financija). Mr. Arlović je podsjetio da je Vukovar grad heroj, srušen grad, grad u potpunoj obnovi i neophodna su mu dodatna sredstva iz svakog izvora.

Uz obrazloženje da će temeljem Zakona o područjima posebne državne skrbi dobiti daleko više nego se predlaže amandmanima, ministar Šuker je odbio nekoliko amandmana kojima je predloženo uvrštavanje ili povećanje za neke gradove i općine. Mr. **Košiša Čičin-Šain** predložila je da se sredstva za grad Glinu povećaju sa 148.108 kuna na 1,15 milijuna kuna (smanjenje za obrazovanje obrtnika kod Ministarstva gospodarstva), a zastupnici mr. **Arlović, Brdarić i Gavran** povećanje za općinu Okučani sa 386.874 kune na milijun kuna (smanjenje za službena putovanja kod Porezne uprave). **Klub zastupnika HSS-a** predložio je pak da se u proračun uvrsti i općina Galovac sa 1,5 milijuna kuna (smanjenje na poziciji program kulturnog razvitka i stvaralaštva kod Ministarstva kulture). Ljubica Lalić objasnila je da je riječ o projektu kolonije za kipare i klesare, za što općina Galovac ima i potporu EU, a kako se radi o arheološkom lokalitetu i projektu koji pridonosi razvoju općine, prijeko je potrebno sufinanciranje od strane države. **Ante Markov (HSS)** zatražio je da se u proračun uvrsti i općina Muć sa milijun kuna za izradu planske i projektne dokumentacije u radnoj zoni (smanjenje na poziciji međunarodna suradnja kod MORH-a).

...za županije...

S obrazloženjem da je Zakonom o izvršenju proračuna jasno propisana metodologija za izračun pomoći, ministar Šuker odbio je šest zastupničkih amandmana kojima se predlagalo povećanje sredstava za pomoći pojedinim županijama. **Dragica Zgrebec (SDP)** predložila je da se iznos za Krapinsko-zagorsku županiju poveća sa 3,1 na 3,9 milijuna kuna (smanjenje na poziciji usluge promidžbe i informacija Vlade). Stavka tekuće pomoći unutar opće države koje se odnose na županije već se treću godinu za redom smanjuje, kazala je, navodeći da je Krapinsko-zagorska županija jedna od nerazvijenijih, s prosječnim prihodom po stanovniku od svega 930 kuna, s još 40 posto neasfaltiranih nerazvrstanih cesta. Mr. **Alenka Košiša Čičin-Šain** zatražila je da se iznos za Sisačko-moslavačku županiju poveća sa 2,4 na 4,9 milijuna kuna (smanjenje na poziciji regionalni razvojni projekti kod Ministarstva mora), a **Zlatko Koračević (HNS)** za Varaždinsku županiju sa 633.717 kuna na 5 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e). **Ingrid Antičević-Marinović** za Zadarsku županiju zatražila je 2,4 milijuna kuna (smanjenje za uredsku opremu i namještaj Hrvatskog sabora), a dr. **Vilim Herman (SBHS)** povećanje za Osječko-baranjsku županiju sa 5,1 na 50 milijuna kuna, objašnjavajući da treću godinu ulaže isti amandman sa svrhom da se preko Osječko-baranjske županije potakne osnutak Agrobanke. Povećanje sa 1,5 na 3,5 milijuna kuna za Međimursku županiju (smanjenje subvencija brodogradnji) zatražio je **Željko Pavlic**. Obrazložio je da je proračun od 2004. porastao za gotovo 20 milijardi kuna, od 80 na gotovo 100 milijardi, a istodobno se smanjuju sredstva za županije sa 40 na 20 milijuna kuna. Međimurska županija 2004. dobila je 3,5 milijuna kuna, 2006. dobiva 1,5 milijuna, a prosječna plaća u Međimurju i dalje je najmanja u Hrvatskoj, kao i proračuni lokalnih jedinica, kazao je.

Državni tajnik MUP-a **Ivica Bucunjić** odbio je sva tri amandmana koja su

podnijeta na stavke **Ministarstva unutarnjih poslova**.

MUP ima plan kapitalnih investicija, traži modele financiranja za investicije ili izgradnju posve novih zgrada, a kritične su četiri policijske uprave - Brodsko-posavska, Virovitičko-podravska, Sisačko-moslavačka i Ličko-senjska, te još nekoliko policijskih postaja na drugim područjima. Traži se model financiranja da se već iduće godine počne s izgradnjom tih objekata, kazao je, odbijajući dva amandmana kojima je zatraženo više novca za izgradnju policijskih uprava. Zastupnici **Arlović i Gavran** zatražili su da se iznos za izgradnju, kupnju i održavanje zgrada sa 22 poveća na 32 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e) za izgradnju zgrade Policijske uprave Slavonski Brod, za što je, kazao je zastupnik Gavran, izrađena projektna dokumentacija, grad je darovao zemljište. **Davorko Vidović (SDP)** predložio je da se iznos poveća na 26 milijuna kuna (smanjenje kod Obavještajne agencije). Grad Sisak je osigurao zemljište i infrastrukturu za novu zgradu, kazao je i izražavajući nadu da će to biti prepoznato kao prioritet povukao amandman.

Jagoda Martić (SDP) predložila je da se za Hrvatsku gorsku službu spašavanja osigura 3,8 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e). Državni tajnik objasnio je da su sredstva predviđena u okviru Uprave za zaštitu i spašavanje, a zastupnica da ne može prihvatiti da je to predviđeno na nekoj zbirnoj poziciji. U planu je donošenje zakona o Hrvatskoj gorskoj službi za spašavanje. Ta je javna potreba nesumnjivo u porastu, broj nesreća i intervencija raste iz godine u godinu, kazala je.

...za branitelje, mlade...

Sa šest amandmana zastupnici su reagirali na stavke u okviru **Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti**, a svi su, nakon što ih je odbila potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti **Jadranka Kosor**, odbijeni i glasovanjem.

Ivica Pančić (SDP) predložio je da se iznos za zapošljavanje hrvatskih branitelja poveća sa 35 na 50 milijuna (smanjenje kod POA-e). Ministrica **Kosor** objasnila je da su sredstva za zapošljavanje hrvatskih branitelja povećana za 17 posto, odnosno za pet milijuna kuna, da se radi o šest mjera, među kojima se posebno dobrim pokazao program osnivanja zadrugarstva. Zastupnik Pančić upozorio je da broj nezaposlenih branitelja raste već drugu godinu, te da će predviđeni iznos samo doprinijeti daljnjem porastu nezaposlenosti hrvatskih branitelja, posebno s obzirom na netransparentnost u Ministarstvu.

S dva amandmana zastupnici su predložili povećanje predviđenih 12,6 milijuna kuna za psihologijsku pomoć stradalnicima Domovinskog rata. **Ingrid Antičević-Marinović** predložila je povećanje na 20 milijuna kuna (smanjenje na poziciji međunarodne suradnje MORH-a), a **Ivica Pančić** na 15 milijuna kuna (smanjenje kod udruga branitelja te opremanja Ministarstva). Ministrica **Kosor** je podsjetila da je u veljači 2005. donijet novi psihosocijalni program zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata. Program se pokazuje dobrim, sustav se još usavršava, kazala je, izražavajući uvjerenje da će 2006. PTSP centri do kraja biti ustrojeni, da će se omogućiti dosljedno provođenje Nacionalnog programa. Zastupnica Antičević-Marinović istaknula je da je psihologijska pomoć stradalnicima Domovinskog rata sve potrebija, a tragična je činjenica povećanje broja samoubojstava u toj populaciji, naročito u zadnjih godinu i pol. Zastupnik Pančić konstatirao je da centri za psihosocijalnu pomoć ne funkcioniraju, da je broj djelatnika u njima prepolovljen, da u potpunosti nisu ustrojeni regionalni centri. Stoga začinjuje smanjenje sa 15 milijuna kuna, koliko je u proračunu od 1999., na 12,5 milijuna kuna, rekao je.

Marija Lugarić (SDP) amandmanom je predložila da se pozicija politika za mlade promijeni u provođenje Nacionalnog programa djelovanja za mlade i sredstva sa 2,3 milijuna povećaju na 5

milijuna kuna (linearno smanjenje kod svih korisnika na stavkama materijalnih rashoda, naknada troškova zaposlenima, službena putovanja). Provedba mjera iz Nacionalnog programa provodi se kroz tri aktivnosti i za njih je osigurano 12,1 milijun kuna, što je dvostruko više nego 5,2 milijuna u proračunu 2005., kazala je ministrica. Navela je da će se financirati 43 kluba mladih, projekti udruga namijenjenih djeci i mladima i projekti usmjereni borbi protiv droga, svih oblika ovisnosti. Zastupnica Lugarić objasnila je da je zatražila promjenu naziva kako se ne bi primjerice pomoć osmeročlanim obiteljima ponovo tumačila kao politika za mlade. Iznos na stavci politika za mlade od 2,3 milijuna jednaka je kao lani, a to je 1,6 milijuna manje nego 2003., kazala je.

Amandmanom je zastupnica **Lugarić** predložila da se na dvije stavke razdvoje potpore za programe usmjerene djeci i mladima - na potpore za programe usmjerene djeci (3 milijuna kuna), te potpore za programe usmjerene mladima (6,4 milijuna kuna). Za te je programe osigurano 9,4 milijuna, ili 6,8 milijuna kuna više nego 2005., pa je indeks čak 364,59, kazala je ministrica **Kosor**, a zastupnica odgovorila da to nije toliko spektakularno, da je to konačno vraćanje na iznos iz 2003.

Jedini amandman koji ne traži povećanje iznosa, zadovoljava se predviđenim iznosima, samo se traži uvođenje dodatne transparentnosti.

Ovo je jedini amandman koji ne traži povećanje iznosa, zadovoljava se predviđenim iznosima, samo se traži uvođenje dodatne transparentnosti, kazala je.

Ministrica **Kosor** odbila je i amandman **Dragice Zgrebec** koja je zatražila novu poziciju - izgradnja obiteljskog romskog centra u Čakovcu s iznosom 3 milijuna kuna. To je nepotrebno, Ministarstvo će nastaviti s projektom osnivanja obiteljskih centara, do sada ih je

osnovano šest, u planu je i osnivanje centra u Čakovcu za što je planirano 1,11 milijuna kuna, kazala je ministrica. Dodala je da će se razmotriti unutarnji ustroj koji će odgovarati i specifičnostima romskih obitelji na tom području. Zastupnica Zgrebec objasnila je da je riječ o aktivnosti grada Čakovca koji planira izgradnju obiteljskog romskog centra u kojem bi se organizirala i mala škola, određena okupljanja, ambulanta liječnika opće prakse, itd. I s državne bi razine trebalo priskočiti takvim projektima u Međimurskoj županiji u kojoj je više od trećine romske populacije u Hrvatskoj, istaknula je.

Na razdjel **Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija** amandmanom je reagirao **Neven Mimica (SDP)** i predložio da se iznos za informiranje i obrazovanje poveća sa 8 na 16,5 milijuna kuna (smanjenje za diplomatske i konzularne poslove u inozemstvu, službena putovanja i sl.). Ministarstvo smatra da će predviđena sredstva biti dovoljna, rekao je ministar **Šuker**, a zastupnik Mimica izrazio bojazan da će, kada se pokaže da se komunikacijska strategija neće moći u cjelini izvršiti zbog nedostatka sredstava, požaliti i Vlada kada se pokaže da se zbog toga neće stvoriti dovoljno uvjerljivi uvjeti za provođenje referenduma o pristupanju Hrvatske EU.

...za brodogradnju, poduzetničku infrastrukturu...

Sa 16 amandmana zastupnici su reagirali na stavke **Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva**, a u ime toga resora odbila ih je državna tajnica **Tajana Kesić Šapić**.

Mr. **Marin Jurjević** zatražio je povećanje subvencija brodogradilištima sa 390 na 890 milijuna kuna (smanjenje na poziciji kamata za izdane obveznice kod Ministarstva financija), što je državna tajnica odbila navodeći da su subvencije planirane prema ugovorenoj dinamici izgradnje brodova. Iz proračuna se čini, kazao je mr. Jurjević, da je hrvatska brodogradnja otpisana stvar. Gubici u brodogradnji su 7 milijardi kuna, a

ovo samo pokazuje da ne postoji osmišljen plan niti politika razvoja Hrvatske, pa tako ni očuvanja brodogradnje, rekao je.

Klub zastupnika IDS-a predložio je da se u proračun uvrste nove stavke - industrijske zone Umag i Vodnjan, svaka sa po 2 milijuna kuna, što bi, obrazložio je Damir Kajin, bila značajna sredstva i za Umag i za Vodnjan. Državna tajnica istaknula je da je iznos od 92,1 milijun kuna za poduzetničku infrastrukturu dostatan, da je Istarskoj županiji 2005. dodijeljeno 4,6 milijuna kuna, a nema razloga da se takva dinamika ne nastavi i u 2006.

Odbijajući amandman **Željka Pavlica (MDS)** da se sredstva za poticanje izvoza povećaju sa 7,6 na 100 milijuna kuna (smanjenje subvencija brodogradilištima), **Tajana Kesic-Šapić** je objasnila da je riječ o sredstvima za nastupe na inozemnim sajmovima. Sredstva za poticanje izvoza nalaze se i na drugim stavkama, npr. 63,3 milijuna za povećanje konkurentnosti preradaivačke industrije, 9 milijuna za marketinške aktivnosti, 17 milijuna kuna za nove tehnologije, sustav kvalitete, inovacije. Zastupnik Pavlic obrazložio je kako bi potpore trebale biti ravnomjernije, da su primjerice tekstilna, drvna industrija potpuno zanemarene, te zatražio glasovanje, ali je taj, kao i svi ostali amandmani o kojima se glasovalo, odbijen.

SDP-ovi zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** predložili su novu poziciju - osnivanje, osuvremenjivanje ili unaprjeđene poduzetničkih zona i tehničko-tehnoloških parkova u Vukovaru, Vinkovcima, Iloku, Požegi, Županji, Gunji, Slavonskom Brodu, Okučanima, Novoj Gradiški, Pakracu i Lipiku s iznosom 40 milijuna kuna (smanjenje na nizu pozicija kod Vlade, ministarstava financija, unutarnjih, vanjskih poslova, itd.). Državna tajnica ponovila je kako će planiranih 92,1 milijun kuna za poduzetničku infrastrukturu biti dostatan, te navela kako su gradovi u županijama obuhvaćenih amandmanom 2005. dobila 24,6 milijuna za poduzetničku infrastrukturu, a iz ostalih sredstava Ministarstva ukupno 33,7 milijuna kuna. Mr. Arlović je istaknuo da je riječ o područjima koja oso-

bito zaostaju u Hrvatskoj, da je Zagreb s porastom za 4.115 dolara po glavi stanovnika u 2004. u odnosu na 2003. imao dva puta viši rast nego je ukupan sadašnji BDP po glavi stanovnika u Vukovarsko-srijemskoj, Brodsko-posavskoj županiji, da Vukovarsko-srijemska županija za razvojem Zagreba zaostaje 12 puta, Brodsko-posavska 11, Požeško-slavonska županija 9 puta.

S obrazloženjem da su sredstva dostatan državna tajnica **Kesic-Šapić** odbila je 11 amandmana **Zlatka Koračevića (HNS)** koji je zatražio da se iznos za poticanje poduzetničke infrastrukture sa 92,1 milijun poveća na iznose od 93,1 do 101,61 milijun kuna (najčešće smanjenje za opremu i modernizaciju kod MORH-a). U obrazloženju je naveo da je riječ o konkretnim projektima u Ivanu, općinama Sračinec, Cestica, Bednja, Gornji Kneginec, Jalžbet, gradovima Lepoglava, Varaždinske Toplice, Ludbreg, Varaždin, Novi Marof.

U Hrvatskoj je danas 65.000 građana koji nemaju nikakva primanja, a imaju 65 godina starosti i nesposobni su za rad, a doda li se tomu i dio seljačke populacije koji je novim sustavom istisnut iz sustava potpora socijalna slika se još pogoršava.

S obrazloženjem da je iznos od 30 milijuna kuna dostatan za isplatu svih mirovinskih primanja po osnovi tjelesnog oštećenja i naknada za tuđu pomoć i njegu u 2006., te da je preuranjeno i pravno neutemeljeno povećanje za 300 milijuna kuna (smanjenje na niz pozicija, kao npr. zračni prijevoz za tijela državne vlasti, obnova voznog parka, Središnji državni ured za upravu) na ime nacionalnih mirovina prije donošenja propisa o nacionalnoj mirovini, državna tajnica odbila je amandman **Kluba zastupnika HSS-a**. Zakonski projekti, objasnila je Ljubica Lalić, moraju imati predviđena sredstva u proračunu, inače se ne mogu izglasati.

U Hrvatskoj je danas 65.000 građana koji nemaju nikakva primanja, a imaju više od 65 godina starosti i nesposobni su za rad, a doda li se tomu i dio seljačke populacije koji je novim sustavom istisnut iz sustava potpora socijalna slika se još pogoršava, kazala je.

...za kulturne spomenike...

Na proračunske stavke **Ministarstva kulture** zastupnici su podnijeli 18 amandmana, a sve ih je odbio državni tajnik Ministarstva mr.sc. **Jadran Antolović**.

Zastupnici **Gavran i Arlović** zatražili su za obnovu crkve Sv. Ivana Krstiteља u Sibirju 3 milijuna kuna (smanjenje na članstvu u međunarodnim udrugama kod Ministarstva znanosti). Državni tajnik naveo je da ta crkva ima dokumentaciju za obnovu, ali župnik prioritet daje nadogradnji pastoralne dvorane, a zastupnik Gavran da je Crkva stara 230 godina, da je 36 godina zaštićeni spomenik kulture, te da se već četiri godine pokušavaju iznaći sredstva za njeno uređenje.

S obrazloženjem da HRT dio sredstava ostvaruje prodajom kartica koje omogućuju praćenje kodiranih programa, te da je predloženih 12 milijuna kuna na razini 2005., mr. **Antolović** odbio je amandman **Nenada Stazića** da se iznos za međunarodni program Hrvatskog radija "Glas Hrvatske" poveća na 12,5 milijuna (smanjenje kod OA). Kad treba u proračunu osigurati novce onda brige za Hrvate izvan domovine nema, kazao je zastupnik, navodeći da prema Zakonu o HRT-u obvezu financiranja navedenog programa preuzima Vlada, a izračun je da treba dodatnih 505.700 kuna.

Mr. **Antolović** odbio je i amandman zastupnika **Koračevića** da se za adaptaciju dvorca Arboretum Opeka u Vinici osigura 4 milijuna kuna (smanjenje programa pomoći BiH u sustavu znanosti, obrazovanja i športa). U pripremi je projekt privatno-javnog partnerstva kojim bi se osigurala sredstva za obnovu dvorca, što ne isključuje i potporu Ministarstva, ako do toga dođe tijekom obnove, kazao je državni tajnik.

Ante Markov (HSS) zatražio je da se osigura 2,5 milijuna kuna za izgradnju Arhivskog sabirnog centra Korčula (smanjenje pomoći savezima i udrugama u Ministarstvu zdravstva), objašnjavajući da je grad riješio imovinske odnose, da je osigurana lokacija i sva potrebna dokumentacija. Državni je tajnik istaknuo da je u okviru Strategije razvoja otoka predviđeno otvaranje arhivskog spremišta u Žrnovu i uređenje palače Arneri, te da su za tu namjenu osigurana sredstva, pa to nije potrebno činiti na dva mjesta, nakon čega je zastupnik Markov povukao amandman.

Mr.sc. **Alenka Košiša Čičin-Šain** za izgradnju, održavanje i opremanje ustanova kulture zatražila je povećanje sa 191,9 na 201,9 milijuna (smanjenje na stavci vođenje sudskih postupaka u nadležnosti Visokog trgovačkog suda), a za obnovu starog grada Siska i Velikog Kaptola. To su registrirani spomenici kulture i njihova se obnova financira iz druge pozicije, kazao je mr. **Antolović**, a zastupnica obrazložila da se u godinu dana ništa nije desilo.

Zastupnik **Markov** predložio je da se za nadogradnju prostora za sadržaje kulturnog centra osigura 300.000 kuna (smanjenje iznosa za međunarodnu suradnju MORH-a). Radi se o nadogradnji drugog kata postojeće zgrade u vlasništvu općine Pirovac, što se planira realizirati u trogodišnjem razdoblju, kazao je. Nakon objašnjenja mr. **Antolovića** da je za investicije u kulturi osigurano 72 posto više sredstava, te da su tu i sredstva za financiranje investicijskih radova na domovima kulture i kulturnim centrima, amandman je, ako se dio odnosi i na općinu Pirovac, povukao.

Učinio je to i zastupnik **Koračević** nakon objašnjenja državnog tajnika da su predviđena i sredstva za sufinanciranje investicijskih radova na knjižnicama, kao što je amandmanom predloženo i za knjižnicu Lepoglava s iznosom 1,5 milijuna kuna.

Zastupnik **Markov** amandmanima je predložio da se u proračun uvrste i stavke za projektnu dokumentaciju kasno-barokne palače Draganić u Pirovcu sa 120.000 kuna, izrada konzervatorskog

elaborata Kule Kašić sa 70.000 kuna, te sanacija Kule Kanavelić u Korčuli sa 2,3 milijuna kuna (smanjenje računalnih usluga kod Ministarstva financija, međunarodne suradnje kod MORH-a, itd.). Odbijajući amandman za palaču Draganić, mr. **Antolović** je podsjetio da su 2003. financirani radovi na obnovi krovništva, a ako se radi o prilagodbi za turizam novac bi trebalo osigurati iz sredstava prikupljenih na ime spomeničke rente na lokalnoj razini. Time je objasnio i odbijanje amandmana za Kulu Kašić, a zastupnik Markov, uz objašnjenje da turizam podrazumijeva i kulturnu baštinu, zatražio glasovanje, no, kao ni ostali amandmani, nije dobio zastupničku potporu. Amandman pak za Kulu Kanavelić je povukao.

Državni tajnik odbio je amandman zastupnika **Koračevića** da se osigura 3,5 milijuna kuna za rekonstrukciju Županijske palače u Varaždinu (smanjenje na poziciji izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture) uz obrazloženje da je 2005. osigurano 400.000 kuna, ali nije utrošeno, što potvrđuje da još nema uvjeta za početak sveobuhvatne obnove. Sredstva su ugovorena i bit će utrošena, a potrebna je rekonstrukcija instalacija, ulaza, stepeništa, i sl., kazao je zastupnik.

Obnova katedrale Svete Terezije Avilske u Požegi je u tijeku, kontinuirano se financiraju radovi i traje obnova požeških spomenika, kazao je mr. **Antolović** odbijajući amandman zastupnika **Arlovića, Brdarić i Gavrana**. Zastupnik Gavran obrazložio je da te stavke nema u proračunu, da su predložili njeno uvrštenje sa 500.000 kuna kako bi se ubrzali radovi na toj jednoj od najljepših baroknih crkava u Slavoniji.

Troje zastupnika SDP-a predložilo je da se u proračunu otvori nova pozicija za Župnu crkvu u Gunji s milijun kuna (smanjenje za uredsku opremu i namještaj Ministarstva). Mr. **Antolović** je obrazložio da ta crkva nije spomenik kulture i ne može biti financirana iz proračuna, dok je mr. **Arlović** naveo da se mogu izdvajati sredstva za pomoć vjerskim zajednicama, da je Gunja na troje država i važno je obnoviti sakralne objekte.

Uz obrazloženje predstavnika Ministarstva da je obnova palače Erdödy u tijeku, da su sredstva za nastavak obnove osigurana na poziciji zaštite očuvanja kulturnih dobara, zastupnik **Koračević** je povukao amandman kojim je zatražio da se obnova te palače uvrsti u proračun s milijun kuna.

Idućim je amandmanom predložio da se u proračun uvrsti i obnova Gimnazije Varaždin s milijun kuna (smanjenje za naknade zaslužnim građanima u razdjelu Vlade). Ministarstvo će moći participirati samo u očuvanju spomeničkih svojstava zgrade gimnazije, dok preostala sredstva mora osigurati Varaždinska županija, obrazložio je mr. **Antolović**, a zastupnik Koračević istaknuo je da je cilj radovima na fasadi očuvati autentični oblik građevine iz 1870.

Isti je zastupnik nakon obrazloženja državnog tajnika da su sredstva za nastavak uređenja špilje Vindija osigurana i to na dvije pozicije povukao amandman kojim je za to zatražio 500.000 kuna.

Zdenko Antešić (SDP) amandmanom je zatražio da se za sprečavanje širenja morske alge u Jadranu osigura milijun kuna (smanjenje na poziciji članstvo u međunarodnim udrugama kod Ministarstva znanosti). Mr. **Antolović** je naveo da je na poziciji zaštita i očuvanje prirode osiguran milijun kuna za sprečavanje širenja invazivnih vrsta, na što je zastupnik upozorio da taksofilija predstavlja preveliku opasnost i da su za sprečavanje njenog širenja potrebna značajna sredstva.

Potporu nije dobio ni amandman **Kluba zastupnika IDS-a** da se za uređenje zgrade Matije Vlačića Ilirika u Labinu osigura 250.000 kuna. Prema uvidaju nadležne konzervatorske službe zgrada je u dobrom stanju i ne treba otvarati novu poziciju u proračunu, kazao je državni tajnik, a Damir Kajin obrazložio da se amandmanom na neki način pokušava skinuti embargo koji je zadnjih 15-ak godina bio namijenjen Matiji Vlačiću Iliriku.

...za šume, ULO hladnjače...

Više od 50 amandmana zastupnici su podnijeli na razdjel **Ministarstva poljo-**

privrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, a sve ih je odbio ministar **Petar Čobanković**.

Novu poziciju - izrada programa za gospodarenje privatnim šumama s iznosom 12,5 milijuna kuna (smanjenje za poticanje poljoprivredne proizvodnje i intervencije na tržištu) predložio je zastupnik **Koračević**, a ministar odbio navodeći da postoji pozicija za unapređenje šumarstva i osnivanje šumarske savjetodavne službe koja će se prvenstveno baviti privatnim šumama. Zastupnik je objasnio da je cilj kompletna inventarizacija šuma u privatnom vlasništvu, a koje u Varaždinskoj županiji ima udio 30 posto. Zatražio je glasovanje, ali, kao i ostali amandmani o kojima se glasovalo, nije dobio potrebnu većinu.

Nakon objašnjenja ministra **Čobankovića** da je za sufinanciranje i izgradnju ULO hladnjača na poziciji horizontalnih mjera potpore predviđeno 5 milijuna kuna, da se svi zainteresirani mogu javiti na natječaj, amandmane su povukli HSS-ovi zastupnici mr. **Božidar Pankretić** i **Ivan Kolar**, te zastupnici **Branimir Glavaš**, **Ivan Drmić** i mr. **Vladimir Šišljagić**. ULO hladnjače su nasušna potreba, objasnio je mr. Pankretić amandman da se za ULO hladnjače u proračunu osigura 6 milijuna kuna, a na njihovu je važnost za razvoj voćarstva i povrtlarstva upozorio i zastupnik **Drmić** (amandmanom zatraženo 5 milijuna kuna).

Izradu plana prikupljanja i praćenja podataka o plasmanu mineralnih gnojiva i zaštitnih sredstava u poljoprivredi u Varaždinskoj županiji s iznosom 150.000 kuna predložio je zastupnik **Koračević**. Ministar je obrazložio da postoji pozicija kontrole kvalitete tla, a zastupnik povukao amandman ako će se omogućiti pokretanje projekta izrade obrazaca i sustava komunikacije za uspostavu kontrole potrošnje mineralnih i zaštitnih sredstava, te zbrinjavanje ambalaže kao opasnog otpada.

Zastupnici **Arlović**, **Brdarić** i **Gavran** predložili su povećanje sredstava za Ergelu Đakovo sa 630.000 na 1,5 milijuna kuna, a mr. **Košiša Čičin-Šain** na

2 milijuna kuna (smanjenje kod oba za međunarodnu suradnju MORH-a). Ministar ih je odbio s obrazloženjem da se, uz navedeni iznos, za izgradnju jahaonice planira 3,5 milijuna kuna. Mr. Arlović naveo je da je izgradnja jahaonice važna ne samo zbog sportskog jahanja, nego i korištenja jahanja u medicinske svrhe, a zastupnica istaknula da bi trebalo podržati i uzgoj posavskog konja, autohtone hrvatske pasmine.

Nije oportuno da na viteškim igrama u Sinju koristimo engleske uvozne pasmine, umjesto domaćih pasmina.

Nije oportuno da na viteškim igrama u Sinju koristimo engleske uvozne pasmine, umjesto domaćih pasmina, kazala je.

Zastupnici **Pankretić** i **Kolar** zatražili su da se iznos od 50.000 kuna za osnivanje poljoprivredne komore poveća na 200.000 kuna. I dok ministar smatra da će predložena sredstva biti dovoljna, zastupnik Pankretić ocjenjuje da neće. Hrvatska poljoprivredna komora je nužna, već gotovo dvije godine leži pripremljen materijal i Klub zastupnika HSS-a spreman ga je staviti u proceduru, kazao je.

Dvojica HSS-ovih zastupnika predložila su i udvostručenje sredstava za ruralni razvoj, sa 30 na 60 milijuna kuna (smanjenje kod diplomatsko konzularnih predstavništava Ministarstva vanjskih poslova), a ministar **Čobanković** odbio navodeći da su sredstva povećana za 50 posto. Ako se mislimo ozbiljno baviti poljoprivredom na način da obiteljsko poljoprivredno domaćinstvo bude centralno mjesto onda u ruralnom području imamo neograničene mogućnosti ulaganja bez obzira na asocijacije pridruživanja i zabrane, kazao je mr. Pankretić, dodajući da se tek mrvica daju selu.

Isti su zastupnici zatražili da se pozicija poticanja poljoprivredne proizvodnje i intervencija na tržištu poveća sa 1,7 na

1,9 milijardi kuna (smanjenje nekoliko stavki Ministarstva pravosuđa). Ministar je obrazložio da to nije u skladu s već utvrđenom preraspodjelom unutar proračuna Ministarstva, te da su sredstva u odnosu na 2003. povećana za 215 milijuna kuna. Zastupnik Kolar objasnio je da Vlada i Ministarstvo trebaju odlučnije krenuti u suzbijanje nelegalne konkurencije, a ona se može suzbiti tek zdravom, ekonomski jakim primarnom i prerađivačkom proizvodnjom.

Za model investicijskih potpora u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu sredstva se iz godine u godinu znatno povećavaju, u 2003. bilo je isplaćeno 13 milijuna kuna, a u 2006. planira se 90 milijuna kuna, kazao je ministar odbijajući amandman zastupnika **Pankretića** i **Kolara** da se sredstva za te potpore povećaju sa 90 na 200 milijuna kuna (smanjenje na poziciji vojne opreme kod MORH-a). To je suvremeni model pomoći, ako ima dovoljno novca onda se može 25 posto bespovratnih sredstava povećati na 30 ili 35 posto i time poljoprivrednim proizvođačima pomoći da budu na višoj tehnološkoj razini nužnoj kod ulaska Hrvatske u EU, istaknuo je mr. Pankretić.

Dvojica HSS-ovih zastupnika zatražila su i povećanje sredstava za intervencije Ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi sa 40 na 60 milijuna (smanjenje na nekoliko pozicija MUP-a). Ministar je obrazložio da je ta pozicija u odnosu na godinu prije povećana za 100 posto, a zastupnik Kolar upozorio na trend povećanja uvoza prehrambenih proizvoda i činjenicu da planirano povećanje nije dovoljno da se taj trend ispravi.

Potporu zastupnika nisu dobila ni dva amandmana zastupnika HSS-a kojima su zatražili povećanje sredstava na pozicijama SAPARD, odnosno povećanje za učešće RH sa 12,6 na 30 milijuna kuna, te pomoći EU sa 37,5 na 100 milijuna kuna. Ministar **Čobanković** najavio je da će biti raspisan natječaj za sufinanciranje projekata kroz SAPARD fond kod kojega se po završetku investicije vrši povrat 50 posto sredstava. Mr. **Pankretić** je podsjetio da je Hrvatskoj na raspo-

laganju iz SAPARD fonda 150 milijuna kuna, što znači da je proračunom predviđeno znatno manje sredstava.

Novca iz SAPARD fonda ima na raspolaganju, a mi ta sredstva, kako je predviđeno i u proračunu, u 2006. nećemo povući.

Novca iz SAPARD fonda ima na raspolaganju, a mi ta sredstva, kako je predviđeno i u proračunu, u 2006. nećemo povući, kazao je, upozoravajući da se nisu napravile sve potrebne predradnje i da treba krenuti ažurnije i aktivnije.

Zastupnici **Pankreć i Kolar** predložili su i povećanje sredstava za Agenciju za hranu, sa 3,5 na 10 milijuna kuna (smanjenje zakupnina i najamnina kod MUP-a), što je **Petar Čobanković** odbio navodeći kako je planirani iznos dostatan. Agencija za hranu je prava brana uvozu 'smeća', ali kada proradi punim kapacitetom, što znači da mora biti još bolje opremljena, naveo je zastupnik Kolar.

Predložili su i povećanje za projekt izgradnje ribarskih veletržnica sa 2 na 10 milijuna kuna (smanjenje za uredski materijal i ostale materijalne rashode kod MUP-a). Ministarstvo sufinancira izgradnju veletržnice u Poreču, kazao je ministar, a zastupnik Kolar podsjetio da je Hrvatska ispod prosjeka europskih država po potrošnji ribe, te kako bi povećanje iznosa osiguralo primjeren promet i skladištenje ribe.

Ministar **Čobanković** s obrazloženjem da pozicija sufinanciranja programa tehnološkog unapređenja prehrambene industrije već postoji, te da je tijekom 2005. stvoren zakonodavni okvir za proizvodnju biodizela, odbio je amandman zastupnika **Arlovića, Gavrana i Brdarića** da se za poticanje proizvodnje biodizela osigura 16 milijuna kuna (smanjenje na pozicijama ostale usluge kod Ministarstva financija, adaptacija zgrade u Đorđićevoj Ministarstva vanjskih poslova i intelektualne kod Hrvatskog

hidrografskog instituta). Hrvatska ima i obvezu proizvodnje biodizela, pa je to nužno unijeti i u proračun, istaknuo je zastupnik Gavran.

Troje zastupnika SDP-a zatražili su povećanje iznosa horizontalnih mjera potpore u prehrambeno-prerađivačkoj industriji sa 5 na 20 milijuna kuna (smanjenje za računalne usluge kod Ministarstva financija). Zastupnik Gavran podsjetio je da su rat i poraće Slavoniju vratili unatrag, te istaknuo da se centralna vlast treba s više pozornosti okrenuti Slavoniji, a subvencionirajući poljoprivrednu proizvodnju pomoći obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima.

...za navodnjavanje i vodoopskrbu...

Sa tri su amandmana zastupnici zatražili povećanje iznosa od 16 milijuna za sustav navodnjavanja. **Ivica Pančić** predložio je povećanje na 216 milijuna kuna, zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** na 40, a **Pankreć i Kolar** na 100 milijuna (za sva tri amandmana uglavnom smanjenje kod POA-e). Odbijajući te amandmane ministar **Čobanković** je podsjetio da je Vlada prihvatila master plan navodnjavanja koji u iduće tri godine predviđa stotinjak milijuna ulaganja. Sredstva planirana za 2006. su dostatna, to nisu jedina sredstva i program će se financirati s drugih stavki, kazao je. Zastupnik Pančić podsjetio je da je 2003. izrađen pilot projekt navodnjavanja Slavonije, a za dvije godine niti jedan hektar nije ni pripremljen za to. Predloženih 16 milijuna su smješno mala sredstva i ukazuju da Vlada ni 2006. ne namjerava ništa napraviti po tom pitanju, kazao je. Zastupnik Gavran ministra je upitao kada će Vlada početi realizirati projekte koje je preuzela od bivše Vlade, a zastupnik Kolar istaknuo da se povećanjem obećanja i planovi žele realizirati.

Zastupnici **Glavaš, Drmić i Šišljagić** za novu su poziciju - dovođenje detaljnog melioracijskog sustava u stanje normalne funkcionalnosti predložili iznos od 10 milijuna kuna. To će se rješavati izmjenama zakona o vodnom gospodar-

stvu i o financiranju vodnog gospodarstva, kazao je ministar, a mr. Šišljagić naveo da je u Osječko-baranjskoj županiji više od 6.200 kilometara kanala trećeg i četvrtog reda koji su devastirani u ratu i nisu obnavljeni.

S obrazloženjem da nisu u skladu s već utvrđenom preraspodjelom, ministar **Čobanković** odbio je prijedloge kojima su zastupnici **Pankreć i Kolar**, te **Arlović, Gavran i Brdarić** zatražili povećanje sredstava za program uređenja zemljišta s milijun na 5, odnosno 10 milijuna kuna (smanjenje na poziciji zajednički programi u znanosti, obrazovanju i športu, te adaptacija zgrade u Đorđićevoj Ministarstva vanjskih poslova). Sredstva za program uređenja zemljišta iz godine u godinu su smanjivana, kazao je mr. Pankreć, ističući, kao i zastupnik Gavran, da bez kvalitetno uređenih poljoprivrednih površina nema značajnijeg iskoraka u poljoprivrednoj proizvodnji.

Mr. **Alenka Košiša Čičin-Šain** zatražila je da se za obnovu sustava vodoopskrbe na područjima posebne državne skrbi osigura 3 milijuna kuna (smanjenje računalnih usluga kod MORH-a), a **Zlatko Koračević** 3,5 milijuna kuna za vodoopskrbu pograničnih područja prema Sloveniji (smanjenje na poziciji književno izdavaštvo i knjižnice kod Ministarstva kulture). Oba je amandmana ministar odbio uz obrazloženje da će se to realizirati iz drugih izvora, kroz plan upravljanja Hrvatskim vodama. Zastupnica je podsjetila je da je takav odgovor dobila i lani, te da u godinu dana nije ništa učinjeno. Radi se o području Gvozda, projektnoj dokumentaciji za vodovod Slavonско Polje-Dugo Selo lasinjsko, za 3.000 kilometara kanalizacije, a bez vodovoda su Kamovgovina, Glina, Donje Selišće, kazala je. Zastupnik Koračević naveo je da se njegov amandman odnosi na tri općine s područja posebne državne skrbi u Varaždinskoj županiji.

Izgradnja regionalnog vodovoda Hrvatsko zagorje jedan je od projekata Vlade koji ima više financijera i uskoro se očekuje potpisivanje sporazuma o sufinanciranju, tako da će biti osigura-

na dovoljna sredstva, kazao je ministar odbijajući dva amandmana za taj projekt. Zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** zatražili su povećanje sa 3 na 5 milijuna kuna (smanjenje na poziciji Direkcije za korištenje službenog zrakoplova), a **Dragica Zgrebec** na 10 milijuna, uz traženje povećanja za vodoopskrbni sustav Krapinsko-zagorske županije kod Ministarstva mora sa 5 na 20 milijuna, kao i kod Fonda za regionalni razvitak, sa 10 na 26 milijuna kuna (smanjenje računalnih usluga kod Ministarstva financija). Vlada je donijela odluku o petogodišnjem programu razvitka vodoopskrbe Krapinsko-zagorske županije, u iznosu 280 milijuna kuna. To znači da bi godišnje trebalo 56 milijuna kuna, a kada se zbroje sva sredstva nedostaje 38 milijuna kuna, kazala je.

Zastupnici **Gavran i Arlović** zatražili su povećanje iznosa za regionalni vodovod Istočna Slavonija sa 15 na 70 milijuna (smanjenje kod POA-e), a sa zastupnicom **Brdarić** i povećanje sredstava za regionalni vodovod Gorski kotar sa 1,5 na 3,3 milijuna kuna (smanjenje za istraživanje u poljoprivredi, intelektualne i osobne usluge i reprezentaciju). Vlada shvaća značaj i osigurat će financijsko praćenje izgradnje prve faze regionalnog vodovoda Istočna Slavonija, za što će trebati 397 milijuna kuna, kazao je **Petar Čobanković**.

Koja je to iluzija ili magija kojom će Vlada osigurati 400 milijuna kuna u naredne četiri godine, a u protekle je dvije osigurala ispod 15 milijuna. Tako bi za izgradnju trebale 73 godine.

Koja je to iluzija ili magija kojom će Vlada osigurati 400 milijuna kuna u naredne četiri godine, a u protekle je dvije osigurala ispod 15 milijuna, upitao je Mato Gavran, izračunavši da bi tako za izgradnju trebale 73 godine.

Zvonimir Mršić (SDP) amandmanom je predložio povećanje dviju pozicija kapitalnih pomoći unutar opće drža-

ve sa 1,5 milijuna na 25, odnosno sa 1,5 na 11,5 milijuna kuna, a za vodoopskrbne sustave Koprivničko-križevačke i Bjelovarsko-bilogorske županije (smanjenje na nekim drugim pozicijama kapitalnih pomoći unutar istog Ministarstva). Ministar **Čobanković** to je odbio navodeći da nije u skladu s utvrđenom preraspodjelom unutar proračuna Ministarstva, a zastupnik **Mršić** istaknuo da smatra da preraspodjela nije dobra. Koprivničko-križevačka županija ima najmanju dostupnost javnog vodoopskrbnog sustava, a 1,5 milijuna kuna je dostatno za svega 1,5 kilometara magistralnog vodovoda, kazao je. Upozorio je na stalno smanjenje sredstava za tu namjenu, te istaknuo kako treba oko 270 milijuna kuna kako bi vodoopskrbni sustav bio dostupan u cijeloj županiji.

S obrazloženjem da nije pripremljena investicijsko-tehnička dokumentacija ministar je odbio amandman zastupnika **Arlovića, Gavrana i Brdarića** da se u proračun uvrsti i izgradnja magistralnog cjevovoda Osijek-Čepin-Vladislavci-Vuka sa 10 milijuna kuna (smanjenje na računalnim uslugama kod Ministarstva financija kao i za nekoliko sljedećih amandmana za vodoopskrbu).

Ante Markov zatražio je da se u proračun unese izgradnja kapitalnih objekata na području općine Tisno s iznosom 1,9 milijuna kuna, izgradnja magistralnog vodoopskrbnog sustava Benkovac-Lišane sa 5 milijuna kuna, te izgradnja vodoopskrbnog sustava zaseoka Slakovac i Škrline sa 341.000 kuna. Ministar **Čobanković** te je amandmane odbio navodeći da su iz nadležnosti lokalne samouprave i da nije pripremljena dokumentacija, a zastupnik **Markov** obrazložio da je općina Tisno započela realizaciju projekta vodoopskrbnog sustava i uložila više od 2 milijuna kuna iz vlastitog proračuna, da je općina Lišane Ostrovičke jedna od nasiromašnijih s proračunom od tek 850 tisuća kuna. Izgradnja lokalnog vodovoda i priključak na regionalni vodovod prioritet su te općine, socijalni, egzistencijalni i gotovo civilizacijski problem, kazao je. Izražavajući pak nadu da će ministar svojim autoritetom pokušati utjecati

na Hrvatske vode da se riješi problem vodoopskrbe zaseoka Slakovac i Škrline, zastupnik **Markov** taj je amandman povukao.

Amandman kojim bi se u proračun za izgradnju magistralnog cjevovoda Osijek-Čepin-Vladislavci-Vuka osiguralo 8 milijuna kuna, predložili su i zastupnici **Glavaš, Drmić i Šišljagić**. Ministar je ponovio da nije pripremljena investicijsko-tehnička dokumentacija, a Ivan **Drmić** istaknuo da dokumentacija postoji, a troškovi bi se smanjili radi li se projekt zajedno s izgradnjom kolektora.

...za pročištače i odvodnju...

S obrazloženjem da nije pripremljena dokumentacija ministar je odbio amandmane zastupnika **Koračevića** da se u proračun uvrste izgradnja pročištača otpadnih voda u Ludbregu i Gornjem Knegincu sa 6, odnosno 3 milijuna kuna (smanjenje za zračni prijevoz za tijela državne vlasti, odnosno međunarodnu suradnju kod MORH-a).

Ivana Posavec Krivec (SDP) zatražila je povećanje sredstava za regionalni vodovod Moslavačka Posavina sa 1,5 na 5 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e), navodeći da je u fazi završetka za koju je potreban 21 milijun kuna. Taj projekt osigurat će pitku vodu za gotovo 30 tisuća stanovnika, projekcijama za 2007. i 2008. za njega je predviđeno po 3 milijuna kuna, a prebaci li se iznos iz 2008. na 2006. mogao bi biti završen za dvije godine, kazala je.

S obrazloženjem da ne mogu biti financirani s pozicija proračuna već kroz plan upravljanja Hrvatskim vodama, ministar **Čobanković** odbio je desetak zastupničkih amandmana. Odbijeni su tako amandmani **Kluba zastupnika IDS-a** za vodoopskrbu Liburnije (Matulji-Opatija-Lovran) s iznosom 70 milijuna kuna (smanjenje pozicije obavljanje poslova i usluga za državu kod Ministarstva financija), te **Zvonimira Mršića** koji je zatražio 25 milijuna kuna za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Koprivnici (smanjenje na drugoj poziciji kapitalnih pomoći u resoru poljoprivrede). Potporu nisu dobili ni amandma-

ni zastupnice mr. **Košića Čičin-Šain** da se za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda Siska osigura 16 milijuna kuna (smanjenje na stavci objekti za potrebe Porezne uprave), kao ni **Davorka Vidovića** da se za to osigura iznos od 5 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e). Projekti odvodnje na cijelom području grada Siska teški su 70 milijuna eura, grad u 2006. starta sa svojih 10 milijuna kuna, dogovor je da preko Hrvatskih voda ide 5 milijuna, kazao je zastupnik Vidović, dodajući da su započeli i razgovori s EBRD-om, da se razmišlja i o koncesijskom modelu.

Za izgradnju glavnog kolektora Čepin zastupnici **Glavaš, Drmić i Šišljagić** zatražili su 8 milijuna kuna (smanjenje na nekim pozicijama ministarstava financija i poljoprivrede), objašnjavajući da je dio sredstava osiguran kreditom, ali da su se pojavili dodatni troškovi od 25 milijuna kuna zbog potrebe izmjesta dijela kolektora zbog trase državne ceste D-7. Svi su ti amandmani i glasovanjem odbijeni, a svoj je amandman povukao zastupnik **Markov** koji je zatražio 3,5 milijuna kuna za izradu projektne dokumentacije za izgradnju kanalizacijskog sustava Tisno-Pirovac-Jezera (smanjenje kod OA).

Ministar **Čobanković** s obrazloženjem da nije završena dokumentacija odbio je i amandmane zastupnika **Koračevića** da se u proračunu za izgradnju sustava odvodnje Varaždinske županije osigura 12,5 milijuna kuna (smanjenje za modernizaciju vučnih vozila-lokomotiva kod Ministarstva mora), te zastupnika **Pavlica** da se za jedinstveni sustav odvodnje grada Preloga i općina Sveta Marija, Donji Vidovec, Donja Dubrava i Kotoriba osigura 10 milijuna kuna (smanjenje subvencija brodogradilištima). Dokumentacija će uskoro biti završena, a radi se o ušću rijeke Mure u Dravu, potrebi očuvanja krajolika izuzetno bogatog životinjskim i biljnim vrstama, objasnio je zastupnik.

Potporu nije dobio ni amandman zastupnika **Mršića** da se za izgradnju sustava odvodnje Koprivnice izdvoje 4 milijuna kuna (smanjenje usluga tekućeg i investicijskog održavanja

kod MORH-a). Radi se o četiri kilometra sustava odvodnje, izgradnji glavnog kolektora koji je u izgradnji i košta 8 milijuna kuna, kazao je zastupnik i naveo da Koprivnica godišnje izdvaja više od 10 milijuna kuna s osnova zaštite voda, a u posljednje tri godine ni lipa nije vraćena u Koprivnicu.

S obrazloženjem da nisu u skladu s predviđenom preraspodjelom ministar je odbio amandman zastupnika **Pankrećića i Kolara** da se za zaštitu od poplavnih voda rijeka Save, područje Samobora i Zaprešića, osigura 10 milijuna kuna (smanjenje na poziciji zračni prijevoz za tijela državne vlasti).

...za borbu protiv komaraca, obranu od tuče...

Vlada će imenovati povjerenstvo u koje će ući predstavnici Osijeka i Osječko-baranjske županije koje će raditi na sustavnom rješavanju problema komaraca, a povjerenstvo će se osnovati i za Vukovarsko-srijemsku županiju, najavio je ministar **Čobanković** odbijajući amandman zastupnika **Glavaša, Drmića i Šišljagića** koji su za izradu digitaliziranih karata za kontrolu komaraca i njihovo tretiranje na području Osječko-baranjske županije zatražili 5 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e). Uz takvo javno obezivanje Vlade i Ministarstva, mr. Šišljagić je amandman povukao.

Zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** predložili su povećanje sredstava za obranu od tuče sa 5 na 25 milijuna kuna (smanjenje na niz pozicija, od usluga promidžbe i informiranja Vlade do reprezentacije za diplomatsko protokolarne obveze u inozemstvu). Ministar je to odbio navodeći da je riječ o sufinanciranju obrane od tuče, da u tome sudjeluju i drugi subjekti, a zastupnik Gavran podsjetio da su samo u Brodsko-posavskoj županiji 2004. štete od tuče premašile 25 milijuna kuna.

Potporu nije dobio taj, kao ni amandman istih zastupnika da se u proračun uvrsti i pročišćavanje i regulacija kanalske mreže u ratarstvu s iznosom 20 milijuna kuna (smanjenje računalnih usluga

kod Ministarstva financija). Ministar je najavio da će se taj problem rješavati sukladno izmjenama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva, a mr. **Arlović** upozorio da ta sredstva neće biti ni izbliza dostatna za izgradnju i obnavljanje kanalske mreže u Slavoniji, Baranji, istočnoj Slavoniji i zapadnom Srijemu. Radi se o ratnim područjima u kojima je kanalska mreža potpuno zapuštena i štete su u jednoj godini nekoliko puta veće nego se predlaže u amandmanu, kazao je.

Nakon najave ministra da će se projekt izgradnje vodospreme Mandere II realizirati kroz Hrvatske vode, zastupnik **Markov** povukao je amandman kojim je za taj projekt u općini Kolan na Pagu zatražio 800.000 kuna.

Glasovanjem je pak odbijen amandman **Jakše Marasovića (HNS)** da se za izgradnju vodoopskrbnog sustava Zagreba osigura 60 milijuna kuna (smanjenje na poziciji kapitalne pomoći kod Ministarstva mora). Ministar je uputio na sufinanciranje kroz plan upravljanja Hrvatskim vodama, a zastupnik podsjetio da se radi o vodoopskrbi Zagreba i zagrebačkog prstena, području od oko 1,2 milijuna ljudi od čega 250 tisuća ljudi, sirotinje nema priključak na vodu.

U bogatom Zagrebu ima danas naselja koja nemaju vodu, koja uzimaju vodu na pumpu.

U bogatom Zagrebu ima danas naselja koja nemaju vodu, koja uzimaju vodu na pumpu, kazao je.

Zbog toga što nije u skladu s predviđenom preraspodjelom unutar Ministarstva, **Petar Čobanković** odbio je amandman zastupnika **Mršića** da se poveća iznos za kapitalne pomoći unutar opće države sa 35 na 100 milijuna kuna (smanjenje na poziciji računalnih usluga Ministarstva financija). Predviđeno je 35 milijuna kuna za 31 uređaj, a ako se svi jave prosječno mogu dobiti 1,1 milijun kuna, što znači da se neće graditi pročistači, kazao je zastupnik.

Nakon najave ministra da će se projekt akumulacije Koritnjak u Osječko-baranjskoj županiji realizirati kroz programe Hrvatskih voda, zastupnik **Drmić**, uz nadu da će se 2006. bar početi ostvarivati, povukao je amandman kojim je sa zastupnicima **Glavašem i Šišljagićem** za taj projekt u proračunu zatraženo 10 milijuna kuna.

Posljednjim amandmanom na razdjel Ministarstva poljoprivrede **Klub zstupa** **IDS-a** zatražio je uvrštenje u proračun kanalizacija starog grada Buzeta sa 5, te starog grada Buje s milijun kuna (smanjenje na stavci sustava za navodnjavanje). Starogradska jezgra Buzeta i Buja datira iz vremena Venecije i još uvijek imaju kanalizaciju iz tog vremena i njeno rješavanje je prioritet, kazao je Valter Poropat, nakon što je ministar rekao da ne postoji investicijsko-tehnička dokumentacija.

...više za željeznicu, vagonne...

Više od 40 amandmana zastupnici su podnijeli na razdjel **Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka**, a na njih se očitovao državni tajnik Ministarstva **Dražen Breglec** koji je odbio sve amandmane, što su učinili i zastupnici glasanjem.

Mr. **Košiša Čičin-Šain** zatražila je povećanje sa 25 na 30 milijuna, za željezničko-cestovne prijelaze (smanjenje stavke informiranje i obrazovanje kod Ministarstva vanjskih poslova). Državni tajnik to je odbio uz obrazloženje da će se značajan broj prijelaza rješavati u sklopu velikih zahvata na koridorima, a predviđeni je iznos namijenjen za pojedinačna rješavanja na ostalim prugama. Među pojedinačnim zahvatima, istaknula je zastupnica, nužna su tri prijelaza u Sisku - pasarela kod željezničkog kolodvora u Capragu, kolni prijelazi u Sisak Naselju i na cesti Sisak-Petrinja-Sunja.

Zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** zatražili su 200 milijuna kuna za nabavku novih teretnih vagona, te 150 milijuna za rekonstrukciju čvorišta i pruga (smanjenje na nekoliko stavki ministarstva financija, gospodarstva, te obrazovanja). sredstva su povećana za 130

milijuna kuna u odnosu na 2005., a značajni iznosi planiraju se u narednim godinama, kazao je državni tajnik.

Naši vlakovi s našim vagonima neće moći prometovati osim po hrvatskim prugama, a ako ne budu ispunjavali sve uvjete i kriterije i one će biti davane u koncesiju i po njima će voziti željeznice iz EU.

Mr.sc. Arlović izrazio je pak bojazan da naši vlakovi s našim vagonima neće moći prometovati osim po hrvatskim prugama, a ako ne budu ispunjavali sve uvjete i kriterije i one će biti davane u koncesiju i po njima će voziti željeznice iz EU.

Za nabavku novih teretnih vagona zastupnica **Košiša Čičin-Šain** zatražila je da se umjesto nula kuna osigura 200 milijuna (smanjenje na poziciji obavljanje poslova i usluga za državu kod Ministarstva financija). Planom poslovanja HŽ-a za razdoblje 2003-2007. predviđena je nabava 1.547 vagona, od čega je do sada, i to u mandatu bivše Vlade, realizirano 50 vagona, kazala je. Odustajanjem od zacrtane nabave teretnih vagona HŽ neće biti u mogućnosti povećati kvalitetu usluge, niti osigurati dovoljan broj vagona, istaknula je.

Davorko Vidović zatražio je iznos od 3 milijuna kuna za sanaciju nadvožnjaka pasarele na koridorskoj pruzi Sisak-Caprag (smanjenje kod OA). Riječ je o dijelu na koridoru X., a projekti na tom koridoru od 2006. financirat će se na teret proračuna i prepristupnog programa ISPA što će u sljedeće tri godine rezultirati investicijama u iznosu od preko milijarde kuna, kazao je **Dražen Breglec**. Zastupnik Vidović podsjetio je da cijeli grad od 17 tisuća ljudi prolazi preko osam kolosijeka da dođe do željezničke postaje, da je pasarela stradala u ratu i ne može se čekati s njenom obnovom jer će netko poginuti. Zatražio je da se pronađe neko rješenje, te povukao amandman.

Značajnije nabavke motornih vlakova planirane su u proračunima 2007, 2008., - rekao je državni tajnik odbijajući amandman zastupnice **Košiša Čičin-Šain** da se za nabavu motornih vlakova osigura 300 milijuna kuna (smanjenje na nekim pozicijama ministarstva gospodarstva, financija i obrane). U prijedlogu proračuna nije predviđena nabava ni jedne nove motorne garniture. Strategijom modernizacije HŽ-a predviđena je kupnja 13 garnitura nagibnih vlakova, od čega je kupljeno njih osam, te kupnja 71 motorne garniture predviđene i za prigradski promet. To bi omogućilo HŽ-u da postane leader u prijevozu putnika do 2007., istaknula je zastupnica.

Valter Poropat (IDS) zatražio je 2 milijuna kuna za sufinanciranje izrade tehničke dokumentacije za ispitivanje podmorja za izgradnju luke Trget (smanjenje na stavci sanacija i rekonstrukcija objekata podgradnje i nadgradnje). Obrazložio je da je luka Trget, u Raškom zaljevu, u takvom stanju da ne može pružiti razvoj tom kraju. Uz nju se nalazi i luka Baršica koju koristi jedna tvrtka i svakodnevno se devastira, kazao je, očekujući da upravo Baršica zajedno s lukom Trget postane luka županijskog značaja. Naime, državni tajnik **Breglec** je istaknuo kako je riječ o luci lokalnog značaja, te da će Ministarstvo utvrditi prioritete za 2006. i prići sanaciji i rekonstrukciji luka.

Isti je zastupnik predložio da se u proračunu osigura 3 milijuna kuna za nastavak sanacije i rekonstrukcije trajektne luke Brestova, te 2 milijuna za nastavak izgradnje obalnog zida u luci Rabac (smanjenje poticaja redovnih pomorskih, putničkih i brzo brodskih linija). Trajektna luka Brestova svrstana je kao luka županijskog značaja i po podacima Ministarstva može se u cijelosti financirati od lučkih naknada, a luka Rabac, također luka od županijskog značaja, nije prvenstveno u cilju osiguranja redovitog javnog, obalnog pomorskog prometa, naglasio je državni tajnik. Luka Brestova najvažnija je luka s kojom su otoci Cres i Lošinj povezani s kopnom, a s predloženim iznosom mogla bi se nastaviti njena sanacija, odnosno rekon-

strukcija, istaknuo je zastupnik Poropat. Naglasio je i da je luka Rabac jedina luka između Opatije i Pule koja može prihvatiti turiste na toj dionici, da se za velikih neverina u Kvarneru ljudi nemaju gdje skloniti.

Zvonimir Mršić amandmanom je zatražio povećanje sa 50 na 350 milijuna za kapitalne pomoći (smanjenje na pozicijama računalnih usluga Ministarstva financija i vojne opreme MORH-a). Odbijajući taj amandman, državni tajnik je naveo da je osigurani iznos na poziciji osuvremenjivanja izgradnje pruga na koridoru Vd. vremenski i financijski usklađen s planiranim aktivnostima, te da se u idućim godinama planira povećanje iznosa. Remont pruge došao je na ulaz u željezničku stanicu Križevci i tamo već tri godine stoji, kazao je zastupnik. Treba obaviti remont pruge od ulaska u stanicu Križevci do državne granice, a 700 milijuna kuna u projekcijama za 2007. i 2008. nisu dostatni ni za izgradnju drugog kolosijeka između Dugog Sela i Križevaca, rekao je.

...za praonicu vagona, čvorišta...

Isti je zastupnik za sanaciju praonice teretnih vagona Botovo u proračunu zatražio 10 milijuna kuna (smanjenje računalnih usluga kod Ministarstva financija). U sklopu programa modernizacije HŽ-a predviđena je i proračunska pozicija zaštite okoliša i osigurano je 35,7 milijuna kuna, što je 15,7 milijuna više nego 2005., istaknuo je **Dražen Breglec**. Zastupnik Mršić podsjetio je da se praonica u Botovu koristi preko 35 godina, posljednjih 15 godina jedina je praonica teretnih vagona u Hrvatskoj, a nalazi se neposredno uz jezero Šoderica, kupališta cijele regije.

Vožnja od Zagreba do Siska svake se godine produžuje, svake godine dajemo isti amandman, a ništa se ne dešava. Vrijeme vožnje je svake godine, od amandmana do amandmana, sve duže, istaknula je mr. **Košiša Čičin-Šain** objašnjavajući amandman kojim je za osuvremenjivanje regionalnih pruga zatražila 110, umjesto 10 milijuna kuna (smanje-

nje kod programskih djelatnosti kulture). Državni tajnik amandman je odbio navodeći da se iznos odnosi na prioriteta ulaganja.

Odbijen je i amandman iste zastupnice kojim je za osuvremenjivanje i izgradnju željezničkog čvorišta Zagreb zatražila 150 milijuna kuna (smanjenje pozicije zaštita vojnih i civilnih invalida rata kod Ministarstva zdravstva). Taj čvor nije u potpunosti usuglašen s lokalnim i županijskim vlastima, za potrebe dodatne razrade projekta na drugoj je poziciji osigurano 25 milijuna kuna, kazao je **Dražen Breglec** i dodao da se početak realizacije glavne investicijskih zahvata očekuje 2008. za kada je predviđeno osigurati 245,1 milijun kuna. Zastupnica Košiša Čičin-Šain podsjetila je da je projekt predviđen u dokumentima iz 2003. Odustajanje od ulaganja u osuvremenjivanje čvora je i odustajanje od koncepta uključivanja HŽ-a u rješavanje javnog prijevoza Zagreba, istaknula je.

Zdenko Antešić amandmanom je zatražio povećanje sredstava za poticanje gradnje brodova za hrvatske brodarne i ribolovne flote sa 30 na 50 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e), navodeći da će se pristupom Hrvatske EU naša putnička i ribolovna flota naći u ozbiljnim problemima, a povećanim bi se iznosom pomoglo da se mogu nositi s dolazećom konkurencijom.

Planiranim iznosom od milijun kuna prvi se put osiguravaju sredstva za stipendiranje redovitih učenika i studenata srednjih pomorskih škola i fakulteta, istaknuo je državni tajnik odbijajući dva amandmana kojima je predloženo povećanje te stavke. **Anton Peruško (SDP)** predložio je povećanje na 2 milijuna kuna (smanjenje stavke članstvo u međunarodnim udrugama kod Ministarstva znanosti). Naveo je da su se u njegovo vrijeme u bakarsku nautiku upisivala dva paralelna razreda, a danas nema učenika ni za jedan razred. Razlozi tomu su što nemamo svojih brodova, te skupo školovanje u kojem učenik ili student za dopunske ispite treba iz vlastita džepa izdvojiti 20.000 kuna prije nego se ukrca na brod. Taj

je amandman i glasovanjem odbijen, a zastupnica **Košiša Čičin-Šain** povukla je svoj zahtjev za povećanjem na 10 milijuna kuna.

...za luke i povezivanje otoka i kopna...

S obrazloženjem da je na poziciji gradnja i održavanje lučkih građevina u lukama unutarnjih voda od državnog značaja osiguran 31 milijun kuna što je znatno iznad amandmanima zatraženog iznosa, državni tajnik **Dražen Breglec** odbio je amandmane zastupnika **Arlovića, Brdarić i Gavrana**, te zastupnice **Košiša Čičin-Šain** da se za razvitak luka unutarnjih voda Sisak, Slavonki Brod, Osijek i Vukovar osigura 15, odnosno 10 milijuna kuna. Zastupnici SDP-a nakon obrazloženja povukli su amandman, a zastupnica HNS-a obrazložila da predloženi iznos traži za revitalizaciju luke Sisak.

S obrazloženjem da nije izrađena potrebna projektna i tehnička dokumentacija, da se građevinska dozvola očekuje u drugom dijelu 2006., pa bi radovi mogli početi krajem te godine, državni tajnik odbio je amandman zastupnika **Antešića** koji je za izgradnju luke Stinica zatražio 15 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e). Dokumentacija bi trebala biti gotova prije roka, a izrečeno pokazuje stvarnu brigu Vlade prema otocima i povezivanju otoka s kopnom, istaknuo je zastupnik.

Stvarni interesi i briga za građane Hrvatske ne iščitavaju se iz deklarativnih uvodnih govora, posjeta, obilazaka i obećanja, već upravo u stavkama proračuna.

Mr. **Alenka Košiša Čičin-Šain** amandmanom je predložila povećanje sredstava sa 5 na 10 milijuna kuna za sanaciju i rekonstrukciju objekata podgradnje i nadgradnje (smanjenje na poziciji intelektualne i osobne usluge u razdjelu Vlade), što je državni tajnik odbio

navodeći da su predložena odgovarajuća sredstva.

Stvarni interesi i briga za građane Hrvatske ne iščitavaju se iz deklarativnih uvodnih govora, posjeta, obilazaka i obećanja, već upravo u stavkama proračuna, istaknula je zastupnica i zamolila da se briga za građane slijedeći put iskaže u numerici.

Prihvatajući obećanje državnog tajnika da će Ministarstvo predložiti da u sanaciji lukobrana u Puli sudjeluje Vlada, Istarska županija i grad Pula putem inozemnih kreditnih aranžmana, amandman kojim je za tu sanaciju zatražio 15 milijuna kuna povukao je **Antun Peruško**.

Isti je zastupnik predložio i novu stavku - dovršetak rekonstrukcije gata Rijeka u luci Pula i iznos od 2 milijuna kuna (smanjenje kod OA). Državni tajnik amandman je odbio navodeći da je luka Pula luka od županijskog značaja, da je u protekle dvije godine za rekonstrukciju riječkog gata izdvojeno 2,5 milijuna kuna. Luka Pula jest luka županijskog značaja, ali u njoj pristaju i državne linije, gat Rijeka jedina je putnička obala u luci Pula na kojoj se nije interveniralo u posljednjih 60 godina, istaknuo je zastupnik Peruško.

Podršku nije dobio ni amandman zastupnice **Košiše Čičin-Šain** koja je za poticanje redovnih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija zatražila povećanje sa 320 na 330 milijuna kuna (smanjenje stavke kupovanje određenih nekretnina za račun RH, te davanja zajmova kod Ministarstva zaštite okoliša). Zastupnica je naglasila da je prometno povezivanje osnov održivog razvoja otoka i priobalja, te upozorila da je značajno povećan trošak goriva, pa bi neprihvatanje povećanja poticaja moglo rezultirati ili smanjenim opsegom plovidbe, ili povećanjem cijena karata.

S obrazloženjem da je Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje 2005-2009. utvrđena i dinamika izgradnje koridora Vc. za čiju su realizaciju osigurana sredstva, te da to ne zahtijeva dodatna sredstva u cilju promidžbe tog projekta, državni je taj-

nik Breglec odbio amandman dr. **Vilima Hermana** da se na novoj stavci - projekt koridora Vc. osigura milijun kuna (smanjenje administrativnih i upravnih poslova HZZO-a).

Zastupnica **Košiša Čičin-Šain** za izgradnju novog putničkog terminala zračne luke Zagreb zatražila je 194 milijuna kuna (smanjenje za usluge platnog prometa i obrade podataka kod Ministarstva financija). Za taj projekt još nije donesena odluka o načinu financiranja i nema osnova za uvođenje nove pozicije za 2006., kazao je državni tajnik, a zastupnica podsjetila da postoji studija naručena iz 1995. i da se već deset godina samo prevrću studije po rukama.

Iznos od 28,98 milijuna kuna dostatan je za sufinanciranje investicija svih zračnih luka za nabavu sigurnosne i zaštitne opreme i izvođenje radova, istaknuo je **Dražen Breglec** odbijajući amandman zastupnika **Arlovića, Gavrana i Brdarić** da se osigura 3 milijuna kuna za osvjetljavanje piste Zračne luke Osijek (smanjenje kod Direkcije za korištenje službenim zrakoplovom).

Odbijen je i amandman zastupnika **Gavrana i Arlovića** koji su za održavanje i regulaciju plovnih putova unutarnjih voda zatražili da se umjesto nula kuna osigura 20 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e). Na poziciji gradnja, tehničko održavanje plovnih putova unutarnjih voda osigurano je 28 milijuna kuna, što je više nego li se traži, naglasio je državni tajnik. Mr. Arlović je pak istaknuo da se to odnosi na regulaciju rijeke Save vezano za sporazum s BiH, a ne za regulaciju plovnog puta koji je već u tijeku, ili suprotno, ako je osigurano za to, onda nije za ostvarivanje sporazuma s BiH.

Tek po donošenju Zakona o obalnoj straži moći će se utvrditi potreban iznos, kazao je državni tajnik odbijajući amandman kojim je **Anton Peruško** predložio da se za Obalnu stražu osigura 38,7 milijuna kuna, a iznos od 35 milijuna kuna uzme s pozicije Obalne straže kod MORH-a. Zastupnik je objasnio da je u većini zemalja koje imaju obalnu stražu ona unutar civilnog resora Vlade.

...za ceste...

Nakon objašnjenja državnog tajnika **Bregleca** da je općina Lišane Ostrovičke nominirala podprojekt sanacije nerazvrstanih cesta s iznosom 2 milijuna kuna za program Integralni razvoj lokalne zajednice Europske investicijske banke - EIB II, kojim se planira obuhvatiti 500 jedinica lokalne samouprave, od amandmana kojim je zatražio 2 milijuna kuna za sanaciju nerazvrstanih cesta u toj općini odustao je **Ante Markov**.

S obrazloženjem da izgradnju istočne vezne ceste Slavonski Brod, što uključuje i izgradnju novog mosta preko Save, treba najprije prostorno usuglasiti s BiH, a potom utvrditi i dinamiku izgradnje, te da bi se projekt mogao realizirati u programu 2009-2012., državni tajnik odbio je amandman **Frane Piplovića (DC)** da se za taj projekt osigura 50 milijuna kuna. Zastupnik je upozorio da i dalje cijeli promet ide kroz grad Slavonski Brod. Izrazio je zadovoljstvo da će se to riješiti, ali i bojazan da će rok 2009-2012. grad dovesti u teške probleme, te odustao od amandmana.

Nakon objašnjenja da je općina Pirovac nominirala podprojekt asfaltiranja nerazvrstane ceste - naselje Kašić za program EIB II od amandmana kojim je za to zatražio 485.000 kuna odustao je i **Ante Markov**.

Klub zastupnika IDS-a s dva je amandmana zatražio uvođenje novih stavki - zaobilaznice Poreč sa 30 milijuna kuna (smanjenje stavke administracija i upravljanje kod Ministarstva mora), te zaobilaznice Buzet (Štrped-Srnegla) sa 5 milijuna kuna (smanjenje pozicije usluge telefona, pošte i prijevoza u razdjelu Ministarstva vanjskih poslova). Odbijajući te amandmane državni tajnik je istaknuo da je zaobilaznica Poreč županijska cesta i predmet Županijske uprave za ceste, dok uređenje zaobilaznice Buzet nije u programu građenja i održavanja javnih cesta 2005-2009.

Mr. **Alenka Košiša Čičin-Šain** amandmanom je predložila povećanje iznosa za obnovu u ratu stradalih školskih objekata sa 3 na 5 milijuna kuna (smanjenje stavke književno izdavaštvo i

knjižnice). Nastavak programa obnove, nadogradnje i izgradnje školskih objekata provodi se kroz program obnove komunalne infrastrukture na područjima od posebne državne skrbi EIB I, integralni razvoj lokalne zajednice EIB II i kroz program obnove izgradnje školskih objekata CEB V, istaknuo je državni tajnik, a potvrđujući sve to zastupnica je upozorila da nisu obnovljene škole u Donjim Kukuruzarima, Glini.

Nakon obrazloženja državnog tajnika da su sredstva na poziciji regionalni razvojni objekti povećana sa 53 na 62 milijuna kuna, zastupnica je povukla amandman kojim je za to zatražila povećanje na 69 milijuna kuna.

S obrazloženjem da je priprema izgradnje južne obilaznice Osijek u nadležnosti Hrvatskih cesta koje provode prvu fazu projektne pripreme do lokacijske dozvole, državni tajnik **Breglec** odbio je dva amandmana kojim su zastupnici zatražili sredstva za taj projekt. Zastupnici **Arlović, Gavran i Brdarić** zatražili su 15 milijuna kuna, a **Glavaš, Drmić i Šišljagić** 20 milijuna (smanjenje kod oba stavke računalne usluge Ministarstva financija). Prvi je amandman odbijen glasovanjem, kao i svi ostali o kojima se glasovalo, a drugi je povukao mr. Šišljagić.

Nakon što je državni tajnik podsjetio na EIB II i najavio da će se program izgradnje i dogradnje učioničkog i dvoranskog prostora u Varaždinskoj županiji provoditi u suradnji s Ministarstvom znanosti, zastupnik **Koračević** povukao je zahtjev da se za to osigura 90 milijuna kuna.

Dr. **Furio Radin (neovisni; zastupnik talijanske manjine)** zatražio je da se u stavku Program integralnog razvoja lokalne zajednice uvrsti podprojekt Općine Brtonigla - rekonstrukcija postojećih građevina i izgradnju objekata društvene namjene sa 26 milijuna kuna. Taj je program nominiran za EIB II, kazao je državni tajnik odbijajući amandman, što su, kao i kod svih ostalih amandmana o kojima se glasovalo, učinili i zastupnici.

Zastupnik **Markov** amandmanom je zatražio da se na poziciji otočnog gospodarstva doda stavka - izgradnja obale

Butina na području Murtera sa 2 milijuna kuna, a povukao ga je nakon objašnjenja državnog tajnika da će se projekti kapitalnih ulaganja planirati na poziciji razvoj jadranskih otoka.

Zdenko Antešić zatražio je da se iznos na poziciji razvoj jadranskih otoka poveća sa 68,2 na 105,2 milijuna (smanjenje u razdjelu Vlade). Državni tajnik to je odbio uz obrazloženje da će predviđena sredstva, sukladno pripremljenoj prostorno-planske i projektne dokumentacije, biti dostatna, da se ulaganje u otoke vrši kroz projekt izgradnje objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima CEB IV. Stavka razvoj jadranskih otoka u 2006. smanjena je u odnosu na 2005. za 26 milijuna kuna. Smanjivanjem ove stavke pokazuje bezdušnost prema jadranskim otocima, odnosno njihovim stanovnicima, odgovorio je zastupnik Antešić.

Zastupnik **Markov** novom je stavkom - rekonstrukcija državne ceste D121 (dionica kroz naselje Tisno - glavna cesta prema Murteru) uređenje potpornog zida u dužini oko 500 metara zatražio 7,73 milijuna kuna (smanjenje na poziciji nadzor akata prostornog uređenja i građenja u razdjelu Ministarstva zaštite okoliša). Radi se o rekonstrukciji državne ceste što je u nadležnosti HC-a koje u okviru svog četverogodišnjeg programa imaju zasebni dio "Otočni program", istaknuo je državni tajnik. Zastupnik **Markov** podsjetio je da se amandman povlači već dvije, tri proračunske godine, te da se radi o državnoj cesti koja izlazi s autoceste Zagreb-Split kod Pirovca i ide prema otoku Murteru, a u dijelu prolaska kroz općinu Tisno ne može osigurati nesmetano povezivanje.

...za društvene objekte i turizam...

Upućujući da se projekt može provoditi unutar programa EIB II, državni je tajnik odbio amandman mr. **Alenke Košiša Čičin-Šain** da se iznos na poziciji obnova i izgradnja objekata društvene namjene na područjima posebne državne skrbi povećaju sa 20 na 32 milijuna kuna (smanjenje na poziciji

informativne usluge HINA-e u razdjelu Ministarstva kulture). Moglo bi se, ali se do sada nije, odgovorila je zastupnica i upozorila da nisu namijenjena sredstva za izgradnju i obnovu porušenih javnih objekata u Sisačko-moslavačkoj županiji, konkretno vrtića u Glini, društvenih domova u Maji i Malom Grazu.

Ministarstvo nije planiralo sredstvo za izradu master plana Osječko-baranjske županije, kazao je državni tajnik odbijajući amandman kojim su za tu novu poziciju zastupnici **Glavaš, Drmić i Šišljagić** zatražili 2 milijuna kuna. Mr. Šišljagić je podsjetio na potencijale Slavonije i Baranje za razvitak turizma. Dalje od pokušaja i verbalnog izričaja nismo išli, tu smo na nuli, kazao je.

Zastupnik **Antešić** amandmanom je predložio povećanje subvencija za organizirani turistički promet sa 15 na 55 milijuna kuna (smanjenje na pozicijama Vlade i POA-e). Riječ je o iznosu za pokrivanje obveza za subvencije s kraja 2005. Sukladno Zakonu o državnim potporama i pravnoj regulativi EU, s kojom se Hrvatska, prema obvezama iz SSP-a, dužna uskladiti od 1. siječnja 2006. nije moguće subvencioniranje organiziranog turističkog prometa, rekao je državni tajnik. Zastupnik **Antešić** naglasio je kako nema konkurentske zemlje, Portugal, Španjolska, Francuska, Grčka po sličnom modelu subvencioniraju organizirani turistički promet, te da "ne drži vodu" tvrdnja da po SSP-u to nije dozvoljeno.

Zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** novom su pozicijom predložili da se za kapitalne donacije građanima i kućanstvima (Vukovar) osigura 6 milijuna kuna (smanjenje na poziciji Direkcije za korištenje službenim zrakoplovom). Odbijajući amandman državni tajnik **Breglec** je najavio da će Ministarstvo u 2006. s osobama na područjima posebne državne skrbi zbrinutim dodjelom u najam stanova u državnom vlasništvu zaključiti ugovore o najmu, odnosno ugovore o darovanju stanova hrvatskim braniteljima. Temeljem zaključenih ugovora vlasnici će preuzeti obvezu plaćanja pričuve, kazao je. Mr. **Arlović** podsjetio je da su zaštićeni stanari dobili obvezu platiti,

uz minimalnu stanarinu koja im je propisana, i dio naknade za pričuvu koju treba platiti vlasnik. A vlasnik je država i taj se iznos penje na oko 6 milijuna kuna, rekao je, objasnivši da amandman ide upravo za tim da vlasnik podmiri pričuvu, a ne da ona tereti stanare u Vukovaru.

Sa šest amandmana zastupnici su reagirali na pozicije i stavke unutar **Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva**, a sve amandmane odbio je državni tajnik Ministarstva **Davor Mrduljaš**, što su potvrdili i zastupnici glasovanjem.

Mr. Alenka Košiša Čičin-Šain zatražila je da se na poziciji postupanje s otpadom kapitalne pomoći osigura 10 milijuna kuna za sanaciju odlagališta u Hrvatskoj Kostajnici (smanjenje na poziciji poticanja poljoprivredne proizvodnje i intervencija na tržištu) koje je, objasnila je, u vrlo lošem stanju, nadomak grada. Državni tajnik to je odbio navodeći da su sredstva za postupanje s otpadom osigurana u Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Drugim je amandmanom zastupnica zatražila da se iznos tekućih donacija za poticanje nevladinih udruga za zaštitu okoliša sa 2 poveća na 11,98 milijuna kuna (smanjenje na poziciji informatizacija Porezne uprave). Na osnovi do sada provedenih natječaja ocijenjeno je da će predviđeni iznos biti dovoljan, a 2006. projekti udruga financirat će se i putem PHARE programa, istaknuo je državni tajnik. Zastupnica je pak napomenula da je nejasno hoće li projekti koji su do sada kandidirani automatizmom ući u 2006. kada će se dodijeliti sredstva iz PHARE programa ili ne.

Trećim je amandmanom zastupnica **Košiša Čičin-Šain** zatražila da se za tekuće pomoći unutar pozicije prostorni planovi parkova prirode umjesto 220.000 izdvoji 2,22 milijuna kuna (smanjenje za izgradnju jahaonice u razdjelu Ministarstva poljoprivrede), a potrebnih za donošenje prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje. Predviđena sredstva bit će dostatna, jedan dio programa već je pripremljen i u prvom će tromjesečju 2006. biti u Saboru, kazao je državni tajnik. No, zastupnica je izrazila bojazan

da tada neće biti gotov i prostorni plan Lonjskog polja.

S obrazloženjem da se sredstva s pozicije nadzor okoliša koriste u pravilu za hitne intervencije, **Davor Mrduljaš** odbio je amandman HNS-ove zastupnice kojim je zatražila povećanje sredstva na toj poziciji sa 1,2 na 2,2 milijuna kuna (smanjenje usluga telefona, pošte i prijevoza kod Ministarstva financija). Zastupnica je predloženo povećanje objasnila potrebom pojačanog nadzora u Sisku, s obzirom na to da su u tom gradu i Rafinerija, Herbos, termoelektrana, Željezara Sisak.

S dva su amandmana zastupnici reagirali na poziciju prostorno uređenje područja naseljenih Romima. **Davorko Vidović** zatražio je da se sredstva na toj poziciji sa 300.000 povećaju na 800.000 kuna, a **Zlatko Koračević** dodavanje nove stavke - uređenje naselja Roma u općini Petrijanec s iznosom 2 milijuna kuna. Državni tajnik **Mrduljaš** oba je amandmana odbio navodeći da se prostorni planovi uređenja romskih naselja rade istodobno s planovima jedinica lokalne samouprave. Na drugoj poziciji za to je u 2005. bilo osigurano 3,5 milijuna kuna, za 2006. planira se 5,4 milijuna kuna, a za pojedina romska naselja koja nisu uključena u cjelokupne programe 300.000 kuna, kazao je. Zastupnik Vidović, čiji se amandman odnosi na naselje Capraške poljane, podsjetio je da je zemljište na kojem se već 40 godina nalazi to romsko naselje u vlasništvu Hrvatskih šuma. To nije imovinsko-pravno sređeno i dok se ti problemi ne riješe onemogućeno je i prostorno planiranje, istaknuo je.

Najviše amandmana, više od 60, podneseno je na razdjel **Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa**. Sve je amandmane u ime predlagatelja odbio državni tajnik Ministarstva dr. **Nevio Šetić**, a ni jedan ni u glasovanju nije dobio potreban broj glasova.

...za knjižnice, stručno usavršavanje...

Marija Lugarić predložila je da se sredstva za razvoj na znanju utemelje-

nih malih i srednjih trgovačkih društava sa 17 povećaju na 20,5 milijuna kuna (smanjenje administracije i upravljanja Središnjeg državnog ureda za upravu), što je državni tajnik odbio ističući da bi se iznos eventualno mogao promijeniti 2007. Zastupnica **Lugarić** istaknula je pak da smanjenje sa 20,5 na 17 milijuna smatra posve neprihvatljivim u državi koja pretendira biti temeljena na znanju, te da u projekcijama za 2007. nije predviđen porast te stavke.

Ista je zastupnica zatražila da se sredstva za opremanje školskih knjižnica osnovnih škola povećaju sa 4 na 6 milijuna kuna (smanjenje stavke informiranja javnosti i Vlade RH). Državni tajnik objasnio je kako je predviđeni iznos dostatan, na što je zastupnica podsjetila da su u 2005. u potpunosti ukinuta sredstva na toj poziciji. Planiranih 4 milijuna kuna je manje od 10 kuna po učeničku, izračunala je i upitala kako se misli na znanju temeljiti Hrvatsku, razvijati školski sustav, primjenjivati Hrvatski nacionalni obrazovni standard (HNOS).

S obrazloženjem da su za milijun kuna povećana sredstva za poticanje obrazovanja nacionalnih manjina, dr. **Šetić** odbio je amandman **Zdenke Čuhnil (neovisna; zastupnica češke i slovačke manjine)** da se iznos sa 3 poveća na 5 milijuna kuna (smanjenje na poziciji Ureda za odnose s javnošću Vlade). Imamo dobar Zakon o manjinama, međutim, on je de facto neprimjenjiv kada je u pitanju obrazovanje jer nema udžbenika na manjinskom jeziku, a pogotovo nema prevedenih udžbenika, istaknula je zastupnica Čuhnil. Naglasila je da su sredstva mala, da se troše nenamjenski i netransparentno, te izrazila bojazan da nije realno očekivati niti da će u 2006. pojedine manjine dobiti udžbenike za kojima vape. Zatražila je glasovanje u kojem je amandman odbijen, a nakon toga povukla identičan amandman koji je predložio **Klub zastupnika nacionalnih manjina**.

Zastupnica **Lugarić** amandmanom je zatražila da se za stručno usavršavanje i izobrazbu učitelja i nastavnika u srednjim školama izdvoji 5 milijuna kuna, umjesto planiranih 4,5 milijuna (sma-

njenje na poziciji uređenje zgrade Ministarstva znanosti). Državni tajnik to je odbio s obrazloženjem da su planirana sredstva sukladna planu stručnog usavršavanja, na što je zastupnica zamijetila kako je plan u najmanju ruku neambiciozan, jer je predloženo smanjenje iznosa. To smatra posve neprihvatljivim u situaciji kada se nastavnici u srednjim školama moraju intenzivno pripremati za uvođenje državne mature, a smatra i da novca ima.

Ministarstvo je za usavršavanje nastavnika namijenilo 4,5 milijuna kuna, a za uređenje svoje zgrade 6,5 milijuna kuna.

Ministarstvo je za usavršavanje nastavnika namijenilo 4,5 milijuna kuna, a za uređenje svoje zgrade 6,5 milijuna kuna, kazala je.

S obrazloženjem da će 3,6 milijuna kuna biti dostatno za planirani opseg obnavljanja obvezne i stručne literature u srednjim školama, dr. **Nevio Šetić** odbio je amandman iste zastupnice koja je zatražila povećanje na 5,4 milijuna kuna (smanjenje na uređenju zgrade Ministarstva). Podsjetila je pritom da je 2004. za tu namjenu bilo osigurano 5,4 milijuna kuna, a 2005. ta je stavka ukinuta.

S obrazloženjem da su suprotni zakonu, jer je odgovornost za financiranje izgradnje dječjih vrtića prvenstveno na jedinicama lokalne uprave i samouprave, državni tajnik odbio je četiri amandmana kojima su zatražena sredstva za vrtiće. **Zlatko Koračević** predložio je da se sa po dva milijuna kuna u proračun uključi izgradnja dječjih vrtića Breznički Hum i Bednja, a **Ante Markov** sa po 500 000 kuna izgradnja dječjeg vrtića na području općine Murter, te rekonstrukciju bivše škole u dječji vrtić u općini Lišane Ostrovičke.

...za škole i sportske dvorane...

S obrazloženjem da planirana sredstva potpuno omogućavaju realizaciju

svih zacrtanih aktivnosti, dr. **Nevio Šetić** odbio je amandman zastupnika **Vidovića** da se iznos na poziciji osnovne škole sa 3,81 milijarde kuna zamijeni sa 3,82 milijarde (smanjenje kod OA i POA). Zastupnik je objasnio da je riječ o završetku sportske dvorane OŠ Sela, da je grad osigurao dogovoreni iznos, a novca nema ni na jednoj poziciji proračuna, a nigdje nema ni škole Budaševo.

Zastupnica **Lugarić** zatražila je povećanje sredstava za stručno usavršavanje i izobrazbu učitelja i nastavnika u osnovnim školama sa 6,5 na 9 milijuna kuna (smanjenje na stavci administracija i upravljanje kod Ministarstva poljoprivrede). Državni tajnik obrazložio je da su planirana sredstva sukladna planu, na što je zastupnica upitala planira li se 2006. HNOS primijeniti u svakoj školi. Kada se 2005. HNOS uvodio u 49 škola utrošeno je više od 6,5 milijuna kuna, pa nije jasno kako će se s predloženim iznosom obučiti svi učitelji u Hrvatskoj. Apsolutno svaka reforma pada u vodu u trenutku kada učitelj ostane sam s djecom, kazala je.

S obrazloženjem da su suprotni izmjenama Zakona o osnovnom školstvu iz 2001. kojima županije i gradovi financiraju decentralizirane funkcije osnovnog školstva, državni tajnik odbio je amandmane kojima su tražena sredstva za izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju osnovnih škola i sportskih dvorana. Naveo je također da se u Hrvatskoj grade oko 143 objekta iz programa koje financira Hrvatska i Razvojna banka Vijeća Europe, da od 2006. počinje izgradnja objekata iz kredita zajma s međunarodnom bankom za obnovu i razvoj.

Amandmanima je zastupnik **Koračević** zatražio 260.000 kuna za nadogradnju OŠ u Vinici, 500.000 kuna za izgradnju OŠ i školsko-sportske dvorane u Beretincu, 50 milijuna za program izgradnje i dogradnje učeničkog i dvoranskog prostora u Varždinskoj županiji, te milijun kuna za dovršenje izgradnje sportske dvorane OŠ Vidovec (smanjenje npr. stavki izgradnja, kupnja i održavanje zgrada MUP-a, opremanje i modernizacija, međunarodna suradnja kod MORH-a, itd.).

Zastupnica **Košiša Čičin-Šain** zatražila je da se za izgradnju zgrade OŠ i sportske dvorane u Novom Čiču osigura 15 milijuna kuna (smanjenje stavke podizanje višegodišnjih nasada kod Ministarstva poljoprivrede), zastupnik **Markov** za izgradnju sportske dvorane Srednje škole Korčula 5 milijuna kuna (smanjenje pomoći savezima i udrugama kod Ministarstva zdravstva).

Ponavljajući da je u suprotnosti sa zakonskim mogućnostima, te da je kandidiran za EIB II dr. Šetić odbio je i amandman dr. **Furia Radina** da se za izgradnju sportske dvorane OŠ Mate Balota u Brtonigli (smanjenje kod Središnjeg državnog ureda za e-Hrvatsku) osigura 4 milijuna kuna.

S istim obrazloženjem, iako nije među 13 škola s područja Međimurske županije kandidiranima za EIB II, dr. **Nevio Šetić** odbio je amandman kojim je **Željko Pavlic** za dogradnju Centra za odgoj i obrazovanje Čakovec zatražio 3 milijuna kuna (smanjenje subvencija brodogradnji). Izražavajući nadu da će potrebni papiri biti gotovi u 2006., zastupnik je istaknuo da je riječ o centru koji skrbi o djeci s teškoćama u razvoju, a njihovo školovanje mora biti u okviru proračuna.

Zastupnik **Pavlic** povukao je pak tri amandmana kojima je zatražio da se po 3 milijuna kuna osigura za izgradnju OŠ Pribislavec, izgradnju sportskih dvorana u OŠ Kuršanec i OŠ Podturen, potom da se osigura 3 milijuna kuna za izgradnju sportske dvorane OŠ Sveta Marija, a za izgradnju građevine OŠ Orehovica 5 milijuna kuna (za sve smanjenje subvencija brodogradilištima).

Te, kao i sljedeće amandmane državni tajnik Šetić je odbio ponavljajući da su u suprotnosti sa Zakonom i da se mogu kandidirati za program EIB II i program vezan uz zajam Svjetske banke.

Zašto su u proračunu samo neke škole?

Amandmanima je **Zvonimir Mršić** zatražio da se za izgradnju PŠ Donja Velika osigura 3 milijuna kuna, te za izgradnju PŠ Subotica milijun kuna. U

dodatnim obrazloženjima istaknuo je da prijedlog nije u suprotnosti sa Zakonom, jer Ministarstvo određuje minimalne standarde i može povećati decentralizirana sredstava, a za 2006. povećanje je 1,69 posto. Upitao je i zašto među 230 objekata koje će Ministarstvo graditi 2006. nije ni jedan iz Koprivničko-križevačke županije. Zamijetio je i da su u proračunu nove škole kao športska dvorana u Bakru, izgradnja zgrade športske gimnazije u Zagrebu, obrtničko-tehničke škole u Splitu. To su sve novi objekti, kazao je i ustvrdio da Ministarstvo negdje ima presedane, negdje nema.

Zastupnik **Mršić** zatražio je i milijun kuna za dogradnju učeničkog doma u Križevcima, navodeći da je nemoguće primiti nove učenike u srednju poljoprivrednu školu i Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, jer nema ni učeničkog, niti prostora u domu. Hrvatskoj slijedi vrlo zahtjevna poljoprivredna reforma i usklađivanje s EU i svakako treba iznaći sredstava kako bi se omogućio nastavak tradicije poljoprivrednog obrazovanja, kazao je.

Klub zastupnika IDS-a predložio je da se za rekonstrukciju zgrade OŠ Vazmoslava Gržalje u Buzetu osigura 2 milijuna kuna (smanjenje na zračnom prijevozu za tijela državne vlasti).

Imajući na umu praksu Vlade da sredstva dijeli isključivo tamo gdje su njihovi na vlasti, sumnjam da ćemo uspjeti, kazao je Damir Kajin te povukao amandman vjerujući državnom tajniku i mogućnosti kandidiranja za EIB II i sredstva zajma Svjetske banke.

Od amandmana je odustao i **Zvonimir Mršić** koji je zatražio milijun kuna za izgradnju OŠ Legrad, a odbijen je amandman **Zdenke Čuhnil** da se za izgradnju športske dvorane OŠ Jelisavec osiguraju 2 milijuna kuna. Škola Jelisavec ima 300, pretežito djece manjina, a nema dvorane i taj se vrući orah prebacuje s jednog na drugog, kazala je.

Jedanput idu decentralizirana sredstva, kada se obratite tamo onda ide EIB II, a kada se zatraži iz EIB II onda se kaže ići će iz drugih državnih sredstava, kazala je, zatraživši da se konačno dogovori iz kojih sredstva će se financirati dvorana.

Zastupnice **Ivana Posavec Krivec** i **Marija Lugarić** predložile su da se za izgradnju nove OŠ u Dugom Selu osigura 5 milijuna kuna (smanjenje za administraciju, upravljanje i opremanje zdravstvenog sustava). Ministarstvo određuje minimalne financijske standarde, kazala je zastupnica Lugarić izražavajući nadu da će se u 2006. osigurati veća sredstva za škole u Zagrebačkoj županiji, tako i u Dugom Selu.

Dragutin Lesar (HNS) zatražio je da se za izgradnju građevine OŠ Orehovica osigura 10 milijuna kuna (smanjenje na projektu sustava državne riznice), a **Dragica Zgrebec** po 3 milijuna kuna za izgradnju građevine OŠ Orehovica, OŠ Pribislavec, te izgradnju športske dvorane u OŠ Kuršanec, dok je za rekonstrukciju Centra za odgoj i obrazovanje Čakovec zatražila 4 milijuna, a 5 milijuna za izgradnju OŠ I.G. Kovačić u Sv. Jurju na Bregu (smanjenje kod POA-e). U dodatnim je obrazloženjima istaknula da je riječ o školama koje pohađa oko 50 posto učenika romske nacionalnosti, da Centar za odgoj i obrazovanje u Čakovcu polaze djeca s većim teškoćama u razvoju, te da je predsjednik Vlade za vrijeme predizborne kampanje obećao da će projekt izgradnje športske dvorane u OŠ I. G. Kovačića ići u 2006.

Zastupnici **Gavran** i **Arlović** zatražili su da se novim pozicijama osiguraju sredstva za izgradnju zgrade Ekonomske škole u Vukovaru s milijun kuna, sanacija II. srednje škole Nikola Tesla i športska dvorana u Vukovaru sa 9,29 milijuna kuna, te izgradnja sportske dvorane III. srednje škole u Vukovaru sa 500.000 kuna (smanjenje stavke članstvo u međunarodnim udrugama Ministarstva znanosti), kao i da se za dovršetak izgradnje novog objekta športske dvorane OŠ J.J. Strossmayera Đurđenovac osigura 2 milijuna kuna (smanjenje za računalne usluge kod Ministarstva financija).

Smanjenje na toj poziciji, ali za 2,4 milijuna kuna za športsku dvoranu OŠ u Đurđencu, zatražili su i **Branimir Glavaš**, **Ivan Drmić** i **mr. Vladimír Šišljagić**. Riječ je, objasnio je zastupnik Drmić, o školi koju pohađa 796 učenika, investiciji od oko 8 milijuna kuna.

Dvorana je do pola napravljena, 2003. radovi su prestali, jer više nema sredstava, jedina je šansa intervencija iz proračuna, inače će i ono što je napravljeno propasti, kazao je.

Zvonimir Mršić za dogradnju zgrade srednje škole I. Seljanec u Križevcima zatražio je 2 milijuna kuna, a Ministarstvu je zamjerio da ima dvostruke kriterije, te ponovio da jedne upućuje da se gradi iz decentraliziranih sredstava, a svake godine u proračun kapnu dvije, tri, četiri nove škole, da se svima linearno povećavaju decentralizirana sredstva, ne i Koprivničko-križevačkoj županiji.

S obrazloženjem da su predviđena sredstva dostatna državni tajnik dr. **Nevio Šetić** odbio je amandmane zastupnika **Arlovića**, **Brdarića** i **Gavrana** koji su predložili povećati sredstva za izgradnju športske dvorane srednjih škola Split s jednog na 2 milijuna kuna, te za izgradnju obrtno tehničke škole u Splitu sa 2,5 na 5 milijuna kuna (smanjenje na pozicijama adaptacija zgrade u Đorđićevoj Ministarstva vanjskih poslova, te ostale usluge kod Ministarstva financija).

Zastupnik **Koračević** predložio je povećanje stavke za izgradnju školskog prostora u zamjenu za vraćenu crkvenu imovinu s milijun na 5 milijuna kuna (smanjenje na poziciji programi i projekti znanstvenoistraživačke djelatnosti). Odbijajući taj amandman državni tajnik je naveo da je trenutno u tijeku samo jedan takav kapitalni projekt i odnosi se na dogradnju i rekonstrukciju vojarnu u Varaždinu za potrebe preseljenja Medicinske škole Varaždin.

Zastupnik **Peruško** predložio je da se za izgradnju športske dvorane Pazin osigura 4 milijuna kuna, a zastupnik **Mršić** da se za izgradnju športsko-školskih dvorana na području Koprivničko-križevačke županije osigura 10 milijuna kuna. Objasnio je da je riječ o osam dvorana za osnovne škole, od kojih se dvije već grade iz decentraliziranih sredstava, ali ne mogu sve. Ponovio je da je Koprivničko-križevačka županija jedina u kojoj se ni jedna škola ne gradi izravno iz proračuna, te povukao amandman. Isto je učinio i s amandmanom kojima je također za športsko-školske

dvorane u Koprivničko-križevačkoj županiji zatražio 10 milijuna kuna.

Zatražio je pak glasovanje, ali je kao i svi o kojima se glasovalo odbijen, za amandman kojim je za izgradnju gimnazije u Koprivnici zatražio 30 milijuna kuna. Zastupnik **Mršić** objasnio je da postoji građevinska dozvola, osigurano zemljište, komunalna infrastruktura i Ministarstvu se financiranje nudi još od 2001. U jednoj zgradi rade tri srednje škole, nastava se odvija danonoćno, kazao je, poručujući da će, ako projekt ne uđe ni u EIB II, smatrati da država sustavno zanemaruje obrazovanje u Koprivnici.

S obrazloženjem da je OŠ u Balama 2005. dobila 1,5 milijuna kuna za obnovu zgrade, a da je izgradnja športske dvorane u Rovinju nominirana u programu EIB II., državni je tajnik odbio amandman **Kluba zastupnika IDS-a** da se za ta dva objekta osigura 2, odnosno 5 milijuna kuna (smanjenje za objekte za potrebe Porezne uprave). Damir Kajin podsjetio je da je prije godinu i pol škola u Balama izgorjela do temelja i da su tek nedavno dovršeni radovi, te povukao amandman.

...više za sport...

Dr. **Šetić** uz obrazloženje da će se pomoći iz rezerviranih sredstava odbio je, a zastupnik **Mršić** povukao amandman kojim je za Sportske igre mladih zatražio 2 milijuna kuna. Objasnio je da je riječ o aktivnosti koju provodi udruga građana iz Splita koja tijekom ljetnih mjeseci okupi više od 10 tisuća mladih, a pod motom "Športom protiv droge".

Uz obrazloženje da je Varaždinska županija kandidirala čak 36 projekta u EIB II. programu i da će neki biti isfinancirani, državni tajnik Ministarstva odbio je amandman zastupnika **Koračevića** koji je za sufinanciranje izgradnje športske dvorane Varaždin zatražio 25 milijuna kuna (smanjenje na poziciji kupovanje određenih nekretnina za račun RH kod Ministarstva prostornog uređenja).

Biserka Perman (SDP) za poticanje programa javnih potreba športa (HOO)

zatražila je povećanje tekućih donacija u novcu sa 71 na 91 milijun kuna (smanjenje kod POA-e). Za to će se, sukladno financijskim mogućnostima, osigurati 30 milijuna kuna, kazao je državni tajnik, a zastupnica kazala da se ne zna kako je od 2006. dio prihoda HOO od igara na sreću uključen u tu proračunsku stavku. Upozorila je i da hrvatski športaši 2006. sudjeluju na Zimskim olimpijskim igrama, da iskustva s posebnom proračunskom pozicijom Atena 2004. pokazuju da planirana sredstva nisu dovoljna i da se stalno nadoknađuju rebalansom iz drugih proračunskih stavki.

Marija Lugarić na stavci školski šport i HOO zatražila je da se poticanje ravnopravnosti spolova u športu pomoćne ne sa 150.000 nego 300.000 kuna (smanjenje na poziciji poslovanje Ureda predsjednika Vlade). Ministarstvo i kroz druge aktivnosti inzistira na jednakosti i omogućavanju bavljenja športom, istaknuo je dr. **Nevio Šetić**, a zastupnica Lugarić podsjetila i na inicijativu Međunarodnog olimpijskog odbora da se ženama osigura ravnopravnost u sportu. Žene uglavnom imaju manje nagradne fondove, dobijaju manje pehare i ne postoji u tom smislu nikakva ravnopravnost spolova u samim športskim natjecanjima, kazala je.

Odbijen je i amandman zastupnice **Perman** da se za poticaj razvoja športa na otocima umjesto nula osigura milijun kuna (smanjenje na pozicijama športski programi tijekom ljetnih i zimskih praznika i uređenje zgrade Ministarstva). Državni tajnik naglasio je da su stavke za poticanje športa u školskim športskim klubovima na otocima već povećane. Zastupnica je pak iznijela primjere s Kvarnerskih otoka gdje su na nivou lokalne zajednice započete športske aktivnosti, npr. u kuglanju, streljaštvu, športskom ribolovu, borilačkim sportovima, a zbog nedostatka sredstava nakon plasmana u viši rang natjecanja ne mogu nastaviti bez dodatne pomoći. Nije joj jasno ni kako se od te aktivnosti odustalo prije nego se uopće počela i provoditi.

S obrazloženjem da postojeći broj bazena, odnosno plivališta nije dostatan

za omogućavanje provođenja obuke plivanja u školama, te da je strategija Ministarstva po donošenju novog zakona o športu i podzakonskih akata regulirati normativ športskih građevina, izgradnje plivališta, a time će se stvoriti i uvjeti za sveobuhvatno provođenje obuke plivanja, dr. **Šetić** je odbio amandman zastupnika **Arlovića, Brdarić i Gavrana** da se poveća iznos za obuku neplivača u školama sa milijun na 8 milijuna kuna. Pozdravljajući uopće izdvajanje na toj poziciji, mr. Arlović je upozorio da je to malo s obzirom na to da u hrvatskoj svake godine nekoliko desetaka djece smrtno strada zbog utapljanja, jer ne znaju plivati. Postoji program odgoja i obrazovanja djece u prirodi, mnogo puta riječ je o prostorima turističko-ugostiteljskih objekata koji imaju i plivališta, pa se u tom sklopu može provesti i obrazovanje za neplivače, objasnio je. Amandmanom je na istu stavku reagirala i mr. **Alenka Košiša Čičin-Šain** koja je za obuku neplivača u školama zatražila 10 milijuna kuna.

...za znanost i studente...

Marija Lugarić predložila je da se iznos za programe Nacionalne zaklade za znanost, visoku naobrazbu i tehnološki razvitak sa 10 poveća na 11 milijuna (smanjenje na poziciji administracija i upravljanje Agencijom za zaštitu okoliša). Državni tajnik Ministarstva istaknuo je da se Nacionalna zaklada financira i iz ostalih izvora, a zastupnica podsjetila je da je u raspravi o izvješću Upravnog odbora Zaklade stav svih zastupnika bio da je potrebno povećati dotacije iz proračuna.

Zastupnica **Lugarić** zatražila je i povećanje sredstava za programe poboljšanja studentskog standarda sa 40 na 94 milijuna kuna (smanjenje linearno po svim korisnicima stavki materijalni rashodi, naknade troškova zaposlenima i službena putovanja). Dr. **Šetić** objasnio je da je stavka sada izravno prenamijenjena na aktivnosti studentskih centara, a zastupnica istaknula da se radi o programima poboljšanja studentskog standarda, 'rupama'

koje nastanu tijekom godine vezano uz financiranje studentskog smještaja, prehrane, subvencija za stanovanje, kao i određenih stipendija.

S obrazloženjem da je tek u tijeku osnivanje sveučilišta u Puli, da su fakulteti na području Istre i Pule vezani na sveučilište u Rijeci i još nije učinjena diobena bilanca, državni tajnik Šetić odbio je amandman **Kluba zastupnika IDS-a** da se za redovitu djelatnost Sveučilišta u Puli iznos poveća sa 1,7 na 11,7 milijuna kuna (smanjenje na stavci plaće za redovan rad kod Sveučilišta u Zagrebu). Za sveučilište u Mostaru izdvaja se 15 milijuna kuna, a za ovo koje bi trebalo započeti uskoro s radom svega milijun i nešto tisuća, što nije u redu, kazao je zastupnik Kajin.

Dr. **Vilim Herman** zatražio je da se za Sveučilište J.J. Strossmayer u Osijeku iznos sa 17 poveća na 20 milijuna kuna (smanjenje kod Ministarstva zdravstva za naknade za bolovanje), a **Klub zastupnika IDS-a** da se u proračun uvrsti i nova pozicija za nabavku opreme za zvezdarnicu u Višnjanu s iznosom 250.000 kuna (smanjenje na službenim putovanjima MORH-a). Zvezdarnica u Višnjanu istraživački je biser, do sada je otkrila možda 1.400-1.500 meteora, asteroida, što je svrstava na četvrto, peto mjesto takvih ustanova u svijetu, istaknuo je Damir Kajin.

Potporu zastupnika nije dobilo ni pet posljednjih amandmana koje je na razdjel Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta podnijela **Marija Lugarić**. Zatražila je povećanje iznosa za programe i projekte znanstveno-istraživačke djelatnosti sa 139,5 na 185,45 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e). Trogodišnje razdoblje ugovornih projekata iz 2002. je pri završetku i očekuje se poziv za podnošenje prijedloga za nove projekte, kazao je, odbijajući amandman, dr. **Nevio Šetić**. Unaprijed možemo znati da tih novih projekata neće biti jer je manje novca, istaknula je zastupnica. Navela je da je iznos sa 185,5 milijuna kuna iz 2003. smanjen na 139,5 milijuna kuna, a od toga je samo za naknade recenzentima 2005. potrošeno više od 5 milijuna kuna.

S obrazloženjem da je Vlada, članom 55. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, obvezna osnovati Fond za stipendiranje hrvatskih branitelja, državni je tajnik odbio amandman kojim je za stipendiranje i znanstveno usavršavanje poslijediplomanata zatraženo povećanje sa 7 na 8,3 milijuna kuna (smanjenje kod OA). Ta se sredstva iz godine u godinu smanjuju, istaknula je zastupnica Lugarić. Danas mlađi znanstveni kadar ima plaću ranga bolje plaćene čistačice u boljoj državnoj firmi, oko 4.400-4.500 kuna i onda očekujemo da od te plaće plaća svoje posljedipomske studije u iznosu 15 do 20 tisuća kuna godišnje, a istovremeno u proračunu smanjujemo sredstva i govorimo da nemamo dovoljno znanstvenog kadra, kazala je.

Sljedećim je amandmanom zastupnica zatražila da se u proračunu za programe Nacionalne zaklade za znanost osigura 15 milijuna kuna (smanjenje na stavci administracija i upravljanje okolišem i prostornim uređenjem kod Ministarstva zaštite okoliša). Na žiro-računu Nacionalne zaklade nalazi se znatan iznos neutrošenih sredstava iz prethodnih godina, jer još nisu realizirani svi projekti i programi za koje je Zaklada raspisala natječaj, kazao je dr. **Nevio Šetić**, a zastupnica Lugarić objasnila da nisu mogla biti utrošena s obzirom na to da naprosto nije bilo dovoljno sredstava.

SDP-ova zastupnica amandmanom je predložila da se sredstva za redovnu djelatnost Nacionalne i sveučilišne knjižnice (NSK) povećaju sa 18,9 na 28 milijuna kuna (linearno smanjenje po svim korisnicima za materijalne rashode, naknade troškova zaposlenima i službena putovanja). Odbijajući taj amandman državni tajnik istaknuo je da Ministarstvo za NSK u cijelosti osigurava plaću i materijalne troškove, te da je u 2005. utrošeno 8,8 milijuna kuna na informatizaciju obnove knjižničnog fonda. Prijedlogom proračuna osiguravaju se isključivo plaće i materijalni troškovi, a posve ukidaju sredstva za informatizaciju NSK i nabavu knjiga, upozorila je zastupnica.

Predložila je i povećanje iznosa za projekte i programe tehnologijsko-istra-

živačke i razvojne djelatnosti sa 21,9 na 33,6 milijuna kuna. U 2006. izvršit će se vrednovanje dosadašnjih projekata, a ti podatci biti podloga za proračun 2007., naglasio je državni tajnik. Za projekte u tijeku ugovorne obveze su oko 21 milijun kuna, ali ako ne povećamo sredstva ne možemo napraviti ni korak naprijed, upozorila je Marija Lugarić i upozorila da se iznos kontinuirano smanjuje.

Dva amandmana zastupnici su podnijeli na razdjel **Zavoda za školstvo Republike Hrvatske**. Mr. **Marin Jurjević** zatražio je povećanje iznosa za obrazovanje o ljudskim pravima sa 290.000 na 500.000 kuna, podsjećajući da je iznos smanjen 2005. Državni tajnik amandman je odbio navodeći da su osigurana dostatna sredstva, a tim je obrazloženjem odbio i amandman zastupnice **Lugarić** da se za međunarodnu evaluaciju znanja učenika iznos od 960.000 kuna poveća na 2 milijuna. Zadnje dvije godine pokazuju da predloženi iznos neće biti ni približno dovoljan, kazala je, podsjećajući da se 2006. mora provesti prvo PISA istraživanje, te da će se, ne prihvatiti li se amandman, to morati riješiti rebalansom.

...za udomiteljske obitelji, domove za starije...

Nešto više od 30 amandmana zastupnici su podnijeli na razdjel **Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi**, a nakon što ih je odbio državni tajnik Ministarstva dr. **Ante Zvonimir Golem** glasovanjem su ih odbili i zastupnici ili su amandmani povučeni.

Sredstva za Centar za socijalnu skrb Koprivnica osigurana su kroz sredstva zajma Svjetske banke, kazao je državni tajnik odbijajući amandman **Zvonimira Mršića** da se za taj Centar osigura 500.000 kuna. Isto obrazloženje dano je i prošle godine, nadam se da će konačno kredit i proraditi, rekao je zastupnik i povukao amandman.

Na poziciji realizacija ostalih prava zaštite vojnih i civilnih invalida **Nenad Stazić** i **Marija Lugarić** predložili su povećanje sa 500.000 na 676.040 kuna. Odbijajući amandman državni tajnik je

naveo da su osim planiranih, sredstva osigurana i na drugim pozicijama, te da je u jedanaest mjeseci 2005. realizacija iznosila 260.000 kuna. Zastupnik Stazić istaknuo je da je realizacija bila manja zato što nisu dotirana sredstva iz Vlade. Naša je dužnost osigurati dovoljna sredstava u proračunu i za savez boraca i antifašista, nema smisla ostavljati ih na toj crkavici od koje ne mogu ostvariti ni jedan program, kazao je.

Povećanje iste pozicije, ali na 650.000 kuna zatražio je i **Klub zastupnika IDS-a**. Ne možemo se pozivati na tekovine NOB-a kada smo protiv povrata imovine Austrijancima, a biti protiv njihovog financiranja i osiguravanja sredstava za njihov nesmetan rad, kazao je zastupnik Kajin.

Zlatko Koračević amandmanom je predložio novu poziciju - integracija osoba s posebnim potrebama u radni proces u Varaždinskoj županiji s iznosom 1,5 milijuna kuna, ali ga je povukao nakon obrazloženja dr. **Ante Zvonimira Golema** da se program integracije osoba s posebnim potrebama provodi u sklopu pozicije osposobljavanje za samostalan život i rad, te da su planirana sredstva usklađena s potrošnjom koja u 2005. iznosi oko 900.000 kuna.

Iznos od 909.000 kuna na poziciji naknade građanima i kućanstvima u novcu rezultat je zahtjeva ustanova, naveo je državni tajnik odbijajući amandman kojim je zastupnik **Mršić** zatražio da se taj iznos poveća na 2 milijuna kuna (smanjenje na intelektualnim i osobnim uslugama). Djeca koja su bez odgovarajuće roditeljske skrbi, a smještena su u udomiteljske obitelji od 2002. dobivaju 1.640 kuna mjesečno i dovode udomitelje u vrlo neizgledne situacije, s obzirom na rast cijena energenata, troškova života, istaknuo je zastupnik. Upitao je kako će se motivirati udomiteljske obitelji, ako s tako malim iznosima ne mogu osigurati novac niti za prehranu, kamoli odjeću, obuću, udžbenike.

Ne možemo s jedne strane to zagovarati i slikati se po razno-raznim UNICEF-ovim akcijama, a s druge strane već četiri godine ostaviti iznos od 1.640 kuna po djetetu, poručio je.

Zastupnik **Mršić** zatražio je i da se za Dom za djecu Svitanje u Koprivnici, za dodatna ulaganja na građevinskim objektima osigura 500.000 kuna, a nakon što je dr. **Ante Zvonimir Golem** najavio da će se sredstva osigurati kroz zajam Svjetske banke, povukao amandman.

Za Dom za djecu i mladež Maestral u Splitu, mr. **Marin Jurjević** zatražio je povećanje sa 600.000 na 1,5 milijuna kuna (smanjenje na poziciji članstvo u međunarodnim udrugama kod Ministarstva znanosti). Predviđeni se iznos ocjenjuje dovoljnim, kazao je državni tajnik podsjećajući da se u taj objekt ulagalo kroz tri godine i u građevinu i u opremu. Mr. Jurjević je istaknuo kako se sredstva smanjuju, a nije mu jasno kako se dolazi do brojki.

Čini mi se da ni Salomon ne bi mogao pogoditi kako to da se smanjuje baš za 414.288 kuna, kako to nije 287, ili 289 kuna, kazao je.

S obrazloženjem da su odlukom Vlade s početka 2002. osnivačka prava domova za starije i nemoćne prenijeta na jedinice područne samouprave, te da će se do tada započeta kapitalna ulaganja financirati i dalje iz proračuna, kao npr. Dom za starije i nemoćne Vukovar, a za druge kroz decentralizirana sredstva, državni je tajnik odbio šest amandmana za te namjene.

Zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** zatražili su milijun kuna za Dom za starije i nemoćne osobe u Požegi (smanjenje na poziciji adaptacija zgrade u Đorđićevoj Ministarstva vanjskih poslova), objašnjavajući da je Dom neophodno rekonstruirati, promijeniti instalacije, napraviti sanaciju kupatila i zajedničkih prostorija, fasade. Isti su zastupnici zatražili i 1,7 milijuna kuna (smanjenje kod OA) za Dom za starije i nemoćne osobe u Slavonskom Brodu, za sanaciju vanjske fasade, kupaonice, SOS signalizacije, rekonstrukcija prostora za cjelodnevni boravak. Taj Dom je pretrpio ratna razaranja, za vrijeme Domovinskog rata zbrinjavo je prognanike i izbjeglice, a za sve to nije dobio odgovarajuća sredstva i neophodno je u njega investirati da bi se standard podigao na minimalnu razinu, kazao je mr. Arlović.

Za izgradnju doma za starije i nemoćne osobe na području općine Tisno iznos od 4,8 milijuna kuna (smanjenje na poziciji zračni prijevoz za tijela državne vlasti) predložio je **Ante Markov**. Objasnio je da se time, u suradnji s općinom Tisno, pokušava realizirati projekt patronažnih centara kroz koji bi se mogla razvijati skrb za starije i nemoćne, posebno na otocima.

Zlatko Koračević amandmanom je za dom za starije i nemoćne osobe Varaždin zatražio 6 milijuna kuna (smanjenje na poziciji modernizacija teretnih vagona), a zastupnik **Markov** za izgradnju doma umirovljenika na području općine Murter milijun kuna, podsjećajući da je u resornom Ministarstvu prošle godine postojala takva stavka, ali nije realizirana zbog papirologije.

S obrazloženjem da će se uz proračunska sredstva prevencija HIV-a (AIDS-a) i edukacija u srednjim školama o HIV-u i dalje financirati iz donacijskih sredstava Global fonda za borbu protiv HIV-a za što je u 2006. predviđeno 9,6 milijuna kuna, državni tajnik Ministarstva zdravstva odbio je amandmane kojima su se predviđali povećati iznosi za te dvije stavke. Mr. **Alenka Košiša Čičin-Šain** zatražila je povećanje za prevenciju HIV-a sa 400.000 na 5,4 milijuna kuna, te za edukaciju u srednjim školama o HIV-u (AIDS-u) na 5,1 milijun kuna, dok je mr. **Marin Jurjević** zatražio povećanje za edukaciju sa 2,2 na 3,5 milijuna kuna.

...za bolnice...

Biserka Perman (SDP) predložila je da se predviđeni iznos od 20 milijuna kuna za Klinički bolnički centar Rijeka poveća na 70 milijuna (smanjenje na nekoliko pozicija kod Vlade i Ministarstva zdravstva). Dr. **Ante Zvonimir Golem** to je odbio navodeći da su sredstva osigurana uvažavajući stupanj dovršenosti projekta i mogućnost povlačenja sredstava s obzirom na natječajne postupke. Zastupnica je podsjetila da je već izrađeno idejno rješenje, da je Gradsko poglavarstvo Rijeke usvojilo plan uređenja područja novog sveučilišnog

kampusu i KBC-a na Trsatu, te da nema razloga da radovi ne idu paralelno.

Zastupnica **Dragica Zgrebec** za opremanje medicinskom i laboratorijskom opremom Opće bolnice Zabok zatražila je povećanje sa 10 na 50 milijuna kuna (smanjenje na poziciji računalne usluge kod Ministarstva financija). Ministarstvo je predvidjelo osigurati 45 milijuna kuna za opremu te bolnice u razdoblju 2006-2008., kazao je državni tajnik, a zastupnica podsjetila da će Opća bolnica Zabok građevinski biti završena 2006., te da je treba adekvatno opremiti u 2006., a ne do 2008.

S obrazloženjem da Zakon o zdravstvenoj zaštiti iz 2003. ne dozvoljava ulaganja u zdravstvene ustanove koje nisu u vlasništvu RH već se te investicije planiraju kroz decentralizirane funkcije županije, predstavnik Ministarstva zdravstva odbio je amandman **Ante Mrkova** da se na stavci podizanje kvalitete i dostupnost zdravstvenih usluga za Opću bolnicu Šibenik umjesto nula izdvoji 10 milijuna kuna (smanjenje za zračni prijevoz za tijela državne vlasti). Opća bolnica Šibenik nekako prati slijed događanja što se tiče Šibenika, to je jedina stavka koja ima iznos nula kuna u proračunu, kazao je zastupnik.

Za medicinsku i laboratorijsku opremu Kliničke bolnice Osijek zastupnici **Arlović, Gavran i Brdarić** predložili su duplo veći iznos, umjesto 5 milijuna 10 milijuna kuna (smanjenje računalnih usluga kod Ministarstva financija). Državni tajnik to je odbio navodeći da će se veći dio financirati iz trećeg kredita Vijeća Europe, a mr. Arlović zamijetio da se ne kaže koliko i da li je to dostatno.

Povećanje iste stavke, ali na 15 milijuna kuna predložili su i zastupnici **Glavaš, Drmić i Šišljagić** koji je podsjetio da je već godinu dana prazan adaptirani prostor za kardiokirurgiju, a toj bolnici gravitira milijun stanovnika, dok je dr. **Vilim Herman** predložio povećanje na 22,1 milijun kuna (smanjenje stavke administracija i upravljanje mirovinskim sustavom).

Zastupnici **Gavran i Arlović** predložili su i da se za Opću bolnicu Dr. Josip

Benčić Slavonski Brod, za projektiranje, dogradnju i opremanje poliklinike, osigura 5 milijuna kuna. Državni tajnik to je odbio ponavljajući da će se bolnice u vlasništvu županija financirati kroz decentralizirana sredstva, a zastupnik Gavran naveo da su decentralizirana sredstva za Brodsko-posavsku županiju 16,7 milijuna kuna, te da je iz toga nemoguće sve napraviti.

S obrazloženjem da se sredstva za ambulantu opće prakse i stomatološke ordinacije Brtonigla nalaze u okviru Ministarstva mora, u kreditu EIB-a, državni je tajnik odbio amandman dr. **Furia Radina** da se za tu namjenu osigura 2 milijuna kuna (smanjenje na stavci izgradnja i opremanje graničnih prijelaza prema Sloveniji).

S objašnjenjem da će se sredstva iznaći kroz decentralizirana sredstva dr. **Ante Zvonimir Golem** odbio je amandman kojima je **Zlatko Koračević** zatražio da se u proračun uvrsti Opća bolnica Varaždin sa 200 milijuna kuna za objedinjavanje kirurške djelatnosti, te sa 10 milijuna kuna za rekonstrukciju kuhinje. Zatražio je i 16 milijuna kuna za Specijalnu bolnicu za kronične bolesti Novi Marof za rekonstrukcije nekih katova i ugradnju dizala, 12 milijuna kuna za Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske toplice - rekonstrukcija i uređenje trga hotela Minerva Specijalne bolnice, te 14 milijuna kuna za Specijalnu bolnicu za plućne bolesti i TBC Klenovik (najčešće smanjenje stavki opremanje i modernizacija MORH-a i protupožarna zaštita).

Zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** zatražili su povećanje iznosa za prevenciju i rano otkrivanje raka dojke, sa 250.000 na 7 milijuna kuna, a mr. **Košiša Čičin-Šain** na 5,25 milijuna kuna (za oba smanjenje kod Državnog zavoda za statistiku). Rano otkrivanje karcinoma dojke, screening mamografija, svake dvije godine provodit će se na teret HZZO-a, a u Ministarstvu su samo promotivna sredstva za edukativne brošure, kazao je državni tajnik, na što je mr. Arlović zamijetio da su, čak i za edukaciju, predložena potpuno marginalna sredstva.

HNS-ova zastupnica je zatražila i povećanje donacija za suradnja s udrugama građana, sa 300.000 na 1,9 milijuna kuna (smanjenje na informatizaciji kaznenih djela kod Ministarstva pravosuđa), što je državni tajnik odbio navodeći da su dostatna sredstva osigurana i na drugoj poziciji u iznosu 5,3 milijuna kuna.

Na stavke **Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti** amandmanom je reagirao mr. **Marin Jurjević** i za sanaciju i uređenje palače Milessi u Splitu umjesto 100.000 zatražio 200.000 kuna. Amandman je odbio ministar financija **Ivan Šuker** navodeći da će sredstva, prema prijedlogu HAZU, biti dostatna. 2005. za sanaciju je bilo predviđeno 106.000 kuna, uzeto je 6.000, što je mr. Jurjević ocijenio uvredljivim.

...za sudove...

Sa 14 amandmana zastupnici su reagirali na stavke **Ministarstva pravosuđa**, a o njima se izjašnjavala državna tajnica Ministarstva **Snježana Bagić**.

Ingrid Antičević-Marinović predložila je da se za hitne intervencije na zgradama pravosudnih tijela i zatvora osigura milijun kuna (smanjenje na poziciji kompenzacije neosnovano pritvorenim osobama), što je državna tajnica odbila navodeći da je ta pozicija zamijenjena drugom, hitne intervencije na zgradama pravosudnih tijela, a koja uključuje i zatvorska tijela, s iznosom 2,5 milijuna kuna. Čak da je i osiguran na drugoj poziciji to nije dovoljno, kazala je zastupnica, podsjećajući na najave da će se graditi novi zatvori, a nema novca ni da se saniraju postojeći.

Zastupnica **Antičević-Marinović**, nakon obrazloženja da je zgrada Županijskog suda u Zlataru u potpunosti dovršena, da je isporučen namještaj i zgrada opremljena, povukla je amandman kojim je za opremanje toga suda zatražila 5 milijuna kuna.

Ista je zastupnica zatražila 500.000 kuna za Zatvorsku bolnicu u Zagrebu, a priznajući da bi trebala biti dograđena i opremljena, državna tajnica je navela da se sredstva predviđaju u projekcijama

za 2007. Situacija je takva da ne može čekati, bolnica je u takvom stanju da ne može pružiti niti minimalnu pomoć zatvorenima, a počesto se radi i o teškim bolesnicima, rekla je zastupnica.

Za adaptaciju zgrade Županijskog suda u Rijeci zatražila je milijun kuna (smanjenje na poziciji uređenja zgrade Ministarstva znanosti). Stanje u tim pravosudnim tijelima je zadovoljavajuće, što ne znači da narednih godina neće biti uzeto u obzir njihova sanacija, kazala je državna tajnica.

Kapitalna ulaganja su zastala, a da bez toga nema ozbiljne reforme pravosuđa, upozorila je Antičević-Marinović.

Zvonimir Mršić za izgradnju palače pravde u Koprivnici zatražio je 2 milijuna kuna, što je **Snježana Bagić** odbila ističući da će se u budućnosti u okviru racionalizacije mreže sudova vidjeti koji će sudovi ostati, kakve će im biti prostorne potrebe, te u skladu s tim promišljati potreba izgradnje. Pravosudna tijela u Koprivnici djeluju na pet lokacija od kojih su dvije u zakupu, lokalna samouprava nudi izradu projekte dokumentacije, zemljište, oslobađanje od komunalnih poreza da se sve stavi na jedno mjesto. U petogodišnjem razdoblju praktično bi se u iznosu zakupnine anulirala ova investicija, kazao je zastupnik Mršić, napominjući da je riječ o najvažnijim pravosudnim tijelima u Hrvatskoj.

Interes pravne države je da osigura adekvatne uvjete za rad svojih sudaca, ne da županijski suci diktiraju prostorima općinskih sudaca, da su raspravne dvorane zajedničke, itd., itd., rekao je.

S obrazloženjem da sva ulaganja u prostore pravosudnih tijela nije moguće realizirati u jednom, već u nizu proračuna, državna tajnica odbila je amandman **Ingrid Antičević-Marinović** da se za izgradnju i opremanje zgrade Općinskog suda u Biogradu osigura 1,5 milijuna kuna.

S obrazloženjem da sadašnji smještaj Općinskog suda u Rabu zadovoljava njegove potrebe, Snježana Bagić odbila je amandman **Zdenka Antešića** koji je za izradu projektne dokumentacije i otkup zemljišta za taj sud zatražio 5 milijuna kuna (smanjenje na poziciji članstvo u

međunarodnim udrugama Ministarstva znanosti). Zastupnik je ustvrdio da sud djeluje u neadekvatnim prostorima, da je zgrada spomenik prve kategorije, da bivši vlasnici traže njen povrat i da bi se moglo dogoditi da sud ne bude imao zgradu.

Za dogradnju, rekonstrukciju i opremanje zgrade Općinskog suda u Pagu zastupnica **Antičević-Marinović** je zatražila 1,5 milijuna kuna (smanjenje na uređenju zgrade Ministarstva znanosti), što je državna tajnica odbila navodeći da je sanacija započela i da je za nju u 2005. uloženo 300.000 kuna čime su riješene osnovne potrebe, a daljnja će se adaptacija nastaviti u proračunu 2007. To što je uloženo selotejpom je obljepljen jedan dio u gruntnici i to je zaista tužno i žalosno, kazala je zastupnica, ističući da se prošlogodišnje čvrsto obećanje za taj sud ponavlja i ove godine.

Željko Pavlic (MDS) za adaptaciju zgrade Županijskog suda u Čakovcu zatražio je 3 milijuna kuna, što je državna tajnica odbila navodeći da smještaj pravosudnih tijela u Čakovcu treba riješiti na cjelovit način, što će se učiniti narednih godina. Obećanja postoje nekoliko godina, postoji i potrebna dokumentacija, kazao je zastupnik, ali je i glasovanjem taj, i ostali amandmani o kojima se glasovalo, odbijen.

S obrazloženjem da je s predstavnicima grada dogovoreno da se 2006. ide na izradu projektne dokumentacije, a izgradnja započne 2007., državna tajnica odbila je amandman zastupnika **Gavrana i Arlovića** koji su za izgradnju i adaptaciju zgrade Općinskog suda Slavonski Brod zatražili 5 milijuna kuna (smanjenje kod POA-e). Zastupnik Gavran istaknuo je da je Vlada na sjednici u Slavonskom Brodu obećala dogradnju jednog kata na postojećem objektu i izgradnju pristupne rampe za invalide. U toj zgradi radi Općinski, Trgovački i Prekršajni sud, Općinsko državno odvjetništvo i nema prostora za sve, rekao je, napominjući kako je i ažurnost pod znakom upitnika.

Dvojica zastupnika SDP-a zatražila su i 3 milijuna kuna za adaptaciju i opremanje poslovnog prostora za Županijski

sud u Slavonskom Brodu (smanjenje na poziciji članstvo u međunarodnim udrugama Ministarstva znanosti). Državna tajnica istaknula je da je prošle godine kupnjom zgrade riješeno pitanje smještaja toga suda, a zastupnik Gavran naveo da je otkupljena zgrada stara 55 godina kojoj je nužna rekonstrukcija, sanacija i adaptacija.

Obrazlažući da su prošle godine nabavljena nova vozila za pravosudna tijela i zatvorski sustav, državna je tajnica odbila prijedlog **Ingrid Antičević-Marinović** da se za nabavu vozila osigura 2 milijuna kuna (smanjenje na obnovi voznog parka Vlade). Zastupnica je upozorila da već treću godinu nisu osigurana sredstva za vozila pravosudnih tijela nižeg ranga koja izlaze na teren, uvidaje, očevide.

Zastupnica **Antičević-Marinović** amandmanima je predložila i povećanje sredstava za stručno usavršavanje kod Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta sa 200.000 na 600.000 kuna, te za sustav analitičkog praćenja organiziranog kriminaliteta sa 15.000 na 500.000 kuna. Državna tajnica to je odbila navodeći da su sredstva za edukaciju i stručno usavršavanje osigurana i na pozicijama pravosudne akademije, a na drugim će se pozicijama osigurati i sredstva za analitičko praćenje. Zastupnica Antičević-Marinović upozorila je da USKOK-u nedostaju posebni vještaci, naročito financijske struke, te podsjetila da je Zakonom o USKOK-u predviđen poseban Odjel analitičkog praćenja organiziranog kriminaliteta. To mora biti mozak samog USKOK-a i čitavog državnog aparata u borbi protiv organiziranog kriminaliteta, istaknula je, ocjenjujući da je iznos od 15.000 kuna na razini reprezentacije.

...za regionalni razvoj, pučkog pravobranitelja...

Na razdjel **Fonda za razvoj i zapošljavanje** amandman je podnio **Davorko Vidović (SDP)** koji je za poticanje razvoja poslovnih i razvojnih centara zatražio povećanje sa 1,5 na 2,5 milijuna (smanjenje kod OA). Odbijaju-

ći amandman ministar financija **Ivan Šuker** naveo je da su sredstva s te stavke predviđena za subvencioniranje kamatne stope u iznosu 1,95 postotnih poena, te da će, s obzirom na programe, biti dovoljna. Zastupnik je najavio da će se u okviru Razvojne agencije Sigma Sisak koja je osnovana 2005. osigurati i funkcioniranje jamstvenog fonda, te poručio da gospodarskog i drugog razvoja grada nema bez pomoći i dobre volje države.

Na razdjel **Fonda za regionalni razvoj** devet je amandmana podnio **Zlatko Koračević** zatraživši povećanje iznosa za regionalni razvoj Varaždinske županije sa 2,53 na iznose od 3,51 do 7,03 milijuna kuna (smanjenja najčešće na poziciji izdavanje domaćih znanstvenih časopisa kod Ministarstva znanosti, ili objekti za potrebe Porezne uprave). Odbijajući sve amandmane ministar financija kao njihovu manjkavost naveo je da ne preciziraju konkretne projekte. Fond je financijskim planom odredio koliko koja županija ima sredstava na raspolaganju u 2006., raspisan je natječaj na koji jedinice lokalne samouprave, preko županija, mogu kandidirati svoje projekte, objasnio je, a zastupnik Koračević nakon toga povukao svih devet amandmana.

Davorko Vidović zatražio je da se na poziciji izgradnja komunalne infrastrukture u poduzetničkim zonama iznos za kapitalne pomoći poveća sa 5 na 7 milijuna, što je ministar Šuker odbio navodeći da su planirana sredstva dovoljna. Zastupnik Vidović objasnio je da se želi što je moguće prije osposobiti osam identificiranih zona, da za jednu već postoji definiran i jasno iskazan interes potencijalnih investitora i da za njeno opremanje grad Sisak ulaže 9 milijuna kuna.

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina amandmanom je predložio da se, smanjenjem na stavci Središnjeg državnog ureda za e-Hrvatsku, za 723.337 kuna povećaju sredstva za Ured pučkog pravobranitelja, sa 4,7 na 5,4 milijuna kuna. Odbor je pritom predložio povećanje iznosa za plaće za redovni rad, doprinosa za zdravstveno osiguranje i za zapošljavanje, iznosa za službena putovanja, usluge telefona,

pošte i prijevoza, te stavke prijevozna sredstva u cestovnom prometu. Odbijajući amandman ministar Šuker je kazao da se njime predviđa povećanje sredstava za plaće, a iz Ureda pravobranitelja nije stigao takav, niti zahtjev za povećanjem broja zaposlenih.

S tri su amandmana zastupnici predložili povećanje iznosa za razminiranje na stavkama Hrvatskog centra za razminiranje. Predviđeni iznos od 171,5 milijuna kuna za razminiranje zastupnici **Arlović, Brdarić i Gavran** predložili su povećati na 200 milijuna, zastupnica **Košiša Čičin-Šain** na 271,55 milijuna kuna, a zastupnik **Vidović** na 183,55 milijuna kuna (za te je amandmane predloženo smanjenje npr. pozicija razvoj kurikuluma kod Ministarstva znanosti, trajnih prava, osobnih i obiteljskih invalidnina, projektu sustava državne riznice i dr.). Svjesni činjenice da je Hrvatska zagađena minama za razminiranje su sredstva povećana preko 10 posto, kazao je ministar Šuker, slažući se da su potrebe daleko više, te zamolivši da se svi potruže da se i na druge načine osiguraju sredstva za razminiranje. U dodatnom obrazloženju mr. Arlović je podsjetio da je kod izmjena Zakona o PDV-u predlagano da se bar ukine PDV od 22 posto na razminiranje čime bi se osigurala dodatna sredstva. Ministar je upozorio da je zapreka tomu i SSP s EU, na što je mr. Arlović istaknuo da jedan akt EU koji govori o poreznoj politici omogućuje da države koje su u svojem poreznom sustavu imale međustope i nulte stope to mogu zadržati ovisno o svojim prilikama i zakonima. U takvoj situaciji nije nemoguće da mi to u zakonu propišemo, bar u prijelaznom periodu, kazao je. Zastupnik Vidović istaknuo je pak da ni jedna zemlja EU kada je uvela PDV nije imala minski problem, a Hrvatska ga ima.

Hrvatska više ne može računati ni s kakvim donacijskim sredstvima. Ta priča definitivno je iza nas, ako se sami ne pobrinemo da razminiramo Hrvatsku ona neće biti razminirana, poručio je.

Na **Financijski plan Hrvatskih cesta** za 2006. **Davorko Vidović** podnio je dva

amandmana. Prvim je predložio povećanje na stavci spojevi na autoceste sa 278,8 na 283,8 milijuna kuna, obrazlažući da je u okviru projekta gradnje autoceste Sisak-Zagreb predviđena gradnja prilazne ceste čvor Jazvenik. Drugim je predložio da se na stavci ostali programi zahvata na državnim cestama iznos poveća sa 185 na 194 milijuna (za oba smanjenje kod POA-e), objašnjavajući da su gradu Sisku potrebna dodatna sredstava za izgradnju novog mosta preko Kupe. Odbijajući oba amandmana i iz formalnih razloga, ministar Šuker je istaknuo da je Financijski plan HC-a zaseban financijski dokument i nije sastavni dokument Državnog proračuna, a smanjenje se predlaže s pozicija proračuna. Trebalo je promijeniti i prihodnu stranu HC-a, ovako ostaje razlika između prihoda i rashoda, kazao je. Skrećući pozornost da je riječ o izuzetno važnim infrastrukturnim projektima za Sisak, zastupnik Vidović oba je amandmana povukao.

Zvonimir Mršić amandmanom je na Financijski plan HC-a predložio da se iznos za program održavanja i upravljanja državnih cesta smanji sa 824 na 564 milijuna kuna, a za tih 160 milijuna, sa 240 na 500 milijuna poveća iznos za na poziciji sufinanciranje županijskih uprava. Odbijajući i taj amandman iz tehničkih razloga, ministar Šuker je naveo da je Vlada usvojila program gradnje i održavanja javnih cesta za razdoblje 2005-2008., pa bi, prihvatiti li amandman, morala mijenjati program. Zastupnik Mršić naveo je da je 0,60 kuna iz cijene benzina zajednički prihod županijskih cesta i HC-a, a HC iz godine u godinu povećava svoj udio. Županijskih je cesta oko 20.000, a državnih oko 5.000 kilometara, a odnos sredstava je takav da se četiri puta više odvaja za državne nego županijske ceste, kazao je, dodajući da još ima i neasfaltiranih županijskih cesta.

Glasovanjem o tom posljednjem amandmanu, koji kao ni jedan pretходni o kojem se glasovalo, nije dobio potreban broj glasova završeno je izjašnjavanje o podnijetim amandmanima, te se prešlo na glasovanje o prijedlogu proračuna.

GLASOVANJE

Hrvatski sabor većinom je glasova - 83 "za" i 24 "protiv" - donio Državni proračun Republike Hrvatske za 2006. Većinom glasova Sabor je donio i odluke kojima je dao suglasnost na financijske planove Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskih voda, Hrvatskih autocesta, Hrvatskih cesta, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i

sanaciju banaka, Hrvatskog fonda za privatizaciju, te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2006. godinu.

Većinom glasova Sabor je prihvatio i prijedlog Odbora za zakonodavstvo te ovlastio Stručnu službu Hrvatskog sabora da zajedno s predstavnicima predlagatelja obavi redakciju teksta Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2006. i financijskih planova prije objave u Narodnim novinama.

Hrvatski sabor većinom je glasova odbio prijedlog Kluba zastupni-

ka HSS-a da se Vlada obveže da u roku 90 dana Saboru dostavi prijedlog razvojne strategije Republike Hrvatske. Vlada radi strategiju i dostavit će je Hrvatskom saboru kada bude gotova, istaknula je potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor. Budući da Vlada ne može jamčiti za rok, prijedlog zaključka stavljen je na glasovanje, a "za" njega je glasovalo 27 zastupnika, 8 je bilo "suzdržanih" i 68 "protiv".

M.U; S.Š-H; N.B.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2006. GODINU

Na ovoj sjednici Hrvatski sabor je, uz Državni proračun za 2006. godinu, donio i Zakon o njegovu izvršavanju. Njime se uređuje struktura proračunskih prihoda i rashoda te omogućuje redovno izvršavanje prava i obveza proračunskih korisnika.

O PRIJEDLOGU

Kako je uvodno pojasnio ministar financija **Ivan Šuker**, predloženim Zakonom se detaljno regulira postupak u procesu izvršavanja Državnog proračuna. Uređuju se prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, glede njihova namjenskog korištenja; ovlast Vlade RH za zaduživanje i izdavanje obveznica na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala te za izdavanje stanovitih jamstava; korištenje Proračunske zalihe; upravljanje državnom imovinom i dugovima; poticajne mjere u gospodarstvu; korištenje namjenskih prihoda i primitaka, te predviđaju novčane kazne zbog povreda zakonskih odredbi. Među ostalim, definira se visina proračunske zalihe, u iznosu od 322.053.000, kuna, o čijem korištenju odlučuje Vlada. Predviđeno je da predsjednik Vlade može raspolagati tim sredstvima do pojedinačne svote od 500 tisuća kuna, a ministar financija do iznosa od 100 tisuća kuna.

Šuker se posebno osvrnuo na odredbu članka 12. kojim su propisane mjere ograničenja zaduživanja jedinica lokalne i područne samouprave u 2006. godini. Prema predloženom, Vlada im može dati suglasnost za zaduživanje u iznosu do 2 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih lokalnih i područnih jedinica, iskazanih u financijskim izvještajima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2005. Zakonom je utvrđena i ukupna svota do koje se Vlada može zadužiti (do 10,5 milijardi kuna) radi otplate ranije uzetih kredita koji 2006. dolaze na naplatu. U tu svotu nisu uključena sredstva Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta koje imaju posebne financijske planove.

Predviđeno je, među ostalim, da javne vatrogasne postrojbe, vatrogasne zajednice i dobrovoljna vatrogasna društva imaju pravo na povrat poreza na dodanu vrijednost na temelju plaćenih računa za nabavu vatrogasne opreme u 2006. godini. Istu pogodnost moći će koristiti i ovlaštene znanstvene ustanove, koje nisu upisane u registar obveznika PDV-a, za nabavljenu opremu za tehnologijsko-istraživačke i znanstvenoistraživačke projekte. Propisano je, također, da će se sredstva za povrat poreza na dohodak poreznim obveznicima s područja posebne državne skrbi (prve, druge i treće

skupine) te brdsko-planinskih područja isplaćivati iz Državnog proračuna.

RADNA TIJELA

Prije rasprave na plenarnoj sjednici predloženi zakon poduprla su, gotovo bez primjedbi, nadležna radna tijela - **Odbor za zakonodavstvo, Odbor za financije i državni proračun, Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu, Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu, Odbor za turizam, Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odbor za poljoprivredu i šumarstvo, Odbor za informiranje, informatizaciju i medije, Odbor za ravnopravnost spolova, Odbor za ratne veterane, Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo, te Odbor za pomorstvo promet i veze.** Dio članova **Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu** nije se složio s mjerama ograničenja zaduživanja jedinica lokalne i područne samouprave, predviđenim člankom 12. S tim u svezi izraženo je mišljenje da bi lokalnim jedinicama trebalo omogućiti zaduživanje do iste razine do koje tu mogućnost koristi država. Na sjednici tog radnog tijela čula se i sugestija da bi teret povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi svim poreznim obveznicima, a ne samo onima na

području posebne državne skrbi, trebao snositi Državni proračun.

RASPRAVA

Govoreći u ime **Kluba zastupnika HNS-a, Alenka Košiša Čičin-Šain** je upozorila na povećanje kratkoročnog zaduživanja države. Ukupni kratkoročni dug se u 2005. godini povećao na 17 milijardi kuna, tako da ga se s pravom može nazvati dugoročnim, tvrdi zastupnica. Najveći dio tog duga država stvara izravnim trezorskim zapisima (povećali su se na čak 13 mlrd. kuna), ali i uzimanjem kredita za likvidnost (povećani su sa 620 mln. kuna u 2000. godini, na 3,9 milijardi u 2005.). Naime, zbog toga što još uvijek ne upravlja gotovinom i likvidnošću Državnog proračuna, i što je izostala suradnja s Hrvatskom narodnom bankom, Ministarstvo financija se izravno zadužuje kod poslovnih banaka, da bi pokrilo troškove za mirovine i dr.

Predstavnik **Kluba zastupnika PGS-a, SBHS-a i MDS-a, Željko Pavlic**, obrazložio je amandman što ga je podnio na članak 34. Konačnog prijedloga zakona. Riječ je o prijedlogu za dopunu kriterija za izračun i dodjelu pomoći županijama iz Državnog proračuna. Smatra, naime, da bi uz već utvrđene kriterije (broj stanovnika, prosjek prihoda po stanovniku i dr.) trebalo voditi računa i o udjelu rashoda za kapitalne programe za 2004. godinu u ukupnim rashodima, te racionalnosti izvršenja funkcija (broj zaposlenih, rashod po zaposlenom). Na taj bi način bile stimulirane upravo one županije koje iz svojih proračuna ulažu u razvoj i koje paze na racionalno funkcioniranje.

Izjašnjavanje o amandmanima

U nastavku sjednice uslijedilo je izjašnjavanje o podnesenim amandmanima. Najprije se glasovalo o amandmanima samog predlagatelja, koje je Vlada dostavila naknadno. Riječ je o korekciji odredbi članka 15. Konačnog prijedloga zakona, radi usklađivanja sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te o amandmanu pravno-tehničke naravi na članak 41.

Budući da je većina zastupnika poduprla ove poboljšice, navedeni amandmani postali su sastavnim dijelom Konačnog prijedloga zakona, kao i amandmanske korekcije članka 16. (pravno-tehničke naravi) koje je predložio Odbor za ratne veterane, a predlagatelj uvažio. U nastavku riječ-dvije o amandmanskim zahtjevima zastupnika (9).

Najviše amandmana podnio je **Zvonimir Mršić (SDP)**. Predložio je, među ostalim, brisanje stavaka 2, 3. i 4. u članku 12. kojim se propisuju mjere ograničenja zaduživanja jedinica lokalne i područne samouprave. Konkretno, Vladu se ovlašćuje da im može izdati suglasnost za zaduživanje najviše do 2 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih lokalnih i područnih jedinica, iskazanih u financijskom izvještaju za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2005. Zastupnik tvrdi da su predložene odredbe u suprotnosti sa člancima 104. i 106. Zakona o proračunu, prema kojima ta kvota može iznositi do 20 posto ostvarenih prihoda u prethodnoj godini. Upozorava, nadalje, da bi predložena rješenja onemogućila realizaciju razvojnih projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te da je dvojbeni sukladnost spornih odredbi sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, te Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Obrazlažući zbog čega se ne može prihvatiti ovaj amandman, kao ni prijedlog **Jelene Pavičić-Vukičević (SDP)** da se mogućnost zaduživanja lokalnih jedinica poveća na 5 posto, **Ivan Šuker** je pojasnio da prema članku 86. Zakona o proračunu Vlada može predložiti mjere ograničenja u pogledu zaduživanja lokalne samouprave i izvanproračunskih fondova. Kako reče, sporne odredbe su u skladu s njenom politikom o fiskalnoj prilagodbi, odnosno o smanjenju državnog deficita. Spomenuo je da ukupni deficit ove godine iznosi 3,3 posto, od čega na deficit središnje države otpada 2 posto, na Hrvatske ceste i Hrvatske autoceste 1 posto, dok deficit jedinica lokalne samouprave iznosi 0,3 posto. Kada bi se omogućilo veće zaduživanje lokalnim jedinicama, morali bismo smanjiti investicije u cestogradnji

ili proračunske izdatke za mirovine, za plaće ili za zdravstvo, kaže Šuker. Podsjetio je i na činjenicu da je prvih devet mjeseci 2003. godine postojala zabrana njihova zaduživanja.

Budući da su podnositelji amandmana zahtijevali da se o njihovim prijedlozima glasuje, uslijedilo je izjašnjavanje, ali većina zastupnika priklonila se mišljenju Vlade.

Povećati porodiljne naknade

Ni ostali amandmani zastupnika Mršića nisu dobili zeleno svjetlo. Podimo redom. Predlagao je, među ostalim, da se u članku 18. st. 1. poveća naknada plaće za vrijeme korištenja dodatnog porodnog dopusta, posvojiteljskog dopusta i skraćenog radnog vremena do određene dobi djetetova života. Prema njegovu prijedlogu ta bi se naknada kretala u iznosu od 1. 600,00 do najviše 4. 250,00 kuna, dok je Konačnim prijedlogom zakona predviđena gornja granica od 2.500,00 kuna. Založio se i za povećanje naknade za opremu novorođenog djeteta, s 1. 360,00 na 5. 000,00 kuna. Međutim, predstavnik predlagatelja je pojasnio da u Prijedlogu državnog proračuna nisu planirana sredstva za tu namjenu.

Neprihvatanje Mršićeva amandmana za dopunu članka 27. argumentirao je navodom da je jedan od kriterija pri ocjeni zahtjeva za davanje državnog jamstva pravnoj osobi bonitet, pa nema potrebe precizirati da država može dati jamstvo pravnoj osobi koja posluje bez gubitaka. Dodao je, također, da se ovim Zakonom ne mogu propisivati rokovi i drugi elementi u postupku povrata PDV-a, budući da je to definirano posebnim zakonima Zakonom o općem upravnom postupku i Općim poreznim zakonom, Zakonom o poreznoj upravi i drugim propisima. Mršić je, naime, zahtijevao da se u članku 31. st. 1. precizira da će javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice dobiti povrat poreza za nabavu opreme u 2006. godini u roku od 60 dana od podnošenja zahtjeva.

Teret povrata poreza trebala bi snositi država

Budući da se većina nazočnih zastupnika priklonila mišljenju Vlade, nije prošao ni njegov prijedlog za brisanje riječi "s područja posebne državne skrbi (prve, druge i treće skupine) te brdsko-planinskih područja" u članku 33. Šuker je objasnio da Vlada ne može uvažiti ovaj amandman, jer se njime predlaže da država izdvaja sredstva za povrat poreza na dohodak umjesto svih jedinica lokalne samouprave (sada to čini samo za one na području posebne državne skrbi te brdsko-planinskom području, što ju godišnje košta oko milijardu i 250 mln. kuna). Uostalom, Zakonom o financiranju jedinica lokalne samouprave predviđena je raspodjela prihoda od poreza na dohodak između gradova, općina, županija i države, napominje Šuker.

Zastupnik je izjavio da ga je na podnošenje ovog amandmana ponukalo to što se spomenuti zakon derogira uvođenjem poreznih olakšica. Budući da jedinice lokalne samouprave ne mogu utjecati na visinu neoporezivog dijela plaće i na porezne olakšice, već to uređuje država, smatra da bi ona trebala snositi i teret povrata poreza.

Spomenimo i njegov amandmanski zahtjev za brisanje članka 39. Konačnog prijedloga zakona, kojim se predviđa mogućnost odgode plaćanja odnosno obročne otplate dospjelih nenapla-

ćenih javnih davanja. Mišljenja je da se time narušava tržišno natjecanje i da je ta odredba u suprotnosti sa Zakonom o državnim potporama koji je trenutno u saborskoj raspravi.

Šuker je izjavio da Vlada ne prihvaća ovaj amandman, uz napomenu da je mogućnost odgode, odnosno obročne otplate poreza i doprinosa poreznih obveznika, predviđena člankom 71. Zakona o proračunu. Uostalom, iz Izvješća koje je dostavila na traženje zastupnice Zgrebec, vidljivo je da su se tijekom 2004. i 2005. godine te pogodnosti odobravale samo u opravdanim slučajevima. Uvaživši to obrazloženje, zastupnik je povukao ovaj amandman.

Stimulirati županije koje ulažu u razvoj

Željko Pavlic (MDS) se založio za to da jedan od kriterija za izračun i raspodjelu pomoći županijama bude i udio rashoda za kapitalne programe za 2004. godinu u ukupnim rashodima, te racionalnost izvršenja funkcija sustava (broj zaposlenih, rashod po zaposlenom). Ministar Šuker je napomenuo da se njegov prijedlog ne može uvažiti iz formalno-pravnih razloga, budući da nije podnesen takav amandman na Prijedlog državnog proračuna. Nato je zastupnik sugerirao da ga Vlada prihvati s odgodom, tako da vrijedi za 2007. godinu. Tražio je da se o njemu glasuje, ali nije naišao na podršku svojih kolega.

Istu sudbinu doživio je i amandmanski zahtjev Alenke Košiša Čičin-Šain za dopunu Konačnog prijedloga zakona novim člankom 37a. koji bi glasio: "(1) Prihodi od naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta iz članka 62. točka 10. Zakona o javnim cestama namjenski su prihodi Proračuna.

(2) Izuzetno od odredbe članka 64. stavka 4. i članka 67. stavka 1. Zakona o javnim cestama, proizvođači i uvoznici naftnih derivata i nadležno tijelo državne uprave za robne zalihe u 2006. godini uplaćuju naknadu za financiranje i građenje javnih cesta na prolazni račun Proračuna s kojeg se, sukladno namjeni propisanoj Zakonom o javnim cestama, u cijelosti svakog radnog dana prenosi na račune Hrvatskih autocesta d.o.o. i Hrvatskih cesta d.d.d."

Po riječima ministra Šukera Vlada ne prihvaća ovaj amandman, zato što se njime ne rješava suštinsko pitanje pripadnosti prihoda za financiranje građenja i održavanja javnih cesta (riječ je o tehničkom pitanju u pogledu načina prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava koji je riješen drugim propisima). Uslijedilo je izjašnjavaње, ali ni taj amandman nije dobio zeleno svjetlo.

Nakon toga je predsjednik Šeks dao na glasovanje Konačni prijedlog zakona koji je donesen većinom glasova (84 glasa "za", 19 "protiv" i 1 "suzdržan").

M.Ko.

izvješća
HRVATSKOGA
SABORA

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavne i odgovorne urednice), Đurda Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

GRAFIČKO - TEHNIČKI UREDNIK: Ivo Rada

TAJNICA REDAKCIJE: Gordana Petrović

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: <http://www.sabor.hr>

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162

Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora